
KHÔNG
Thơ
Đặng Tiến
Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu
2026

Đặng Tiến

KHÔNG THƠ

Ấn Bản Điện Tử do Tủ sách T.Vấn & Bạn Hữu

Thực hiện

2026

Lời giới thiệu

KHÔNG THƠ – MỘT CUỘC TỰ VẤN BẰNG NGÔN TỪ

Có một nghịch lí ngay trong nhan đề tập sách này: KHÔNG THƠ. Một cuốn sách có đến hàng chục bài viết, bài thơ, những đoạn độc thoại, suy tưởng, tản mạn về đời sống và con người, nhưng tác giả lại gọi nó là Không thơ.

Phải chăng đây là một cách phủ nhận thơ? Hay là một sự mệt mỏi với những gì lâu nay vẫn được gọi là thơ?

Đọc hết bản thảo, có thể nhận ra: Đặng Tiến không phủ nhận nhu cầu viết. Ông chỉ tỏ ra ngấy ngốt trước những lớp áo mà thơ ca đôi khi tự khoác lên mình: những mỹ từ, những hào quang, những danh xưng thiêng liêng, những lời tụng ca và cả những sứ

mạng lớn lao. Ông viết, nhưng không muốn cúi đầu trước những quy ước đã thành khuôn phép. Ông làm thơ, nhưng không muốn bị buộc phải hành xử như một người đang làm thơ.

Bởi vậy, *KHÔNG THƠ* không phải một tập thơ theo nghĩa thông thường. Nó cũng không hẳn là một tập tiểu luận hay tản văn. Những bài viết trong sách đi qua nhiều hình thức: thơ tự do, độc thoại, đối thoại, hồi ức, suy tưởng, giễu nhại, có khi gần với một tiểu luận ngắn, có khi chỉ là một mạch ngôn từ tuôn chảy không chịu dừng lại ở những ranh giới thể loại. Hình thức không phải điều tác giả đặt lên trước. Dường như ông để cho ý nghĩ và cảm xúc tự tìm lấy hình hài của chúng.

Một cụm từ xuất hiện nhiều lần trong các nhan đề là "PHÍA SAU". Phía sau một khuôn mặt, một danh xưng, một cuộc tái ngộ, một nỗi ngờ vực, một bản án, một lựa chọn, một nhà thơ... Cách đặt tên ấy phần nào hé lộ thao tác tư duy của Đặng Tiến: không dễ dàng chấp nhận cái đang hiện ra trước mắt. Ông muốn nhìn thêm một lần nữa, nhìn qua vẻ ngoài, qua những lời nói đã quen thuộc, để tìm kiếm phần khuất lấp. Đằng sau một lời khẳng định có thể là một nghi ngờ; đằng sau vẻ trang trọng có thể là sự rỗng tuếch; đằng sau những lời đẹp đẽ có thể là một thực tại chẳng đẹp đẽ chút nào.

Đối tượng chất vấn của tác giả khá rộng. Đó là ngôn từ, văn chương, danh vọng, đám đông, tôn giáo, sự sành điệu, những giá trị được tôn vinh, những diễn ngôn được lặp đi lặp lại. Nhưng Đặng Tiến không chỉ nhìn ra ngoài để phê phán. Ông cũng quay cái nhìn vào chính mình. Người viết trong *KHÔNG THƠ* không tự đặt

mình ở vị trí của một quan tòa. Ông tự nhận mình là một phàm nhân, một kẻ vô danh, cũng có những yếu hèn, những mâu thuẫn, những ngộ nhận và những điều đáng cười. Không ít lần, tiếng cười hướng thẳng vào bản thân người viết. Chính điều đó làm cho sự giễu nhại ở đây không hoàn toàn là sự chế giễu người khác.

Một mạch khác của tập sách là kí ức và thời gian. Những người bạn cũ, những cuộc gặp gỡ, những năm tháng sinh viên, những miền đất từng đi qua, những cuộc ra đi và những chặng cuối đời người trở đi trở lại trong nhiều bài viết. Nhưng đây không phải một cuốn hồi kí được kể theo trình tự thời gian. Kí ức ở đây thường chỉ là điểm khởi đầu. Từ một người bạn, một tấm ảnh, một cuộc tái ngộ hay một câu chuyện cũ, tác giả mở ra những suy nghĩ về thân phận, về sự mất mát, về những điều đã qua và những điều không thể biết trước. Hoài niệm không chỉ để nhớ. Đôi khi, nhớ cũng là một cách nhìn lại hiện tại.

Đặng Tiến đặc biệt nhạy cảm với sự biến dạng của ngôn từ. Ông nhiều lần trở lại với những câu hỏi: Khi ngôn từ bị làm giả thì điều gì xảy ra? Khi lời nói trở thành công cụ phô diễn, khi những mỹ từ che lấp thực tại, khi người ta có thể tạo ra vô số câu chữ mà không cần trải nghiệm, thì đâu còn là tiếng nói của một con người? Những bài viết về AI, về thời đại số, về ngôn ngữ lập trình và sự bùng nổ của ngôn từ cho thấy tác giả không đứng ngoài những biến đổi của thời đại. Ông nhìn chúng bằng sự tò mò, nhưng cũng bằng nỗi bất an. Điều ông lo ngại không đơn giản là máy móc có thể viết,

mà là con người có thể đánh mất tiếng nói riêng của mình giữa một thế giới ngày càng thừa thãi ngôn từ.

Giọng điệu của tập sách không đồng nhất. Có bài quyết liệt, có bài chua chát, có bài trầm lắng, có bài bông lơn. Có những đoạn câu chữ dồn dập như một cuộc tranh biện; có những đoạn lại chậm rãi, gần với lời tâm tình. Đôi khi tác giả lặp lại một ý, một câu, một cụm từ đến mức người đọc có thể thấy sốt ruột. Đôi khi ông cố tình dùng những cách nói ngang tàng, thậm chí thô ráp. Không phải chỗ nào cũng được tiết chế, không phải bài nào cũng đạt đến độ cô đọng. Nhưng có lẽ cũng không nên vội vàng lấy sự trơn tru làm thước đo duy nhất cho một lối viết vốn không muốn trơn tru.

Đọc *KHÔNG THƠ*, người đọc có thể đồng tình với tác giả ở một số nhận định, nhưng cũng có thể phản bác, thậm chí không đồng ý với những kết luận của ông. Điều đó không làm mất đi giá trị của cuộc đối thoại mà cuốn sách gợi ra. Bởi tác giả không nhất thiết đưa ra những câu trả lời cuối cùng. Nhiều khi, ông chỉ đặt một câu hỏi, đẩy một suy nghĩ đến tận cùng, rồi để nó ở đó, không vội tìm cách hóa giải.

Vì thế, có thể xem *KHÔNG THƠ* như một cuộc tự vấn kéo dài bằng ngôn từ. Tự vấn về thơ, về người viết, về những giá trị con người đang tin tưởng; tự vấn về kí ức, hiện tại và tương lai; và sau cùng, tự vấn về chính sự tồn tại của mình. Trong cuộc tự vấn ấy, nghiêm túc và giễu nhại, buồn bã và hài hước, khẳng định và hoài nghi luôn đan xen. Không có một giọng nói duy nhất, cũng không có một kết luận khép kín.

Tác giả gọi đó là *KHÔNG THƠ*. Người đọc có thể gọi khác đi. Nhưng có lẽ không cần tranh luận quá lâu về tên gọi. Hãy cứ đọc, với sự tự do của người đọc; đồng tình cũng được, phản bác cũng được, dừng lại ở một câu chữ nào đó cũng được.

Bởi cuốn sách này không đòi hỏi người đọc phải tin. Nó chỉ mong có người đọc và suy nghĩ.

XÁC THỰC VỀ TÁC GIẢ VÀ SỰ THAM GIA CỦA AI

Theo xác nhận của tác giả Đặng Tiến, trong tập sách *KHÔNG THƠ*, những phần văn bản do ChatGPT viết hoặc có sự tham gia viết của ChatGPT đều đã được chú thích rõ ràng.

Ngoài những phần đã được chú thích ấy, toàn bộ tác phẩm còn lại là sáng tác của tác giả Đặng Tiến, không có sự tham gia sáng tác của trí tuệ nhân tạo (AI).

Lời xác nhận này nhằm minh bạch nguồn gốc văn bản và phân định rõ phần sáng tác của tác giả với phần có sự tham gia của ChatGPT.

Bài giới thiệu do ChatGPT thực hiện lúc 07 giờ 08 phút, ngày 03 tháng 11 năm 2026.

VIẾT LINH TINH KHI KHÔNG CÓ GÌ ĐÁNG VIẾT

1.

Những phế tích giữa hoang liêu cỏ dại
Mấy trăm năm mưa và nắng và gió và sấm sét
Phế tích xịn xò phế tích
Phế tích đúng nghĩa phế tích
Giữa hoang liêu cỏ dại
Giữa rầu rãi nắng mưa...

Rồi một ngày trời đẹp
Gã nhà thơ thất tình bày trò khóc than
Gã họa sĩ dở hơi dựng giá vẽ
Bức họa suy tàn dậy sóng thị trường mua bán
Gã làm phim lia máy
Lời bình thổn thức nức nở lâm li...
Phế tích bất ngờ tái sinh

Thế là cả một vương quốc sống dậy
Lâu đài cung điện thành quách uy nghi
Đấng quân vương long lanh mắt sáng ngời uy vũ
Những vương phi những cung phi như tiên giáng thế
Những võ tướng văn thần tài ngang đất ngang trời
Và đàn và sáo và trống và kèn và ca và vũ
Ồ quá khứ huy hoàng
Phục dựng bởi AI!
Ồ vô thường tái sinh thoáng chốc
Cổ độ
Phế tích lại hoàn phế tích
Tà huy nhợt nhạt tà huy
Đất cũ không khói hương đã mấy trăm năm không cúng lễ
Ma cũng đói xác đói xơ

Bỏ xứ mà đi.

2.

Đúng là tỉnh lẻ!
Có lần tôi nghe ai đó buột miệng
Và hình như cố thu về
Người nói dường như bối rối
Dường như ân hận
Và pha chút sợ hãi...
Hình như.

Tỉnh lẻ
Ồ tôi đã biết từ rất rất lâu
Hình như trong tiểu thuyết
Tôi nhớ không nhầm thì là Balzac, Flober hoặc
Sekhov
Hình như cả ba
Hình như nhiều hơn nữa
Những - vĩ - nhân - tỉnh - lẻ!

Những - anh - hùng - tỉnh - lẻ!

Những - thi - nhân - tỉnh - lẻ!

Những - văn - nhân - tỉnh - lẻ!

Những - triết - gia - tỉnh - lẻ!

Mĩ - cảm - tỉnh - lẻ!

Chất - thơ - tỉnh - lẻ!

Ái - tình - tỉnh - lẻ!

Nỗi - sầu - muộn- tỉnh - lẻ!

Cô - nàng - tỉnh - lẻ!

Cặp - uyên - ương - tỉnh - lẻ!

Ồ một dãy dài vô tận những định dạng định danh định tính định hình!

Tỉnh lẻ!

Tôi giật mình

Soi gương

Ngắm nghía

Mặt tôi

Mặt bạn

Mặt vô số tha nhân mấy mươi năm từng gặp
Rồi tóc
Rồi váy vó áo quần
Rồi ngôn từ
Rồi dáng đi dáng ngồi dáng đứng
Dấu và vết hằn in hay mờ mờ nhạt nhạt
Tỉnh - lẻ - ơi - tỉnh - lẻ - hãy - Hiện - hình!?

Mấy mươi năm tôi vẫn cố đi tìm
Không thấy
Hay là tôi không thể thấy?
Tỉnh lẻ là tôi?
Tỉnh lẻ trong tôi?

3.

Những đợt sóng người
Trào lên
Dâng lên
Rầm rập những bước chân

Váng óc thanh âm
Ồn ào ồn ã sục sôi giục giã
Sấm động
Mưa qua
Khi
Bản năng tháo cũi sổ lồng
Vẻ đẹp man dại hào hùng
Vẻ hoành tráng trần trụi không cần che đậy
Hội tưng bừng vóc tầm thế kỉ
Ngồn ngộn ăn uống
Ngồn ngộn mông má bụng đùi
Hết cỡ cười
Lạc giọng hét
Chập chờn bóng dáng giai đẹp
Lồ lộ giăng giăng mĩ nữ chân đất vỉa hè
Hú hét
Và trứng rụng miên man như sấu rụng
Át vía cốm mùa thu
Át vía mùi hoa sữa

Vỉa hè dấu chân không son
Đêm sâu
Xe rọn rác
Quá tải 701%
Phóng túng đầy chất du đãng
Thẩm mĩ phố phường vóc tầm huyền thoại
Thời những tinh hoa ngồi quán cóc vỉa hè
Chủ trì chém gió
Loa thùng gào
Rap
Mĩ học
Đen.

4.

Vô vàn những sự thật
Tưởng như chết chìm trong tăm tối lãng quên
Tưởng như vĩnh viễn đóng hộp
Tưởng như được phủ kín bởi những hoa hoét
ngôn từ

Nhưng một ngày đẹp trời
Sự thật đội mồ đứng dậy
Mở toang âm u địa ngục
Cất tiếng
Sự thật hãi hùng
Sự thật tái xám những hào quang
Sự thật xanh lè những gương mặt ác thần
Sự thật dư thừa ngầy ngật ứ đầy phương phi béo tốt
Sự thật nham nhở kế bẩn mưu hèn tham làm tàn khốc
Sự thật mượn ngôn từ thi ca cháy lên
Ngọn lửa xót xa
Ngọn lửa đớn đau tuyệt vọng
Ngôn từ thi ca lọc từ trái tim thoi thóp những nhịp đập cuối cùng...
Hướng về sự thật.

5.

Tượng đài covid19 - giữa lòng thành phố!
Bốn mươi ba ngàn người tử nạn
Lò thiêu xác - được gọi mĩ miều Đài - hóa - thân - chạy hết công xuất
Bình đựng tro cốt cung không đủ cầu
Các loại nghi thức tang ma bỗng dưng trở thành tối giản
Siêu tối giản lùi về độ không!
Ôi! Kinh hoàng!
Ôi! Khủng khiếp!
Rùng rùng phong tỏa
Rùng rùng cách li
Rùng rùng truy vết
Rộn ràng những dự án kit-test tầm vóc khu vực vươn tới toàn cầu
Rộn ràng và choáng ngợp những chuyến bay giải cứu...

Lấp ló đâu đây những bóng ma tử thần
Xôn xao những thương vụ sinh lời khủng khiếp
Những danh xưng à la mode lênh loang mạng ảo - vaccin ông ngoại vaccin bà cố và trùm cuối
Những chiến công không thầm lặng ào ào mặt tiền sân khấu đời hào hứng học vị học hàm đầu bạc ngụp lặn cùng mĩ nữ như minh tinh màn bạc
Tiếng khọt khẹt máy trợ thở nhức nhối hăm he đe dọa - thanh âm vọng về từ đáy sâu địa ngục...
Kết cục!
Những lừa đảo những gian manh những trục lợi những làm tiền à la mode khỏi cần trong bóng tối
Chúng dân thời toàn cầu hóa vẹn nguyên bản chất bầy cừu
Nhu nhược và xuẩn ngốc

Hung hăng và cam chịu...

Tượng đài tưởng niệm!
Giọt nước mắt giờ đây sẽ trơ gan cùng tuế nguyệt!

6.

Khóc thôi rồi đội ta thua một trận cầu
Khóc - như - cha - chết - đã - trở - thành - xưa - như - diễm!
Diễm rất xưa
Rất cũ
Rất hủ lậu
Rất đáng quên
Khóc như đội tuyển túc cầu thua vòng chung kết!
Khóc như chưa bao giờ được khóc
Khóc ràn rụa khóc như gió như mưa
Suối nước mắt

Sông nước mắt
Đại dương nước mắt
Chất chứa giấc mơ khát vọng thiêng liêng cao quý
Khóc đi bạn
Khóc đi anh khóc đi chị
Khóc đi ông bà khóc đi quý vị
Và khóc đi tôi
À la mode!
À la mode!

Khóc nhiều khóc rất nhiều khóc miên man...
Nước mắt có còn cho những vết thương trên thân hình xứ sở?

7.

Thảm họa vùng biên giới Tây Tạng - Banladet
Chấn động toàn cầu!

Ừ

Chấn động

Tôi có đọc có nghe

Và thấy sợ cho lòng mình nguội lạnh thờ ơ dửng dưng

Ồ!

Mấy tháng nay

Mấy năm nay

Mấy chục năm nay

Mấy trăm năm nay

Nhân họa đã - đang - và sẽ!

Gaza, Iran, Ukraine...và nhiều hơn thế nữa ví dụ Syria, Nam Sudan

Chết

Đói

Và dịch bệnh

Đã thành quen thành nhàm thành thường ngày

Thành chẳng còn gì cần ngạc nhiên kinh ngạc

Ồ!
Những giảm phát thải
Những kinh tế xanh
Những hành vi thân thiện với môi trường
Nghe có phần salon sang chảnh
Nơi quý bà quý ông đang mắc hội chứng cao quý thiêng liêng

Dù sao
Tôi cũng giật mình
Nhưng
Thảm họa cũng chỉ là một bản tin!

8.

Này
Mày là
Thằng nhà quê
Giáo quèn tỉnh lẻ

Mày mang trong não trong tim
Tầm nhìn tỉnh lẻ
Mĩ cảm tỉnh lẻ
Mày làm ra thứ thơ tỉnh lẻ
Vẽ kiểu tỉnh lẻ
Xúc cảm tỉnh lẻ
Ngôn từ tỉnh lẻ
Và vân vân tỉnh lẻ
Không thèm chấp
Không có chỗ ngồi
Lui...
Ồ ngôn từ của người tỉnh chẵn
Tỉnh chẵn là tỉnh nào?
Có trời biết
Có đất biết
Trời đất cũng có thể không biết
Chả làm sao...

Ồ
Trời có thể không hay

Đất có thể không biết
Nhưng tôi biết
Ngôn từ người tỉnh chẫn
Tỉnh chẫn ở nơi nao
Tỉnh chẫn ở nơi nào
Dù tra Google cũng chịu
Nhưng tôi thì không chịu
Truy đến cùng tỉnh chẫn ở nơi nao
Hà Nội
Chắc chắn không thể khác
Hà Nội có tầu điện
Paris nó bỏ từ lâu
Hà Nội có Hồ Gươm
Nước bẩn và rùa đã chết
Hà Nội có Tô Lịch
Nước đen tợ mực tầu
Hà Nội có Hồ Tây
Đại gia toan xẻ thịt
Hà Nội có vân vân

Hà Nội có mây mây
Cứ mưa là ngập lụt
Tỉnh chẫn quả là hay
Làng Vòng đã thành phố
Cốm bốn mùa lố nhố
Thu về nóng như hè
Tháng bảy trời trở rét
Mưa đá trút, giao thừa...

Xin bái bai tỉnh chẫn!
Tao ở tỉnh lẻ thôi
Tỉnh lẻ nơi tao ở
Không có đứa dở hơi!

9.

Lại một nhà văn từ giã cõi đời
Mạng loan tin
Rất nhiều xót thương
Rất nhiều tiếc nuối

Và những lời nguyện cầu
Linh hồn người vừa khuất nhẹ cánh bay về
miền mây trắng phiêu phiêu
Một người đồng bào của tôi vĩnh viễn ra đi
Những gì tôi biết về ông có thể ai ai cũng biết
Những trang chữ - tấm chân dung thật nhất
Chữ nghĩa vô mệnh
Dở hay - không chết bao giờ
Thể phách ai rồi cũng thành tro thành bụi
Chân dung chữ lưu mãi thời gian
Một chứng tích
Một chứng nhân
Một vật chứng
Thời đảo điên tan tác
Thời bi ai cười khóc nhập nhằng
Thời bát nháo cái gì cũng nhiều phiên bản
Phiên bản chữ của tôi.

10.

Ấn phẩm đình bản!
Khai tử giữa thanh thiên bạch nhật
Thông báo ngập ngừng lưỡng lự phân vân
Ngơ ngác
Buồn
Tiếc
Trên giá sách
Bộ sưu tập không thiếu cuốn nào
Tôi thong thả bày chúng trên sàn nhà và nhìn ngắm
Im lặng
Im lặng
Tuyệt đối im lặng
Tôi nghiêng tai áp sát những trang bìa
Tuyệt đối im lặng
Đình bản - Nghe tin tôi không chút giật mình
Ấn phẩm ra đời - một ngẫu hứng một thăng hoa một khoảnh khắc ẩn mật

Kì thư - giữa thời buổi sách in chẳng mấy ai còn đọc
Kì thư!
Vô - kì - bất - truyền!
Hữu - kì - đoản - mệnh!
Một lập trình số phận đã hoàn kết đã xong xuôi
Bộ sưu tập của tôi bỗng khúc khích những tiếng cười.

11.

Bà bạn rợn người cảnh báo
Tiếng sắc lạnh mảnh vỡ thủy tinh
Lại như gió thoảng qua
Rằng
Ngày bi ai sẽ đến
Khi ta ngồi trước một li nước mà bất lực đành chịu khát!
Nghe

Ta cười he he he he
Kiếp nhân sinh ta biết từ thủa mới được sinh ra!
Có chi mà phải xoắn!

Đáng bi ai nơi mỗi chúng ta
Đâu phải là li nước!
Nghe đồn
Nhìn tổng thể trời sinh cho mỗi chúng ta một bộ óc
Tinh vi hoàn hảo vượt trội muôn loài
He he
Nhưng hỡi ôi!
Hình như tất cả chẳng trừ ai
Mới chỉ biết xài một phần mười món quà nhận từ Thượng đế!
Chín phần mười kết cục trở về cùng bụi đất
Bi ai sánh tầm vũ trụ he he!

Khốn khổ một tẹo tèo teo được gọi là một phần mười kia
Chín phần hình như dành cho muôn vàn bất lương bất công bất nghĩa
Chỉ một phần mười của một phần mười dành cho những điều tử tế...

Nghe đồn
Thật?
Hư?
Sai?
Đúng?
Đúng - Sai?

11.

Em ơi Hà Nội phố!
Ạnh ơi Hà Nội phố!
Ông ơi Hà Nội phố!

Bà ơi Hà Nội phố!
Bạn ơi Hà Nội phố!
Tôi ơi Hà Nội phố!
Và chúng ta ơi Hà Nội phố!
Những tiếng gọi vọng vang trên phố
Vắng khuya đêm
Tấp nập xế chiều
Tiếng gọi ời ời hòa vào hun hút gió
Hòa vào sầm sập mưa
Tan cùng gay gắt nắng
Gốc cây nào từng in bóng hình ta
Mùa này không còn ai một mình dưới trời khuya trở gió
Tiếng gọi "ơi!" hình như đã hư vô!

12.

Còn hơn cả sững sờ kinh ngạc
Ta rùng mình sợ hãi
Không tài nào hiểu nổi

Ngôn từ cạn kiệt nghèo nàn
Cạn khô tận đáy ngôn từ thời bốn chấm không
Quanh quẫn vài ba mẫu câu cằn cỗi
Quanh quẩn một vài cụm từ bạc nghĩa
Quanh quẩn vài phép tu từ xác ướp tự bao giờ
Quanh quẩn vài giọng điệu than mây khóc gió
xưng tụng lấp lóa hàng mã trang kim
Diễn ngôn phi giới tính phi lứa tuổi phi nghề
nghiệp phi nhân
Ngôn từ máy móc chạy bằng cơm
Cơm cao cấp sang chảnh và vỉa hè cơm bụi...

Ngôn từ - dấu tích một thời
Tràn ngập nơi đám mây điện toán.

13.

Ừ! Thế là Thu lại đến
Vẫn hanh hao nắng

Vẫn hiu hiu gió heo may
Vẫn ngăn ngắt trời
Ừ! Thu lại đến
Thật rồi...

Lại tịch lặng đêm và lại đợi trăng cuối tháng
Mảnh bạc bơ vơ giữa thăm thẳm bơ vơ
Ta nhìn trăng hay trăng nhìn ta?
Xót thương và hờ hững
Còn ai lẻ bóng dặm trường
Cánh vạc đêm thảng thốt
Thấp thoáng câu thơ cũ
Hoàng hoa ngơ ngẩn cùng sương
Lửng lơ bài hát cũ
Bay về đâu hỡi gió núi mây ngàn
Nhạt phai lời thề cũ
Thủy nguyệt dường có dường không.

Mùa thu đến mùa thu đi mùa thu vàng mùa thu chín rũ

Nước Trời xa ai thao thức đợi ai?
Cây trước hiên nhà vàng rơi
Mảnh thời gian
Ta nhặt chút Thu này.

14.

Thật hạnh phúc khi mình là người Việt!
Ô hay!
Ước mong sau một đêm thức dậy trở thành người Việt!
Ô từng hay!
Tôi
Bạn
Và chúng ta vốn đã là người Việt
Ít nhất là cho đến lúc này
(Cho đến lúc toan tính xin visa nhập tịch ở đâu đó bên ngoài nước Việt.
Điều này cả bạn cả tôi tất cả chúng ta đều biết!)

Ô! Cuộc bừng ngộ tuyệt vời bừng ngộ - thật hạnh phúc!
Hạnh phúc thật!
Hạnh phúc thường xuyên!
Hạnh phúc mỗi giây mỗi phút mỗi giờ mỗi ngày mỗi tuần mỗi tháng mỗi năm
Hạnh phúc miên man thành ra quên mình đang hạnh phúc
Phải hét váng lên
Phải truyền cảm hứng
Phải nhân lên
Phải đong đầy tràn ngập tu từ
Niềm tự hào vĩ đại
Tôi
Bạn
Chúng ta
Gồng mình lên tận hưởng
Gồng mình lên sung sướng
Gồng lên!
Cho khỏi quên.

15.

Thơ đã bỏ ta đi
Và rượu và hoa cũng giã từ
Hình như nhất khứ bất phục phản
Thiên thu hề
Không thấy buồn thúi ruột
Nhẹ tên đời kham? Khôn kham?
Ta biết
Óc não trống không
Buông bỏ tận cùng.

Rồi một ngày có thể trời không đẹp
Lại trở về cùng ta - Thơ
Lại trở về cùng ta - Rượu
Lại trở về cùng ta - Hoa
Một ngày không đẹp trời
Giông gió

Ủ ê ngâu tháng Bảy
Đắng lòng thảng thốt văn tế thập loại chúng sinh
Buồn tê tái không thể nói thành lời nàng Emma chập chờn trong cõi nhớ
Nguội lạnh và dửng dưng trang tiểu thuyết A.Camus
Bung biêng những Ác hoa những câu thơ Quỷ ám
Ừ! Một ngày trời không đẹp
Mephistopheles giọng trầm - mọi lí thuyết đều mang sắc xám sao bạn cứ bận tâm
Đời còn bao nhiêu việc...

16.

Bạn già rủ đi lễ chùa
Ta giật mình - lễ chùa?
Phật tại tâm - sao lại cần lễ?
Tu tại gia - sao phải đến chùa?

Tìm chút thanh tịnh nơi đất Phật
Tìm chút an yên nào tốn kém gì
Ồ!
Thanh tịnh nơi lòng ta
Ta tự biết
An yên nơi tâm trí ta
Ta tự hài lòng
Của ta cơ chi phải nhọc công khói hương cầu khẩn?
Chuông mõ và hoa và vàng mã và tiền công đức và lễ bày nơi Tam Bảo phì đại dư thừa liệu có giúp ta tĩnh tâm thanh thản
Từ bi hỉ xả ta xác thực cho ta
Không đáng tin?
Lòng đầy ngờ vực
Khổ nạn bao giờ vơi?
Chùa!
Đi?
Không đi?

Không đi!

Đi!

Tôi cũng không biết nữa

Ngắt cánh hoa theo trò ngẫu nhiên

May

Rủi

Và tôi đi

Không biết để làm gì!

17.

Thơ đã bỏ ta

Rượu đã bỏ ra

Và Hoa cũng giã từ

Ta ngơ ngác cười như gã hề ghánh hát rong chợ phiên tỉnh lẻ

Ngơ ngẩn cười

Một thời sinh thú nhất loạt quay lưng

Ta sống đời vô nghĩa

Và bây giờ đến lượt Facebook

Giã từ
Giã từ
Giã từ...
Lạnh lẽo giọng phán quyết
Niềm sinh thú mong manh cơ chừng sẽ chết
Kết nối cuối cùng hư ảo không gian
Tan vỡ
Ta ngơ ngẩn cười
Thằng đần cổ tích

Đêm hết thiêng
Trăng hết tròn đầy
Gió hết buồn vô cớ
Trầm ngôn âm u đất
Không rõ vọng tiếng gì.

18.

Tôi đi tìm tôi giữa thinh lặng mùa Thu

Đêm ngàn sao u huyền trời thăm thẳm
Mênh mang vũ trụ - tôi bay
Cánh thi thần hồi sinh sau những ngày mưa ủ dột
Thập thõm bay đêm
Thơ chấp chới
Thực hư
Hư thực
Điên tỉnh
Tỉnh điên
Lãng quên lãng quên và lãng quên
Nhớ và nhớ và da diết nhớ
Trần gian nơi ta một thủa
Xộc xệch hai bờ âm u dục vọng mong manh rũ bỏ
Thượng giới thiêng liêng tự khi nào mông lung nhớ
Ta già đi mỗi độ Thu về
Vệt nắng bên thềm
Chiều

Hoàng hôn bay sương khói
Đứt nối thời gian...

19.

Vào một ngày chẳng đẹp trời
Chẳng đẹp gió
Chẳng đẹp mưa
Hoàn toàn không đẹp nắng
Bất chợt lóe sáng từ âm u kí ức
Từ tăm tối vực thẳm thời gian
Từ tất cả dường như đã hoàn toàn lãng quên
Hoàn toàn không định nhớ...
Một ban mai
Bước chân vào vùng cổ mộ
Thiu thiu bạt ngàn những nấm đất bơ vơ hoa cỏ
Chiến địa đã từng nơi đây
Đạn bom trên từng vuông đất
Thịt nát xương tan trên từng vuông đất

Không còn một bóng người
Không còn ai để khóc
Không còn ai để vùi sấp chôn nghiêng
Đạn và bom và mưa và nắng và sấm và chớp
và cuồng phong và thời gian đã kịp làm tất cả
Tử địa
Hoang địa
Ác địa
Gió khô
Cát khô
Thân xác người hoàn nguyên về đất
Phi quốc tịch
Hết đối đầu
Hết kiêu hùng
Hết luôn bạc nhược
Chỉ còn hoang hoải đất
Chỉ còn hoang hoải cát
Cáo và cầy và rắn và chuột cũng về đất hoàn nguyên...

Vùng cổ mộ
Bàn chân tôi run rẩy
Bàn chân tôi lạc lõng bơ vơ
Cỏ hoang liêu như thầm thì giọng hát
Giọng hát u hoài
Nửa vỗ về ru
Nửa như than trách
Nửa như mách bảo những ẩn mật
Ơi những ai còn sống có kịp lắng nghe?

20.

Lướt mạng
Ràn rạt những thơ là thơ
Vô - vàn - câu - lạc - bộ - thi - ca
Xứ đông xứ đoài xứ nam xứ bắc
Lục bát và đường luật
Tự do và tân hình thức
Hài cú và tam cú

Thật - phồn - vinh - nền - thơ - facebook

Nhạt nhòa

Biếng nhác

Mòn và sáo và cũ và nửa vời và hơi hơi cá tính hơi hơi bứt phá

Lần lượt lối cũ lại về

Hình như rất nhiều sản phẩm thuật toán đều đặn đàn kiến ngôn từ phi cá tính

Những lời khen thường thì tối giản

Thậm chí icon thả tràn trề

Thi hữu thi huynh thi muội

Không kịp bôi nhọ vẽ hề

Bá nha tử kì nhân bản vô tính

Ô! Thi quốc cũng gọi là thy - cuốc hay thi - kuốc

Ta góp vui

Thi phẩm kí hiệu hóa toàn tòng

Thơ bí hiểm chuẩn bị cho kỉ nguyên một chấm không (1.0)

@#&□●♡♤¤☆€£~¥$

風月無邊天地玄黃山河寂寥古今多少事

@#&□●♡♤¤☆€£~¥$

@#&□●♡♤¤☆€£~¥$

@#&□●♡♤¤☆€£~¥$

夢幻之間静寂の夜星は流れて花は散る

あいうえおカキクケコさしすせそ

°•○□■《☆♡■}♤¿#&

@#đ!□■●♡♤◇♧$£

Abcdeghiklmn÷×+_=

Abcdeghiklmn÷×+_=

Y&□@Agri Bank¥£

하늘과바람과별과시

고요한밤깊은시간꿈과기억

Motoyoka kuzamatoy

Huynkhongdai. Day&

あいうえおカキクケコさしすせそ

Hay!
Thật là hay!

21.

Hát và hát và hát
Đã hát
Đang hát
Và còn hát
Tất tật đều thành nhạc
Hòa âm phối khí vũ đoàn vũ điệu của kho big data vô tận
Hát tưng bừng
Tưng bừng hát
Đám ma in hệt hội chợ
Đám cưới in hệt khai trương nhà hàng
Khai trương và động thổ trang trọng in hệt linh thiêng chốn thần từ phật tự
Hát và hát và hát
Rừng đỏ núi xanh bập bênh sông nước

Quảng trường ồn ã xe và người
Lửng lơ chốn săn mây
Từng bừng lộng lẫy nghĩa trang thắp nến...

Ta chợt nhớ một thời Trịnh nhạc u buồn
Hát trên những xác người
Hát cho người chiều nay vừa nằm xuống
Chân trời hư không không màu tang tóc
Ta chợt nghe tiếng kinh cầu hồn cái năm ngàn người chết thảm...

Bây giờ đã hát là vui
Cuộc hoan ca kì vĩ
Phía sau xiết chảy dòng tiền
Du thiên thăng thiên
Vắng bặt ngô - thụy - miên!

22.

Tỉnh chán rồi thì điên
Từ salon choáng lộn ra vỉa hè cơm bụi
Trà đá nhạt ươn ao làm rượu
Nghêu ngao giọng thổ giọng kim
Cười ngả nghiêng cười té ghế
Khều lí bạch chiều chiều bia cỏ
Triệu hồn bùi giáng cùng vui
Chán chết đỗ phủ mơ nghiêu thuấn
Khóc than ảo não thất thập nhân sinh
Chết già thêm nhọc xác
Ích gì trường thọ?

Điên chán thì ta lại tỉnh
Tỉnh quắt tỉnh queo tỉnh hơn thuật toán
Như nhật kí thu chi
Như kiểm ngân
Và như người đương đại giữa vô số cạm bẫy ngôn từ

Ta tỉnh nghĩa là ta tồn tại
Biết làm gì để tránh tai ương
Tránh bẫy tình hảo ngọt
Tránh bẫy việc nhẹ lương cao
Tránh quyến rũ sinh lợi kì nghỉ
Tránh chênh chao ma mị thực phẩm chức năng
Tránh mê dụ tâm linh
Tránh hàng giá rẻ ma de in chyna
Và tránh những cơn rồ dân túy...

Thật trớ trêu ta tỉnh nghĩa là ta tiêu vong
Tránh tất tật nghĩa là tuyệt đối vô trùng
Và ta chết không một lần vấp ngã
Ta là người?
Hay ta chỉ hình nhân?

Hỏi nghĩa là trả lời!
Hình nhân ta
Thảm bại.

23.

"Chỉ có thuyền mới hiểu
Biển mênh mông nhường nào!"

Chỉ có tàu chở dầu mới biết
Hormuz nguy hiểm của nguy hiểm - nguy hiểm ở tầm cao
Tuyệt đối tầm cao!

Hormuz - nơi gặp nhau
Những siêu toan tính bạc trắng mái đầu
Nơi choảng nhau chí tử
Cũng là biển Hormuz không mênh mông
không vô định mây bay phía hải tần vô định
Biển chật hẹp để người toan tính
Bạn - thù
Thù - bạn
Đối tác - đối đầu

Nàng thơ không tôn thờ Cái đẹp
Nàng thơ chọn bên - toan tính thăng hoa
Biển một bên và toan tính một bên
Phía chân trời.

24.

Từ rất lâu từ rất lâu rồi
Dân gian truyền tụng câu cửa miệng - "tất cả quy thành thóc"!
Ngôn ngữ bên lề thay diễn ngôn sang trọng - "đồng tiền lên ngôi"!
Có tiền mua tiên mua phật
Mua uyên thâm sâu sắc
Mua mái tóc xanh mỡ màng
Mua má phấn môi hường
Mua tin yêu kính trọng
Mua được chỗ nằm chốn vĩnh hằng thiên đức
Mua ghế chót vót ngồi

Mua và mua và mua - sòng - phẳng - lạnh

Tất cả quy ra thóc
Cuộc chuyển ngôi cuộc chuyển ngai vàng cuộc đảo lộn không dâu bể tang thương không ùng oàng xe tăng đại bác
Cuộc chuyển ngôi rộn rã tiếng vang cười và hào hùng và lả lướt lả lơi tiếng nhạc
Và tràn ngập hoa và réo rắt ngôn từ
Đủ đầy cung bậc
Đủ đầy các diễn ngôn thấp cấp cao cấp
Cuộc chuyển ngôi tổng đạo diễn không cần giấu mặt
Tấn trò tân - có - hậu
Vui - vẻ - mới
Bi - ai - mới
Thanh - lọc - mới

Vây quanh thóc vây quanh thóc
Bách tính nhân quần

Náo nhiệt và náo loạn thập loại chúng sinh
Nguyễn Du sống lại giật mình
Tụng ca đời mới linh tinh tuôn trào.

25.

Mua vui
Chụp choẹt cúng phây
Chếch in chếch in gì đấy
Khoe
Khẳng quyết hiện tiền tôi bạn chúng ta
Cả triệu người
Cả chục triệu người
Cả tỉ tỉ người
Cát sông Hằng khôn sánh
Lá rừng Amazon thua xa
Quyền mỗi người trong cõi ta bà cõi người ta
người tây người nhật
Người mọi miền trên trái đất

Sang và hèn
Giàu có vô biên và nghèo kiết
Chếch in bình đẳng chia đều

Ôi! Những chú voi xấu số tàn kiệt bởi chếch in
Những chú chó xấu số te tua bầm dập bởi chếch in
Những chú ngựa vằn da bọc xương bởi chếch in
Giá của niềm vui!
Chao ơi!

26.

Ai nói cứ nói
Ai im cứ im
Ai nghe cứ nghe
Ai không nghe cứ không nghe
Trời thì cứ nắng
Gió thì cứ không thổi

Nhễ nhại cứ mồ hôi
Thỉnh thoảng cứ bụi...
An nhiên thì cứ an nhiên
Bức xúc xin cứ việc...

Nhân sinh đà mấy chốc
Đầu xanh tuổi trẻ một thủa qua mau
Không lưu dấu vết
Sự trục nhãn tiền quá
Thời gian đen đáy vực chôn vùi
Nhiều buồn ít vui
Tuổi thơ nhàn nhạt màn hình ảo
Ngàn năm mây thì cứ trôi!

Đưa con vào lớp Một
Kỉ niệm năm nao lấp lánh
Dịu dàng Thu
Dịu dàng nắng
Dịu dàng gió

Thăm.thẳm mơ xanh biếc màu trời
Bần thần nhìn bóng hình con lẫn vào ngây thơ ríu rít
Niềm vui lắng dịu trong ta tháng Chín
Bay vèo trong gió tiếng chim thanh.

KHÔNG THƠ

1.

Bạn tôi bảo
Nhà văn hay nhà gì cũng được
Nhưng dứt khoát không ăn gian nói dối
Không mưu bẩn kế hèn
Không vơ véo chèo kéo lập băng đảng
Không chơi cùng những đứa bất lương
Và không diễn cho sâu cho lâu cho lành nghề
Không lùng tùng xòe giả trang mĩ miều áo quần váy vó phấn son
Không bóng loáng tu từ rưng rưng
Không sụt sịt mũi dãi và không xúi dục ai mũi dãi sụt sùi
Viết như một nhu cầu sẻ chia
Không biến ngôn từ kết bè kết đảng tụ ngũ quần tam mung mánh mánh mung

Viết hay không - một lựa chọn chẳng cần lên
cốt lên gân rao giảng
Viết hay không - chẳng có gì gớm ghê ghê
gớm
Văn chương chắc gì đã cần cho con người?
Có vẻ không khí sạch và nước sạch cần hơn
Gạo và củi và rau và cá và trứng và thịt và giấy
và bimbim và bỉm sữa và vân vân và mây
mây...
Rất cần
Hình như trong nhiều cảnh ngộ văn chương
hóa thừa hóa vướng víu
Thậm chí hóa vô duyên vô dạng và vô tích sự -
hình như thế là có hại!

Ồ!
Bạn tôi!
Từng viết và đang viết
Kịch và thơ
Từng in một vài tác phẩm thi ca

Ai cần thì gửi tặng!

2.

Thời bao cấp!
Bây giờ đã trở thành quá khứ
Thành di sản tinh thần
Rưng rưng nhớ
Rưng rưng thương
Rưng rưng cảm xúc
Rưng rưng hạnh phúc
Tự hào rưng rưng
Tôi tìm về
Bạn tìm về
Chúng ta tìm về...
Hạnh phúc đong đầy
Cảm xúc đong đầy
Niềm thương nỗi nhớ đong đầy
Rưng rưng tự hào một thời bao cấp!

Ôi chao!
Và quả là rất đỗi chênh chao!
Mòn con mắt nhớ
Chỉ xin đừng vàng con mắt thêm một lần nữa
Thế nhé bạn ơi!

3.

Bận tâm là gì danh xưng
Một tấm thẻ Hội viên hình như vĩnh viễn chỉ là tấm thẻ
Bạn nhớ chăng danh cú "tấm áo không làm nên thầy tu"!
Tấm thể bé tí hin hình như thua xa áo lễ!
Hỏi nên cơm cháo gì!

Bạn và tôi và mỗi chúng ta
Sinh ra đâu đã là "nhà"!
Hình như chẳng có dấu chỉ nào hiển lộ

Cũng đỏ hỏn, cũng nhê nha, cũng chân đất đầu trần, cũng và cũng...
Ăn ngủ rồi lớn lên
Quân cờ trong tay Tạo hóa
Tạo hóa - Hoá công - Hóa nhi - Người chơi trò xúc xắc
Tôi và bạn và có thể mỗi chúng ta tình cờ thành kẻ viết
Chữ nghĩa hóa thành món nợ đời
Giời đày - vì yêu!
Giời đày - cho bõ ghét

Ta cũng như ba vạn chín ngàn kẻ khác
Sinh ra và sống dưới gầm trời
Rồi một mai hoàn nguyên bụi đất
Vô danh vậy vậy thôi...

Bất ngờ Thi thần gõ cửa
Nhung nhăng thơ phú nhung nhăng

Tiện tay thì viết
Ngứa tay thì viết
Buồn vui được mất cay đắng ngọt bùi
Gửi vào chữ
Bàn phím ảo
Để mạng cuốn đi...

4.

Ngổn ngan thế sự
Tơi bời thế sự
Sầu hờn hận oán ái ố hỉ nộ bi hài
Đủ!
Trung nịnh chính tà thông thái xuẩn ngốc
Đầy!
Nhợt nhạt úa tàn húng huyếnh
Chan chan!
Nhà văn còn chờ gì không viết?
Còn chờ ai xui?
Còn chờ ai lên giây cót?

Còn chờ ai định hướng định dạng định hình?

Nhà văn!

Anh đang ở đâu?

Ngủ?

Lảng tránh?

Vô cảm?

Thờ ơ?

Sợ?

Lo?

Nhà văn?

Ngài đang ở nơi nao?

Ẩn cư?

Vô chùa?

Lên núi?

Mơ Tiên cảnh Bồng lai?

Tìm lãng quên trong trà đạo?

Tìm mộng mơ trong rượu?

Tìm lối thoát trong giấc thiên thu?

Nhà văn?
Anh đang ở nơi nao...
Chúng dân mòn mắt chờ.

5.

Những ngày tôi đang sống
Những ngày bạn đang sống
Và chúng ta - những ngày tháng năm này!
Tôi kín miệng
Bạn hình như đã chọn - im lặng
Hình như chúng ta tất cả chúng ta đồng thuận - không nói gì!
Không nói gì
Một lựa chọn được cho là đỉnh cao trí tuệ!
Khôn ngoan bậc nhất
Theo đúng chuẩn - im lặng là vàng!
Phép tu từ thần diệu
Kim bản vị vạn thủa an toàn!

Bỗng chợt nhớ chàng cắt tóc trong truyện xưa
"Vua Midas có đôi tai lừa"
Cấm tiết lộ!
Biết thân thì Silence / Seal one's lips!
Thảm án lơ lửng treo
Lơ lửng treo
Khôn ngoan thì lựa chọn
Silence / Seal one's lips!
Silence / Seal one's lips!
Silence / Seal one's lips!

Ô! Cơn cớ chi hỡi người thợ cắt tóc !
Cơn cớ chi mà bức xúc?
Đêm
Bới cát
Hoang vắng bờ sông
Ghé sát miệng thì thầm "Vua Midas có đôi tai lừa!"

Thì thầm một lần
Chưa đủ
Hai lần
Chưa đủ
Thì ba lần!
Thì thầm! Thì thầm! Thì thầm!
Chưa đã
Phải hét to gào toáng cả trăm lần!
Speak / Open one's mouth
Speak / Open one's mouth
Speak / Open one's mouth
Open your mouth
Open your mouth
Open your mouth

Lênh loang sông rời rợi trăng ngân
Lồng lộng trời miên man gió biếc
Mây bay gió cuốn
Vũ trụ tưng bừng
Vũ trụ thanh âm rộn rã

Tai lừa tai lừa vua
Tai lừa tai lừa
Mắt mù mắt mù mắt mùa
Ngậm miệng ngậm miệng ngậm miệng...

Chúng ta có nghe?
Bạn có nghe?
Và tôi có nghe?
Shut your mouth / Keep your mouth shut?
Shut your mouth / Keep your mouth shut?
Shut your mouth / Keep your mouth shut?

6.

Những dự án tầm nhìn trăm năm!
Tất nhiên là khổng lồ tiền
Tất nhiên là vô vàn xáo trộn
Tất nhiên sẽ có cười vang như địa chủ được mùa

Và tất nhiên sẽ nhiều ngậm ngùi nhiều đớn đau và nhiều nước mắt
Cầu giời khấn Phật nguyện Chúa linh thiêng máu không chảy...mua thù chuốc oán cũng không
Quy hoạch và quy hoạch
Vĩ mô và vi mô
Cho trăm năm cơ đồ hiện đại văn minh không thua kém lân bang xa gần không thua kém
Ồ! Lại ước vọng Đan Thiềm - Vũ Như Tô
Ước vọng Cửu trùng đài - tan vào khói mây mây khói!

Ta đã đi gần hết cuộc đời
Cơ hội trăm năm phía trước chắc chắn bằng không
Thoáng nghĩ trăm năm đã qua ta ít nhiều trong cuộc dự phần
Ngổn ngang những được mất
Dang dở dở dang

Phế tích ngổn ngang
Biết mấy lỡ làng...

7.

Thênh thang rộng, phố
Hun hút thẳng băng, cao tốc đường
Cao vút, san sát, chọc trời, cao ốc
Nườm nượp nối đuôi nối đuôi, xe
Người và người, đông đặc
Ồn ã khắp nơi, hội hè
Tưng bừng, sục sôi, sự kiện
Múa và hát hát và múa rợp trời, váy vó
Giải tỏa, giải tỏa, cưỡng chế cưỡng chế, ngổn ngang
Những siêu công trường
Những siêu dự án
Siêu đầu tư siêu đấu thầu siêu thi công
Cho một trăm năm sau?

Đầy ngờ vực
Một trăm năm trước
Thiên cổ những ai mơ liệu có hình dung những gì trước mắt ta ngổn ngang tơi bời?

8.
Ta không còn gì
Tất cả chỉ là quá khứ
Cứ hiện về từng ngày
Cứ hiện về từng giờ từng phút từng giây.

Ừ những kỉ niệm cũ xưa
Chẳng ai cần
Chẳng ai nghe
Chẳng ai đọc
Ừ.
Chẳng ai...
Vô bổ
Vô ích
Và cuộc chơi ta thua trắng tay

Như đã từng thua...

Ta không có gì ngoài những ngày xưa, kỉ niệm
Ta đã sống
Đã yêu
Đã bầm dập
Đã kiêu hãnh ngẩng cao đầu
Đối mặt và hình như thách thức
Vòng nguyệt quế ư?
Với ta là rác
Những lời khen
Với ta là rác
Những dèm pha, những gạch đá
Là rác, với ta.

Rác thành tro bụi
Đáy sâu đen tối thời gian
Loại khỏi kho kí ức
Thấy xót thương lờ mờ nhân ảnh những ngày

Những hình nhân và những hồn ma bóng quỷ
Không ai nhắc đến một lần.

9.

Bạn ta buột miệng bâng quơ nói
Khi mình ra đi sẽ thế nào?
Trời! Đang sống nhăn. Nghĩ kì vậy?
Bỗng buồn tênh! Lòng dạ nao nao!

Ừ nhỉ? Ai rồi chẳng về cõi
Cát bụi! Hư vô! Ở nơi đâu?
Vạn vạn mơ hồ! Nào ai biết
Thôi! Quên đi! Bận tâm. Thêm sầu.

Ử! Ta thử hình dung, khi ấy
Một giấc ngủ! Không mộng. Không mơ
Không thức dậy! Thế thôi. Ngủ mãi
Không văn xuôi và cũng không thơ.

Không ân hận và không hối tiếc
Không lụy phiền...Bực bội cũng không
Ừ! Vô sự từ đây vô sự
Ồ! Từ - đây - vô - thủy - vô - chung!

Ồ! Kiếp sau? Bận tâm thêm mệt!
Một kiếp - xem ra đã đủ rồi
Và thấy sợ nếu thêm kiếp nữa?
Nếu được - lạy Chúa con xin thôi!

10.

Những trang sách nhàn nhạt
Nhàn nhạt nhàn nhạt
Những trang sách như nước ngọt đóng chai
Uống đỡ khát vì hết lựa chọn
Không uống cũng không sao
Uống cũng như không uống
Không bổ béo

Và cũng không không bổ béo
Những trang chữ nhàn nhạt
Biên tập viên không lo không run rẩy
Tổng Biên tập và Giám đốc nhà xuất bản
Không kí, không sao
Kí duyệt cũng không sao
Sách lưu chiểu chiếm một chút kho chứa
Sách phát hành như giọt nước mưa rơi vào biển cả
Tan biến không sắc không hình

Những dòng chữ đều đều
Những dòng chữ như đàn kiến đều đều
Đều đều những dòng chữ
Giăng giăng những dòng chữ đều đều
Đọc một hàng và bỏ qua một hàng cũng bình thường
Đọc một hàng bỏ qua mười hàng cũng bình thường
Đọc hay không đọc thì cũng vẫn bình thường

Những dòng chữ đều đều như đàn kiến bò ngang
Luôn bò ngang.

Người viết nên những dòng những trang như kiến bò nhàn nhạt
Là ai?
Là AI?
Chỗ tôi chỗ bạn chỗ chúng ta và chỗ ở trên trời
Hơi bị nhiều nên lại không nhìn ra
Nghịch lí!

Là nhà giáo nhà thơ nhà lí luận phê bình
Tích hợp oái oăm ngẫu nhĩ
Mỗi nhà một tí
Nhàn nhạt nhà
Thế thôi thôi thế thế thôi
Nhàn nhạt sách nhàn nhạt thi tập nhàn nhạt phê bình

Nhàn nhạt giải thưởng những cuộc thi nhàn nhạt
Vùi lấp, thời gian
Lãng quên, thời gian
Tất cả đã thành lãng nhách
Nhàn nhạt lưu trang bốn những bìa sách
Những chứng tích khô như tiêu bản vô danh
Không gợi chút tiếng vang
Một thời không bóng.

Bất ngờ chiều thu tàn
Bâng quơ nhìn
Giá sách
Nhàn nhạt nỗi đời
Lưu thành nhạt suông bài
Không - thơ!

11.

Bần tăng sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!

Tao sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!

Bà sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!

Ông sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!

A sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!

B sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!

C sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!

D sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!

Rồi từ SẼ chuyển thành ĐÃ và Đang

Ai hộc máu mồm?

Máu mồm ai hộc?

Máu có hộc không?

Hay tiền thì mất

Và chút danh (suông) đã bay màu?

Không biết nữa

ĐANG kiện

Đang nóng

Sình sịch sốt

Vã mồ hôi

Và nước mắt sôi

Nhìn kìa hộc nước mắt
Nhìn kìa hộc và hộc ba vạn chín ngàn dòng
trạng thái
Khen cho máu hộc thêm
Chê cho thêm hộc máu...

Nam mô tam bảo
Nam mô mười phương đồng môn đồng nghiệp
Nam mô học trò cũ mới mười phương

Hộc máu máu hộc
Ngựa đã chết trương.

12.

Bạn ta xui
Cứ - in - thơ - đi!
Bán được ối tiền!
Bạn bè tám phương mến mộ
Bạn bè gần xa...liên tài

Bớt một chầu bia cỏ
Thôi một li rượu hàng xách tay
Thi sĩ thi nhân ngàn năm của hiếm...

Ôi! Giời!
Ối! Giời..
Bạn đang chín tầng mây
Bạn đang mơ giữa ban ngày
Bạn đang chốn ma mị liêu trai
Bạn đang chốn hoang liêu ảo diệu...
Xúi dại
Xui khôn
Mến tài
Không biết nữa?

Ta nghe
Khơ khơ bật cười
Thơ?
Thơ?

Thơ?

He he he he

Là thơ

Là mơ

Là tất cả chỉ trừ là...mã QR tài khoản

Ui!

Xui dại?

Thật hay đùa?

Bạn ta xui

Ngôn từ mê dụ

In thơ in thơ in thơ...

Ta nghe lòng như chùng xuống

Ta nghe nghẹn ngào xao xuyến và xuyến xao

Ta? Thi tài

Ta? Thi nhân thi sĩ?

Ta? Đứa con của Thượng đế

Một - ngoại - lệ - hiếm - hoi

Được uống sữa Nữ thi thần!

Ta!

Long lanh và rạng ngời
Ta!
Ngọn suối ngôn từ dạt dào dào dạt
Ta kiêu hãnh mái tóc suối nhạc u sầu
Ta!
Được làm từ Pha lê và Ánh sáng!
Lời mê dụ của bạn ta tuyệt vời hào phóng
Ta hồn nhiên cứ tưởng...như là!

Ô! Viễn mộng
Thoắt đã thành ảo mộng
Giời mưa và bong bóng
Cuộc tồn sinh phập phù giây lát
Thơ phập phồng bong bóng giời mưa
Ta bật khóc hơ hơ!
Và cười ngằn ngặt!

13.

Ở đây nghe chừng buồn hiu hắt
Ngó ảnh thôi dặc dặc những buồn.
Ai nấy đầu đã gội sương,
Đầy vơi bao nỗi đoạn trường....Đầy vơi!

Những văn nhân một thời ngạo nghễ
Những thi nhân! Cũng thế! Thiên thần.
Phong trần một kiếp phong trần,
Nhầu nhò. Bầm dập. Khốn thân nhầu nhò.

Bao thần tượng - tôn thờ. Một thủa
Viễn mộng ơi! Ai nhớ chăng ai?
Thức lâu! Đã biết đêm dài,
Sống lâu đã biết mảnh chai mảnh sành!

Và càng thấu, đành hanh Tạo hóa
Cuộc nhân sinh còn quá tấn trò.
Quay quay sáu mặt thò lò,
Thế nhân muôn mặt! Khôn dò gian - ngay!

Quay bốn hướng Đông - Tây - Nam - Bắc
Nhìn tám phương vặc vặc trăng suông.
Càng sầu càng thảm càng buồn,
Cố ghìm cơn mửa! Buồn nôn quá trời.

Uổng phí sống cái thời gian trá,
Nhầm nơi sinh - những bả những bùa.
Khắp nơi Ác thắng Thiện thua,
Nháo nhâng ma quỷ mút mùa hồ li.

Kìa cổ tự Bạch Mi thần ngự,
Chốn linh từ rèm rủ chướng che.
Vu Sơn anh yến đê mê,
Tay tiên chuốc rượu câu thề ríu ran.

Nhìn tấm ảnh lan man ta nghĩ,
Thấy nhãn tiền Quẻ Bĩ là đây.
Khí âm u ám bủa vây,
Văn nhân một đám ngây ngây khờ khờ!

NGÃU HỨNG SAU TRANG SÁCH

1.

Đọc lại F.Schiller và hiểu thêm về Khai sáng!
Đem Ánh sáng Tri thức soi rọi bộ óc con người, làm cho nó phải hoạt động
Để biết đặt ra những câu hỏi
Vì sao?
Vì sao?
Vì sao?
Từ đó con người sẽ dần Trưởng thành tự thoát ra khỏi tình trạng ấu trĩ,
Tức là Trẻ con.
Hãy bớt dần Sợ hãi;
Hãy Nghĩ bằng bộ óc của mình;
Hãy Đứng bằng đôi chân của mình;
Hãy Làm cho mình trở nên tinh tế;
Ăn phải ngon hơn;

Mặc phải đẹp hơn;
Ở phải tiện nghi hơn;
Phải được đọc những tác phẩm văn chương bất hủ giải Nobel;
Phải được nghe Chopin và Moza;
Phải được xem những họa phẩm tuyệt vời;
Phải được tắm trên những bãi biển xanh trong, cát trắng như pha lê dưới nắng.
Tất cả đều bắt đầu từ Tự do!
Tự do cho tôi, Tự do cho bạn, Tự do cho tất cả chúng ta!
Tự do giúp cho ta thoát khỏi hận thù,
Thoát khỏi những toan tính tầm thường, giả trá,
Thoát khỏi những thang bậc ngụy tạo,
Thoát khỏi những lo toan ân đề oán trả đẫm máu.
Những trang văn chỉ có ngôn từ,
Chỉ có Lời, chỉ có Lời
Chỉ có Lời, chỉ có Lời.

Kẻ ác run sợ,
Bạo chúa mặt xám xanh, lấm lét,
Ngai vàng run lên.
F.Schiller - Công dân Danh dự của Nước Pháp
Xứ sở sinh ra Tượng Nữ Thần Tự do dẫn dắt
Nhân dân.
F.Schiller,
Người Việt mình bây giờ ai còn đọc Ông?
Từ lâu rồi tác phẩm "Âm mưu và Tình yêu"
phải dời sách Ngữ văn!
Thầy Cô cử nhân thạc sĩ thậm chí tiến sĩ kêu
than là khó.
Học trò lớp 11 tuổi 17 bẻ gãy sừng trâu kêu
than là khó.
Sinh viên kêu than là khó.
Thôi thì về với ao ta, cho dễ
Tắm ao nhà cho an toàn,
Ăn cỏ cụt khen thơm,
Ăn sung khen bùn,
Phiêu lưu từ ao ra ruộng,

Ra đảo hoang nhớ quê nằng nặc quay về.
Hài lòng làm vạt cỏ bờ đê,
Hài lòng làm hoa chanh ẩn khuất,
Hài lòng chân đất, áo nâu,
Hài lòng no cơm tấm....
Hài lòng ổ rơm ổ chuối ta nằm.
Nghe trống gọi Lưu Bình Dương Lễ
Kể Nhị độ mai, Tấm Cám, Thạch Sanh
Đổi đời nhờ chăm lễ Phật
Đua nhau tìm tháng tốt ngày lành...
Bùa mê thuốc lú, chiêng trống lên đồng
Rau lang cũng hoá thành đặc sản
Nước anh hùng, tỉnh anh hùng, huyện anh hùng, xã anh hùng
Tấn phong một lần
Hai lần
Ba lần cho thỏa lòng người sống và người chết
Nhan nhản tượng đài
Nhan nhản cổng chào

Cốt thép bê tông
Tranh tre nứa lá
Cót ép sơn màu
Giá rẻ.

2.

Trăm năm trước một cái tên lạ hoắc xuất hiện trên Tân thư
Lạ hoắc
Lạ hoắc
Lư thoa
Từ phương trời nao?
Mạnh Đức Tư Cưu, Phúc Lộc Đặc Nhĩ, Lư Thoa, Hoa Thịnh Đốn, Nã Phá Luân, Lư Cách Nhĩ, Lý Hi Tư Đặc, Hách Đức, A Linh Đốn, Linh Cách Nhĩ, Đạt Nhĩ Văn, Hách Tư, Tư Mã Nhĩ, Cát Lợi, Tư Tân Tắc, Tư Mật Tư, Phan Ân...(*)
Những cái tên trúc trắc trục trặc gập ghềnh

Xa lạ

Xa lạ

Khác xa rất xa những Khổng Mạnh Trình Chu Lí Đỗ

Khác khác lắm khác như không thể khác hơn

Nào Tự do

Nào Dân quyền

Nào Nhân quyền

Nào Lập hiến

Nào Bình đẳng

Nào Bác ái

Lạ hoắc lạ hoáy

Những cặp mắt quen đọc chữ thánh hiền Thi vân Tử viết

Những đôi tai quen nghe những chồng chất tu từ những thánh thót tu từ những cao siêu tu từ những bí hiểm tu từ những điêu xảo tu từ chi hồ giả dã

Ngỡ ngàng!
Mở mắt
Mở tai
Để rồi mờ mắt
Để rồi ù tai
Choáng váng ngất ngây...

Tỉnh một chút để lại ngủ vùi trong mê mộng
Dân Nghiêu Thuấn và Vua Nghiêu Thuấn
Ân Thánh đế như mưa nhuần thấm đất
Trai lấy trung hiếu làm đầu
Gái giữ gìn tiết hạnh
Khiêm cung kính cẩn phận vị giữ gìn...

Những cái tên lạ hoắc
Dần quên
Dần quên
Dần quên
Sợ
Không dám làm quen.

Và tất cả lại bình yên
Bốn phương phẳng lặng
Hiu hiu sóng sánh ao thu trong veo nước
Lại trở về cùng ca dao tục ngữ
Lại trở về cùng trắc trắc bằng bằng
Lại trở về danh cú cùng nhãn tự
Mê mẩn trầm ngâm cùng kĩ xảo hồi văn
Cùng dế mèn làm cuộc phiêu lưu tuyệt luân.

(*)Montesquieu, Voltaire, Rousseau, Washington
Napoléon, Luther, Liszt, Herder, Arlington, Lincoln
Darwin, Hess, Bismarck, Carlyle, Spencer, Smith, Paine

3.

Nhớ quê nhà nhớ quê nhà và nhớ...

Cà dầm tương và canh rau muống
Sung chát và khế chua gừng cay cùng muối mặn
Mắm tép và mắm tôm
Cá om dưa và lòng cũng xào dưa
Và điếu cày - không ủy ban tu từ xin nhớ
Dù nơi khách sạng 5☆ nơi viễn xứ
Dù đang ngắm Phú Sĩ hay ở Lhasa (拉萨) hoặc
Paris hoa lệ hoặc dạo bước Times Square
trong lễ Countdown ceremony với cả triệu người...
Nhớ dai dẳng
Nhớ day dứt
Nhớ hoài nhớ hủy
Nhớ khôn nguôi...
Về thôi về thôi về thôi
Về thôi về thôi về thôi
Về thôi về thôi về thôi...

Giữ lấy lề dù cho giấy rách

Càng mủn nát càng thêm thương thêm yêu
Ao đục vẫn ao nhà vạn thủa bình yên xứ sở
Về thôi về thôi về thôi
Về thôi về thôi về thôi
Về thôi về thôi về thôi...

Niềm cố hương cố quốc đã đạt vượt tầm bệnh hoạn!
Niềm cố hương cố quốc đã vượt cả cá tầm!

PHÍA SAU MỘT KHUÔN MẶT

Tặng Vương Thái Hòa

1.

Làm bạn thì ta không thể dù chỉ giọng đãi bôi
dù chỉ cuộc tào lao bia cỏ
Ta không thể cùng ngồi dủ một lát gặp gỡ tình cờ
Không thể
Vì chẳng có gì để nghe càng chẳng có gì để nói
Oan cho bia hơi hà nội uy tín trăm năm
Oan cho trà thượng hạng
Oan cho nước vối thanh thanh quê kiểng
Và có thể oan cho cả cuộc vui của những hồn nhiên vô tư
Không thể
Chẳng phải vì tình địch thăm thẳm những oán thù

Chẳng phải vì lợi quyền lương thưởng ghế ngồi ghế đứng
Chẳng có lí do gì có thể nói thành lời.

Không thể là không thể
Có vậy thôi

Ta không thể thương vay và khóc mướn
Càng không thể tu từ và diễn
Xin chào thua những xúng xính ngôn từ xúng xính danh xưng xúng xính đến cả giọng nói tiếng cười
Giả lả
Nhẹ hều
Không mảy may thành thật...

Ta tự trách
Dễ bị tổn thương
Dễ nổi đóa

Khi nghe khi nhìn những chân dung lời những
chân dung hiện hình nhập nhòa ẩn hiện
Ta chỉ tự trách ta thôi

Ừ thì thằng ngốc, gã khờ
Ừ thì ngoại lệ kì thôi
Ừ thì cái mặt không chơi được
Ừ thì dửng dưng và nguội lạnh
Ừ thì cau có, càu nhàu và câm như đá.
Ta tự nhủ khước từ.

2.

Ta bỗng nhớ Le Misanthrope ou l'Atrabilaire
amoureux(*)
Bộ ba Yêu đời - Ghét đời - Thây kệ đời
Người Yêu đời như cá gặp nước
Tung tăng múa tung tăng hát
Đồng phục miên man đồng phục bốn mùa
Diễn say sưa

Tu từ và tính từ
Rất - tuyệt - vời - quá - siêu - ngạc - nhiên - mắt - chớp - chớp
Miệng như hoa roi rói tươi
Long lanh mắt
Và hát miên man những bài ca đi theo cùng năm tháng
Khi cần thì đỏ khi cần thì xanh khi cần thì vàng
bolero và hành khúc
Kèn đồng và trống giục
Khi cần.

Thây kệ đời - lựa chọn giản đơn nhất
Những gì hợp lí thì tồn tại thế thôi
Nước thì chảy
Mây thì trôi
Mây thì bay
Đông - mọc mặt trời
Lặn - phía tây

Trộm cắp, dối lừa, gian tham, điêu trá, lật lọng, hèn nhát, trung thực, kiêu hãnh...ngang nhau như đã và sẽ đã
Thây kệ đời
C'est la vie!
C'est la vie!
Như thế là Đời
Thây kệ!

Ghét đời
Ghét đời
Ghét đời
Đời đáng ghét đáng cười đáng lên án đáng phỉ nhổ
Khắp nơi
Tinh tế
Thô bạo
Công nhiên
Che đậy
Nông cạn

Uyên bác
Muôn mặt giả hình
Như mật ngọt như hương hoa như gấm vóc lụa là
Tã rách
Thật đáng ghét
Ta không thể dửng dưng
Ta không thể đứng ngoài
Ta húc đầu vào đá
Chung thân đấm bị bông
Mãn đời núi cao vần đá ngược
Khốn khổ thân ta
Đáng thương và đáng ghét chính thân ta!

(*) Hài kịch của Molière

PHÍA SAU TÔI

1.

Dù chẳng muốn dù chán ghét tôi vẫn phải tham dự tấn trò nhân gian
Ái ố hỉ nộ bi ai dục lạc hận oán sầu hờn
Dù chẳng muốn
Tôi chưa đủ kiêu hãnh như J.Paul Sartre - "Buồn nôn"
Tôi chưa đủ lạnh như A.Camus - "Dửng dưng" biến mình thành "Kẻ xa lạ"
Tôi cũng chưa đủ khôn ngoan như những ai ai đó - "dữ thế cộng phù trầm"
Càng không thể theo gương Phật Hoàng Nhân Tông vô núi ẩn cư nghêu ngao hát "Cư trần lạc đạo"
Tôi - một phàm nhân
Tôi - một vô danh!

Dự tấn trò nhân gian tôi chọn một góc khuất mà nhìn
Học theo Alain Robbe-Grillet chỉ nhìn chỉ nhìn và chỉ nhìn
Mắt hóa thành camera
Óc hoá thành bộ nhớ
Cái được nhìn số hóa thay cho nhân hóa
Ngôn từ tẩy trắng phi tu từ phi cá tính nghĩa sự việc là đích cuối cùng...
Tôi can dự như một kẻ vô can
Không có ý định làm nhân chứng
Chữ nghĩa không phơi bày không che giấu lối viết độ không
Tôi có thể tồn tại cùng Cái viết
Và hình như Cái viết biến tôi thành hư vô hình như Không - tồn - tại - bao - giờ!
2.
“Le style est de l’homme même.”

Một định đề của Ông lớn có cái tên dài ngoằng
Georges-Louis Leclerc, Comte de Buffon.
Xem chừng hết là chân lí
Ngôn từ như là dấu chỉ
Ngôn từ chân dung tự họa
Mất giá trước ngôn ngữ lập trình
Thế giới cơn điên rồ ngôn từ kịch phát
Một kẻ vô danh tiểu tốt xổ ra một bất tận ngôn từ nhờ AI
Chém gió còn kinh hơn các triết gia Cổ điển
Khu rừng thiêng ngôn từ đã hóa rừng hoang
Tôi ở đâu?
Tôi ở đâu?
Ba nốt nhạc câu trả lời lạnh buốt
Nhà ngươi đã biến mất
Nhà ngươi bị xóa sổ
Nhà người đã là vô tăm tích
Thời đại số hóa không cần.
Tôi ngẩn ngơ trong bất lực
Ú ớ u ơ ngập ngọng

Thơ viết ra không ai cần đọc
Sách in ra đồng nát bán cân
Văn minh kỉ nguyên tái chế
Thi ca tư tưởng dòng bột giấy hòa chung
Sực sực mùi hóa chất
Nơi đến cuối cùng của thơ ca
Nước thải đen ngòm bốc mùi và thấm sâu vào đất
Tạo nên trầm tích kinh hoàng.
Tôi - ở - đó! Và chúng ta ở đó!
Những nhà thơ cùng khốn
Bị dồn đuổi đến nơi này.

PHÍA SAU NỖI NGỜ VỰC

1.

Khi cái ăn bị làm giả
Nỗi ngờ vực chui vô dạ dày hóa thành máu huyết và nhập vô lục phủ ngũ tạng và hiện hình thành màu da màu tóc màu môi màu mắt màu râu
Toàn thân hiện hình nỗi ngờ vực
Khi thuốc thang bị làm giả
Nỗi ngờ vực tham gia chữa bệnh tham gia sinh bệnh
Nỗi ngờ vực hóa thành kháng thể hoá thành bệnh phẩm hóa thành rác y tế năm trăm năm hoàn thành quá trình phân hủy
Khi ngôn từ bị làm giả
Nỗi ngờ vực kiến tạo thành thế giới tinh thần dẫn dắt điều hướng
Nỗi ngờ vực tham gia diễn giải ngưng kết thành tư tưởng thành triết học thành đức tin

Và khi văn chương nghệ thuật bị làm giả?
Chân Thiện Mĩ mất tiêu
Được thay bằng Giả Chân Giả Thiện Giả Mĩ
Cười giả, khóc giả, xót thương giả, niềm tin giả, ái ố hỉ nộ sầu hờn hận oán giả
Lễ hội giả trang không cần
Sự trung thực hóa thành cổ vật
Chưng nơi tủ kính...
Vô vàn phiên bản y như thật.
2.
Cogito, ergo sum.
Tôi tư duy nghĩa là tôi tồn tại
Tôi giả vờ tư duy nghĩa là tôi giả vờ tồn tại
Tôi giả vờ suy tưởng
Tôi giả vờ đọc nghe nhìn
Cũng có thể giả vờ yêu giả vờ ghét giả vờ ghen tuông giả vờ run rẩy giả vờ mọi lúc mọi nơi
Giả vờ hẹn hò giả vờ làm tình giả vờ li hôn giả chết

Giả vờ sinh lão bệnh tử
Giả vờ giác ngộ
Giả vờ buông dao giả vờ thành Phật
Giả vờ bến lú sông mê
Kết cục
Giả vờ thiên đàng
Giả vờ địa ngục
Giả vờ nấm cỏ khâu xanh gì.
Tụng niệm bài kinh giả
Giả ngũ giới tam quy
"Văn tế thập loại chúng sinh" bây giờ lỗi mốt
Thiên đường giả đã hiện hình trên mặt đất
Cõi Niết Bàn cùng Cực Lạc Tây Phương lồ lộ khắp nơi
Tang ma thành lễ hội
Thành vui vẻ truyền thông
Tất cả đều rất thật
Thỏa ước mong!

PHÍA SAU NHỮNG CUỘC TÁI NGỘ

1.

Gặp lại người của ngày xưa những chàng Kim
hình như giống nhau hình như giống hệt
Ngôn từ mướt mượt
Mướt mượt ngôn từ
Hay ho in hệt
Lắng nghe chút xíu chỉ chút xíu thôi sẽ thấy
Lẩn khuất bên trong những ong bướm lả lơi
Lẩn khuất bên trong chập chờn những khát
thèm những điên rồ dục vọng
Những ngôn từ mướt mượt màu kim trọng
Dày đặc xếp lớp những tu từ
Ừ! Kim trọng và những kim trọng bậc thầy các
phép tu từ...

Ôi người của ngày xưa!
Ai đó bây giờ
Bão giông cuộc đời
Cuộc đời giông bão
Những bẽ bàng những khổ lụy những đa mang
Những vết thương
Những âu lo run rẩy
Nhiều khi hoảng loạn hãi hùng
Thân chưa kịp tàn
Gánh nặng trần ai
Chạy trốn
Cuộc truy lùng vô ảnh vô hình
Trùng điệp những vòng vây
Những kim trọng bỗng hóa thành nông cạn
Bỗng hóa thành nhợt nhạt
Vô cảm bỗng hóa thành...

Những cuộc gặp lại và những cuộc tái hồi
Happy ending
Happy ending

Happy ending
Thoáng chốc hóa thành
A happy ending steeped in melancholy!
Giành cho người trong cuộc những ai!
Tái hồi!
Gặp lại!
Tình cờ và định mệnh!
Ôi! Phép màu cổ tích
Xin được khước từ!

2.

Đồng môn đồng môn
Cố nhân
Tri kỉ tri âm một thủa
Lạnh lùng năm tháng trôi qua
Cuộc mưu sinh vĩ đại
Cuộc tranh giành vĩ đại
Cuộc tiến thân lại càng vĩ đại

Gặp lại

Gặp lại

Rộn ràng tưng bừng nói

Rổn rảng tưng bừng cười

Ô kìa là những ai béo

Ô kìa là những ai gầy

Ô kìa là những rạng ngời

Ô kìa là những ren rén hình như so súi

Ô kìa cuộc trùng phùng ngôi thứ thấp cao

Thân phận hiện ra trên dáng đi điệu đứng

Và râu

Và tóc

Và áo

Và quần

Và kính

Và xe

Và khóe cười

Và ánh mắt...

Ta lặng lẽ nhìn
Không thở dài
Không phẩm bình cũng không phán xét

Đồng môn một thủa đã xa rồi
Sông còn cạn
Suối còn khô
Núi còn lở
Huống hồ...

Đọc bài thơ cũ không ai nghe
Đọc bài thơ mới không ai nghe
Đua nhau hát karaoke
Và chụp choẹt và cúng tê lê bốc
Rượu tràn trề uống không kịp rót
Nhập nhoạng vời xa thủa hàn vi
Rượu và rượu và quên quên hết
Thôi thế thế thôi thôi thì
Phía sau hội ngộ

Nào ai bẽ bàng

Nào ai tái tê

Không ai cần biết

Xong

Ra về.

PHÍA SAU CỦA THỜI GIAN

1.

Bạn bè - những người một thủa
Bây giờ còn mất những ai ?
Chập chờn những chân trời cũ
Chao ôi! Nhớ hủy nhớ hoài!

Hình như! Hình như ngày ấy
Cậu bé nhà quê là ta
Óc não lai láng viễn mộng
Lần đầu cất bước xa nhà.

Khoa Văn Sư phạm Việt Bắc
Mơ mơ một cõi núi rừng
Suối khe! Lưng trời thác đổ
Bốn bề tịch lặng đêm trăng.

Viễn mộng nhà quê cậu bé
Một ngày! Tan nhanh. Tan nhanh
Những là tranh tre nứa lá
Những là giường rách chiếu manh.

Đèn điện nhập nhèm rồi tắt
Sắn sượng. Ngô xay. Khoai hà
Mùa đông gió lùa hun hút
Bao đêm lạnh thấu thịt da.

Thì đành vùi đầu vào sách
Miên man qua tháng qua ngày
Mắt cận. Tóc xù. Ngơ ngác
Ngả lưng bãi cỏ nhìn mây.

Mây xám mùa đông - xám ngắt
Nao nao cả vũ trụ buồn (!)
Mùa thu mây trắng mây trắng
Hệt - như - cháo - loãng - lênh - loang.

Trời đất! Sao mà nhớ thế
Những là Hồn - bướm - mơ - tiên
Bước ra từ bao trang sách
Theo ta từ độ hoa niên.

Cậu bé nhà quê thủa ấy
Cũng ôm một mối tình đầu
Điệu đàng má hồng môi thắm
Mi cong mày liễu mắt nâu!

Thủa ấy! Hình như thủa ấy
Âm thầm. Lặng lẽ. Làm thơ
Để rồi bật cười nhớ lại
Mất tăm từ đó đến giờ.

Bạn bè những người một thủa
Ơi trời! Không quên một ai
Nhớ tuốt cả chuyện nhí nhắt
Và ai hay khóc, hay cười!

Bây giờ già nua tuổi tác
Hẹn nhau mấy độ không thành
U minh! Quên quên. Nhớ nhớ
Cỗi cằn đã cạn ngày xanh.

Cậu bé thủa ấy! Đã già
Bên kia cuộc đời - dốc thẳm
Những chân trời cũ ngoái nhìn
Thấy mình hình như lẩn thẩn.

2.

Quên tiệt những chuyện vĩ đại
Một thủa hoa niên đã xa
Cố lật thời gian mấy lớp
Vĩ đại càng thêm nhạt nhòa!

Ai trong chúng mình thủa ấy
Nhớ chuyện vĩ đại nào không?
Làm ơn! Làm ơn kể lại
Lẽ nào vĩ đại tiêu vong.

Ôi chao hình thù vĩ đại!
Ôi chao vĩ đại ngôn từ
Đã xa như là mộng ảo
Sạch trơn. Chẳng một tồn dư!

Ô kìa! Giáo trình vĩ đại
Ôi kìa! Vĩ đại thầy cô
Cơ chi bi giờ tắt lụi
Như tan vào cõi hư vô!

Biết bao nhiêu là vĩ đại
Chỉ nhớ bục mặt thuộc lòng
Cháo chan! Chảy xuôi. Nhạt thếch
Học rồi vẫn thấy như không!

Nghĩ thương thân ta thủa ấy
Mắt vàng vì đói. Đã đành
Xanh mặt - những - môn - vĩ - đại
Mặt xanh! Xanh mặt! Mặt xanh...

Lục tìm trong kho kí ức
Đành thua! Mất dạng mất hình
Chập chờn hư - ảnh - vĩ - đại
Nhập nhòa một mớ linh tinh.

PHÍA SAU CỦA DANH XƯNG

1.

Dương danh
Hữu danh
Ẩn danh
Vô danh
Những lựa chọn hay là số phận?
Tôi, bạn và chúng ta đang đứng ở đâu giữa cõi trần?
Biết - Không biết
Tay chơi hay quân cờ?
Hình như ta bị ném vào
Nhảy múa và gào thét
Gào thét và khóc cười
Một trí khôn bé tí
Một chớp mắt thời gian
Một mảy bụi xác thân

Những câu hỏi nằm trong chiếc hộp Pando
đấng tối cao lừa mị

Dương danh
Danh vang bốn cõi
Dương danh
Danh vang tám cõi
Cuộc đua chen và những cuộc đua chen
Trầy da sứt vẩy
Không ít khi ma dại thân tàn
Trên cao Thượng để cười ngất!

Hữu danh
Ô tưởng như đương nhiên Thượng đế đặt bày
Khốn khổ phận người
Hữu danh là phải có chỗ đứng chỗ ngồi
Có bằng sắc
Có phẩm hàm
Rút cuộc lại vẫn là cuộc đua cao thấp thấp cao
Ngoi lên và ngoi lên giành chỗ

Đám trẻ trâu cười như pháo nổ - "ghế thì ít mà đít thì nhiều"!
Cuộc đua chen và những cuộc đua chen
Trầy da sứt vẩy
Không ít khi ma dại thân tàn
Trên cao Thượng để cười ngất!

Ẩn danh!
Chà chà mắc mệt
Bởi hữu danh đã trót những cuộc đua
Hiểm họa sẵn chờ?
Hãi hùng tìm nơi ẩn nấp?
Một phút rối bời lãng quên "tránh giời không khỏi nắng"!
Ẩn danh - núi thẳm non cao thâm sơn cùng cốc?
Bây giờ phơi trần trần trước công nghệ không ảnh
Thoát làm sao

Lại thêm ẩn và chờ và hi vọng
Hành tàng xuất xử cò quay
Hiểm họa lơ lửng đâu đây....
Trên cao Thượng để cười ngất!

Vô danh!
Bạn và tôi và chúng ta nào những ai?
Dám chọn
Một đặc ân của Thượng đế tối cao
Ai người xứng đáng?
Chính Thượng đế cũng băn khoăn lựa chọn
Hình như Ngài cũng hay nhầm lẫn!

2.

Tôi, bạn và chúng ta có thể
Hơn một lần trải nghiệm vụ "kính thưa..."
Một danh sách dài miên man
Mắc mệt!
Một loạt danh xưng đính kèm

Mắc mệt bonus!
Nhiều khi niềm hào hứng lụi tắt
Nỗi háo hức xụi lơ
Hân hoan đợi chờ đổ dốc
Và tiếc thời gian
Và tiếc công sức và tiếc cả tiền
(Nhiều khi mua vé giá chợ đen!)

Trải nghiệm và phía sau trải nghiệm
Câu hỏi muôn thủa "Vì sao?"
Hỏi miên man năm này qua năm khác
Hỏi chư phật chư thánh chư thần tám hướng bốn phương
Hỏi thầy cô cũ và thầy cô mới
Hỏi nhà văn nhà báo nhà giáo nhà thơ
Hỏi tất tật chỉ trừ viên sỏi ven đường và lá vàng rơi ngõ vắng
Không có câu trả lời
Tất cả đều lảng tránh

Tôi lảng

Bạn lảng

Chúng ta đều lảng

Và nhẫn nại trải nghiệm

Nhẫn nại than van

Nhẫn nại chịu đựng

Một - thói - quen - như - niềm - không - vui

Phần mềm mặc định!

PHÍA SAU NHỮNG CUỘC RA ĐI

1.

Chuyến đi cuối cùng vào cõi chết
Cõi hư vô, chắc chỉ là màu trắng
Người đời hình dung thành
Nào là miền cực lạc
Nào là thiên đường
Nào là miền mây trắng
Nào là bồng lai tiên cảnh
Linh hồn bay lên
(Nếu có linh hồn !)
Và đôi khi là đen ngòm. Đen ngòm
Thăm thẳm miền địa ngục
Miền địa ngục thăm thẳm
Màu đen, cũng chỉ nghe nói vậy…
Ai rồi cũng có chuyến đi cuối cùng. Ai cũng…

Tiếc thương sầu thảm thậm chí kêu gào xem chừng chẳng ích gì
Trang Tử, hình như Trang Tử
Đích thị là Trang Tử
Ngồi bên quan tài vợ
Rượu một vò
Tay cầm đũa gõ và nghêu ngao hát
Người đời ngạc nhiên. Ngạc nhiên! Sao lại uống rượu và hát ?
Khủng khỉnh Trang Tử trả lời : Khóc ư ?
Nếu khóc người trong quan tài sống lại…
Hi hi !
Hi hi ! Hi hi ! Chắc không ai dám khóc…

Chuyến đi cuối cùng. Cuối cùng
Một chung cuộc cho tất cả hàng tỉ người trên cõi nhân gian
Hàng tỉ người không ai thoát
Sinh có hạn tử bất kì
Mỗi người một kiểu ra đi

Do trời, muôn sự…

Chuyến đi cuối cùng
Chuyến đi cuối cùng
Ừ thì ai cũng biết
Khóc thương hoài nào có ích chi ?
Sao không khóc cho những người đang sống ?
Sao không biết sẻ chia bao dung rộng lượng ?
Sao miên man mưu hèn kế bẩn ?
Sao triền miên những Tham Sân Si?
Những câu hỏi ngàn năm ai cũng biết
Nhưng có ai chịu trả lời…

Khóc thương cho người vừa nằm xuống!
Người vừa nằm xuống không nghe
Họ mải vui với miền mây trắng
Họ ung dung bình thản nơi miền cực lạc
Họ phiêu diêu tiên cảnh bồng lai
Và mỉm cười chế giễu

Những than khóc thảm sầu đầy rẫy tu từ
Những lời có cánh đầy tính diễn trò
Họ mỉm cười
Tôi tin là thế…

Chuyến đi cuối cùng, chuyến đi cuối cùng
Nhân gian truyền tụng
Nghĩa tử là nghĩa tận…
Nghe hay ho
Người ở miền mây trắng nhếch mép cười
Thế còn người sống ?
Sao bất nghĩa bất nhân ?
Đằng sau ngôn từ là mật đắng
Đằng sau ngôn từ là độc dược
Đằng sau ngôn từ là ruồi nhặng
Đằng sau ngôn từ rục xương tù ngục
Đằng sau ngôn từ đọa đày xác thân
Đằng sau ngôn từ lưu đày khổ ải
Đằng sau ngôn từ…

"Nghĩa tử là nghĩa tận" trống rỗng vô hồn.
Trống rỗng…
Trống rỗng một thói quen
Sợi dây trói vô hình
Trống rỗng...

Chuyến đi cuối cùng
Chuyến đi cuối cùng
Người về miền mây trắng
Phía nhân gian chật đầy ngôn từ sáo rỗng
Phía nhân gian…

2.

Người ra đi đầu không ngoảnh lại(*)
Nhất khứ hề bất phục phản hề
Đi
Đi
Đi

Vì đã có nơi để bỏ
Vì đã có lí cớ giã từ
Vì đã ngấy ngốt tận cùng ngấy ngốt
Vì đã chán chường muôn nỗi chán chường
Vì bị khước từ vì bị ruồng bỏ
Vì một ngàn lẻ một lí do
Ra đi đầu không ngoảnh lại
Trở về không hề

Đến nơi nao?
Nơi nao cũng được
Trái đất muôn trùng rộng
Ai đón chờ ta?
Không cần câu trả lời
Tám tỉ người tám tỉ người
Chắc chắn có một nơi bến đỗ
Chắc chắn có một tấm lòng bao dung rộng mở
Chắc chắn có một tiếng cười.

Người ra đi đầu không ngoảnh lại

Không bận tâm
Nhẹ cánh chim bay
Dẫu giông gió
Không hối tiếc bao giờ
Dẫu đen ngòm đại dương điệp trùng sóng dữ
Không hối tiếc bao giờ
Dẫu xa lạ bến bờ quê người đất khách
Không hối tiếc bao giờ...

Nơi đất mới chút bình yên tìm được
Ngâm nga câu Kiều
Chân trời góc bể bơ vơ,
Tấm son gột rửa bao giờ cho nguôi.
Ngẩng cao đầu Tạ - ơn - Trời!
Nơi ta từ giã là nơi Giã từ!

(*) Thơ Nguyễn Đình Thi

PHÍA SAU CỦA HOÀI NIỆM

1.

Chúng ta chung nhau một mái trường
Chung nhau Thầy Cô
Chung nhau những ngày những tháng những năm tận cùng cơ cực
Nhớ lại vẫn rùng mình và rơi nước mắt
Chúng ta bạn đồng môn.

Trầm lặng chúng ta nhớ
Ừ một thời
Không bao giờ là xưa là cũ
Thầy Cô mỗi người một vẻ
Thầy Cô mỗi người một nơi
Và Thầy Cô có anh em ta - những lớp lớp học trò
Làm của chung
Để bảo ban

Để dạy dỗ
Để yêu thương che chở
Để nghiêm huấn mỗi giờ lên lớp
Để trăn trở ưu tư phiền muộn về anh em ta - những lớp lớp học trò!

Những Thầy Cô của anh em chúng ta
Người tại thế và người đã mất
Như cha mẹ ta tảo tần khó nhọc
Một thời chưa xa
Một thời đã qua...

Những trang sách chẳng bao giờ nói hết.

2.

Những đồng môn của ta một thời
Mấy mươi năm mấy mươi năm
Trí nhớ phai tàn

Phiêu bạt
Chất chồng những gánh nặng mưu sinh
Lụy trần thế giăng mắc
Chân đã yếu
Lưng đã khòm
Mắt đã mờ
Đầu đã bạc
Tai đã lãng
Có người đi mãi không về
Có người ngẩn ngơ quên nhớ

Bài thơ cũ đã rơi rụng nơi nao?
Bài hát cũ ta đã quên gần hết
Cuốn sổ lưu bút chữ mờ giấy mủn run rẩy bóng thời gian
Hẹn ước không thành
Tái hồi trong im lặng
Vệt nắng bên thềm mong manh hoàng hôn.

PHÍA SAU TRUNG THU

Trung thu
Trung thu
Trung thu
Trăng tròn nhất năm
Trăng sáng nhất năm
Tuổi thơ tuổi thơ tuổi thơ của ta
Trăng lồng lộng trời xanh
Ruộng đồng mênh mang gió
Ngã Ba Hạc mùa nước dâng đầy dạt dào sóng vỗ
Lồng lộng trăng
Sáng rỡ thủa thiếu thời quê ngoại...

Trung thu
Trung thu
Trung thu
Cao Bằng miền biên cương

Vút cao vút cao những ngọn núi
Núi mọc trong gương
Ánh trăng xanh màu ngọc
Gió mang mang
Nước suối đêm trăng tinh khiết mùa thu
Trung thu thủa ta mặc áo lính xa nhà

Trung thu
Trung thu
Trung thu
Bây giờ phố phường sáng rực
Người đi như nước
Không ai chờ trăng lên
Tất cả háo hức nhìn đoàn xe chở những linh tinh vật khổng lồ
Trung thu trung thu thời công nghệ
Trăng thu hóa bơ vơ
Trời hết màu ngọc bích
Gió hết mang mang
Trăng hết soi đáy nước...

Ồn ào toàn những tạp âm
Bản hòa tấu phố phường nơi mặt đất
Ngày rằm thì còn Hồn Trung Thu hình như đã mất.

THỜI GIAN NHƯ ĐÃ CHỪA RA

Thầy Cô của tôi thủa ấy
Đã rất xa
Thời gian luôn phủ tăm tối bóng đêm quên lãng
Thời gian luôn lặng lẽ lặng lẽ làm công việc muôn thủa - chôn vùi tất cả
Cái - thủa - ấy - của - tôi!
Thủa đầu xanh tuổi trẻ mười chín đôi mươi
Đói và rét và bơ vơ hiu hắt
Hình như Thời gian cứ chừa ra không nỡ chôn vùi
Thời gian như chừa ra và tôi nhớ
Không chỉ nhớ mà hóa thành máu thịt
Không chỉ nhớ mà luôn luôn hiển hiện
Nơi những dãy nhà nơi những con đường nơi những gốc cây đã mấy độ đổi thay
Nơi tôi đã sống gần hết cuộc đời

Những buồn những vui nhưng thăng hoa những lắng trầm những cười những khóc
Thủa ấy chưa bao giờ trong tôi quên lãng
Thời gian hình như đã chừa ra.

Đã rất xa!
Thầy Cô của tôi có người đã đi thật xa
Trăm cây số và cả ngàn cây số
Miền mây trắng vĩnh hằng ở phía nào trên khoảng không vời vợi
Tôi cũng không biết nữa
Thầy Cô của tôi tất cả đã lặng lẽ về già
Ngần ngại nỗi đường xa
Ngại ngần quên quên nhớ nhớ
Ngại ngần run run bước chân
Một ngàn lẻ một thứ ngại ngần
Một thoáng gặp
Một vòng tay ôm
Chung nhau chụp một tấm hình

Một li rượu con con
Một chén trà thơm
Một câu thơ cũ...
Hình như hình như không mấy khi thành
Ai cũng biết
Nói thành lời hình như chẳng nỡ...

Một chút hoài niệm
Một chút thôi
Ngôn từ thay tôi lên tiếng
Gửi vào gió vào mây
Rồi cũng đến một mai Thời gian làm nốt phần
việc cuối cùng
Thủa ấy của tôi
Bây giờ của tôi
Vĩnh viễn đáy vực thời gian tăm tối
Của tin còn lại chút này!

VỀ CAO BẰNG

1.

Câu hát cũ

Bài thơ cũ

Và những ngày nao

Sống lại

Khi ta về Cao Bằng

Đầy trời mưa giăng

Thoắt hiện những khoảng trời xanh biếc

Và nắng thu dịu dàng

Và phơi phới những trúc tre

Những triền lúa sẫm màu trải dài trải dài theo suối hát

Ta về Cao Bằng

Vẫn như lần đầu tiên ấy

Mùa thu lãng đãng nắng bay

Cái ngày ta khoác trên người áo lính

Cao Bằng đón ta một đêm yên tĩnh

Một đêm trời đầy sao và Bằng Giang đầy nước
Xa, Lam Sơn trầm mặc
Yên tĩnh đến lạ kì.
Cao Bằng ta trở về
Thương và nhớ trong niềm hân hoan tình nghĩa thầy trò
Ngân ngấn lệ rơi
Vòng tay ôm xiết chặt
Những cách xa thủa trước
Những ngại ngần và cả những nỗi sợ ngày nao
Biến mất
Òa vui trong chén rượu mời
Cao Bằng ta trở về
Bạn đồng môn tóc ngả màu sương khói
Nụ cười tươi rói
Niềm hân hoang khi khách đến thăm nhà
Những ngày xưa xa lơ xa lắc
Nơi giảng đường nứa lá tranh tre
Bâng khuâng nhớ
Thầy cô ai còn ai mất

Bạn bè ngày ấy đang nơi nao góc biển chân trời.
Nốt trầm trong cuộc vui
Lắng lại nỗi niềm cổ tích.
Cao Bằng ta trở lại
Dâng hương
Đồng đội
Núi đá trầm mặc uy nghi
Chứng tích một thời máu đổ
Hương bay mắt ta ứa lệ
Ngước nhìn xanh thẫm rừng cây
Ơi! Những hồn thiêng các anh các chị
Nhập vào mây lành
Hóa thân vào nước mát
Hóa thân vào u trầm đá núi
Ơi! Những hồn thiêng
Dẫn ta về...
2.
Lục Khu, Thượng Thôn

Ngàn đời khô khát
Nước ở đây quý như vàng
Đường lên núi trập trùng toàn núi
Đá miên man miên man đá kì dạng dị hình
Đèo và dốc quanh co dựng ngược
Thăm thẳm vực sâu
Thăm thẳm vực sâu thăm thẳm vực sâu
Xe đổi hướng tưởng như dựng ngược...
Trò cũ mời lên chơi
Ôi! Sung sướng vô bờ
Lục Khu - lần đầu tiên
Thượng Thôn - lần đầu tiên
Ồ! À! Ngỡ ngàng
Mưa giăng giăng
Chập chờn nắng ửng
Trời! Ngút ngát rừng xanh
Thanh thoát ngôi trường giữa ngút ngàn núi đá
Trò cũ bạn mới
Nắm tay, ôm nhau vui xiết kể
Nâng chén

Rượu men lá ngất ngây say
Ngất ngây say
Bốn phía nhìn cứ chập chờn mưa nắng
Ta như trở lại những ngày xa
Lính biên thùy
Chốt tiền tiêu
Trăng mùa đông trong vắt
Giọng hát em bên bếp lửa thầm thì
Trắng tinh khôi hoa nở những mùa lê.

KỊCH HỀ NGÔN TỪ

1.

Thay vì đọc văn
Người ta nghĩ đủ trò để hỏi - về - văn
Nghĩ đủ trò hướng dẫn
Rồi nghĩ đủ trò làm đáp án
Văn mẫu bạt ngàn càng nghĩ đủ trò
Học sinh và sinh viên và cả (các loại) thầy cô chết ngạt giữa bạt ngàn câu hỏi
Chết và chết và vô tăm tích giữa lớp lớp tầng tầng đáp án
Chết thêm vài lần và mất tiêu giữa điệp trùng văn mẫu
Uể oải nhả ra
Thốc tháo nhả ra
Những phó bản văn mẫu hạng hai hạng ba
Những phiên bản nhạt nhẽo
Những rác chữ chật đầy ngăn tủ ngăn bàn ngăn kéo

Những rác chữ nhập nhòe nhập nhèm xanh đỏ chiếu trình
Uể oải giờ văn
Uất ức giờ văn
Ngáp ngủ giờ văn
Cơm hẩm giờ văn
Ôi và thiu và mòn và mủn
Nàng thơ ươn ao
Thi thần chạy mất dép...
Ngáp ngáp
Và ngáp ngáp
Xa lạ
Dửng dưng
Những bài thơ óng ánh một thời
Những bài thơ lấp lánh một thời
Những kiệt tác văn chương vang danh bốn cõi
Ủ rũ buồn im lìm nơi giá sách
Nhợt nhạt u sầu nơi giấy lộn bán cân
Vẹn nguyên không một lần bàn tay lần mở

Tấn kịch bi thương Romeo & Juliet, nghe đồn
Tấn kịch dở dang Thúy Kiều & Kim Trọng, nghe đồn
Faust và Iliad, nghe đồn
Nam Cao và Sekhov và Huygo và Flauber và Kafka và Kawabata và Lí Bạch và Diêm Liên Khoa và Nguyễn Huy Thiệp và Tô Thùy Yên và Bảo Ninh và tất cả nghe đồn
Từ văn mẫu từ đáp án từ AI từ Google chỉ trừ không từ dưới đèn tay lật từng trang sách!
Ôi văn chương!
Lạc bước
Về đâu?

2.

Bạn thích đọc và nhớ và rưng rưng những trang chữ ngày xưa
Ông thích đọc và nhớ và rưng rưng những trang chữ ngày xưa

Bà thích đọc và nhớ và rưng rưng những trang chữ ngày xưa
Và có thể quý vị thích đọc và nhớ và rưng rưng những trang chữ ngày xưa...
Không sao
Quyền bất khả xâm phạm
Quyền bất khả nào ai dám xâm tranh
Bạn, Ông, Bà và Quý vị cứ việc giữ cho mình
Xin cứ lan tỏa đến con, cháu, chắt...tóm lại là những người thân
Chỉ lưu ý - hãy chịu khó nhìn lên vẻ mặt
Họ có hào hứng hay thờ ơ hay khó đăm đăm
Hãy nhìn thêm có thể họ đang mê mải cùng SmartPhone
Có thể
Hình như rất có thể.
Bạn, Ông, Bà và Quý vị
Hình như
Hình như có thể hình như

Đã rất lâu không cần hay không biết thậm chí không thèm đọc sách
Sách mới rất nhiều
Và toàn là hợp pháp
Văn thơ tây phương, văn thơ nhật bản, văn chương china, văn chương hàn quốc...
Mới và hay
Hay và khác
Khác và khác nữa
Từng năm từng tháng từng ngày
Bao la những rộng mở chân trời
Những chân trời nối tiếp những chân trời
Bờ tre bỗng thành nhỏ xíu
Bờ đê bỗng thành chật chội
Giếng sâu bỗng hóa tù túng bỗng hóa chỗ giam cầm
Bạn, Ông, Bà và Quý bị có thể không cần
Cứ việc lan tỏa
Xin cứ việc
Chỉ lưu ý những con SmartPhone chết tiệt!

Lưu ý nha...
Bọn trẻ - vật bất li thân.
Bạn, Ông, Bà và Quý vị xin cứ việc nổi giận bất bình
Có thể nhíu mày nghiến răng trợn mắt hò hét thậm chí cả chửi bới và rủa nguyền
Quyền bất khả thiêng liêng
Quyền bất khả du thủ du thực
Quyền bất khả cả hư lẫn thực
Xin cứ việc nghiến, trợn, hò, hét, chửi và rủa và nguyền
Âm lượng hết tầm xin cứ việc
Chỉ lưu tâm một chút lưu tâm
Huyết áp có thể đột tăng
Niềm - tai - biến - cơ - tim - nhồi - máu dễ chia đều cho những ai hăng hái quá
Không may vướng mắc lại khổ thân.
Bạn, Ông, Bà và Quý vị có nghe chăng!

Đã xong kiểu đứt đuôi nòng nọc thêm tí vôi quệt quệt!

Ok!

Xong!

VU VƠ

Bạn ta buột miệng bâng quơ nói
Khi mình ra đi sẽ thế nào?
Trời! Đang sống nhăn. Nghĩ kì vậy?
Bỗng buồn tênh! Lòng dạ nao nao!

Ừ nhỉ? Ai rồi chẳng về cõi
Cát bụi! Hư vô! Ở nơi đâu?
Vạn vạn mơ hồ! Nào ai biết
Thôi! Quên đi! Bận tâm. Thêm sầu.

Ử! Ta thử hình dung, khi ấy
Một giấc ngủ! Không mộng. Không mơ
Không thức dậy! Thế thôi. Ngủ mãi
Không văn xuôi và cũng không thơ.

Không ân hận và không hối tiếc
Không lụy phiền...Bực bội cũng không
Ừ! Vô sự từ đây vô sự
Ồ! Từ - đây - vô - thủy - vô - chung!

Ồ! Kiếp sau? Bận tâm thêm mệt!
Một kiếp - xem ra đã đủ rồi
Và thấy sợ nếu thêm kiếp nữa?
Nếu được - lạy Chúa con xin thôi!

NHÀ GÌ CŨNG ĐƯỢC

1.

Bạn tôi bảo
Nhà văn hay nhà gì cũng được
Nhưng dứt khoát không ăn gian nói dối
Không mưu bẩn kế hèn
Không vơ véo chèo kéo lập băng đảng
Không chơi cùng những đứa bất lương
Và không diễn cho sâu cho lâu cho lành nghề
Không lùng tùng xòe giả trang mĩ miều áo quần váy vó phấn son
Không bóng loáng tu từ rưng rưng
Không sụt sịt mũi dãi và không xúi dục ai mũi dãi sụt sùi
Viết như một nhu cầu sẻ chia
Không biến ngôn từ kết bè kết đảng tụ ngũ quần tam mung mánh mánh mung

Viết hay không - một lựa chọn chẳng cần lên
cốt lên gân rao giảng
Viết hay không - chẳng có gì gớm ghê ghê
gớm
Văn chương chắc gì đã cần cho con người?
Có vẻ không khí sạch và nước sạch cần hơn
Gạo và củi và rau và cá và trứng và thịt và giấy
và bimbim và bỉm sữa và vân vân và mây
mây...
Rất cần
Hình như trong nhiều cảnh ngộ văn chương
hóa thừa hóa vướng víu
Thậm chí hóa vô duyên vô dạng và vô tích sự -
hình như thế là có hại!
Ồ!
Bạn tôi!
Từng viết và đang viết
Kịch và thơ
Từng in một vài tác phẩm thi ca
Ai cần thì gửi tặng!

2.

Thời bao cấp!
Bây giờ đã trở thành quá khứ
Thành di sản tinh thần
Rưng rưng nhớ
Rưng rưng thương
Rưng rưng cảm xúc
Rưng rưng hạnh phúc
Tự hào rưng rưng
Tôi tìm về
Bạn tìm về
Chúng ta tìm về...
Hạnh phúc đong đầy
Cảm xúc đong đầy
Niềm thương nỗi nhớ đong đầy
Rưng rưng tự hào một thời bao cấp!
Ôi chao!
Và quả là rất đỗi chênh chao!

Mòn con mắt nhớ
Chỉ xin đừng vàng con mắt thêm một lần nữa
Thế nhé bạn ơi!

3.

Bận tâm là gì danh xưng
Một tấm thẻ Hội viên hình như vĩnh viễn chỉ là tấm thẻ
Bạn nhớ chăng danh cú "tấm áo không làm nên thầy tu"!
Tấm thể bé tí hin hình như thua xa áo lễ!
Hỏi nên cơm cháo gì!
Bạn và tôi và mỗi chúng ta
Sinh ra đâu đã là "nhà"!
Hình như chẳng có dấu chỉ nào hiển lộ
Cũng đỏ hỏn, cũng nhê nha, cũng chân đất đầu trần, cũng và cũng...
Ăn ngủ rồi lớn lên
Quân cờ trong tay Tạo hóa

Tạo hóa - Hoá công - Hóa nhi - Người chơi trò xúc xắc
Tôi và bạn và có thể mỗi chúng ta tình cờ thành kẻ viết
Chữ nghĩa hóa thành món nợ đời
Giời đày - vì yêu!
Giời đày - cho bõ ghét
Ta cũng như ba vạn chín ngàn kẻ khác
Sinh ra và sống dưới gầm trời
Rồi một mai hoàn nguyên bụi đất
Vô danh vậy vậy thôi...
Bất ngờ Thi thần gõ cửa
Nhung nhăng thơ phú nhung nhăng
Tiện tay thì viết
Ngứa tay thì viết
Buồn vui được mất cay đắng ngọt bùi
Gửi vào chữ
Bàn phím ảo
Để mạng cuốn đi...

4.

Ngổn ngan thế sự
Tơi bời thế sự
Sầu hờn hận oán ái ố hỉ nộ bi hài
Đủ!
Trung nịnh chính tà thông thái xuẩn ngốc
Đầy!
Nhợt nhạt úa tàn húng huyếnh
Chan chan!
Nhà văn còn chờ gì không viết?
Còn chờ ai xui?
Còn chờ ai lên giây cót?
Còn chờ ai định hướng định dạng định hình?
Nhà văn!
Anh đang ở đâu?
Ngủ?
Lảng tránh?
Vô cảm?
Thờ ơ?

Sợ?

Lo?

Nhà văn?

Ngài đang ở nơi nao?

Ẩn cư?

Vô chùa?

Lên núi?

Mơ Tiên cảnh Bồng lai?

Tìm lãng quên trong trà đạo?

Tìm mộng mơ trong rượu?

Tìm lối thoát trong giấc thiên thu?

Nhà văn?

Anh đang ở nơi nao...

Chúng dân mòn mắt chờ.

5.

Những ngày tôi đang sống

Những ngày bạn đang sống

Và chúng ta - những ngày tháng năm này!
Tôi kín miệng
Bạn hình như đã chọn - im lặng
Hình như chúng ta tất cả chúng ta đồng thuận - không nói gì!
Không nói gì
Một lựa chọn được cho là đỉnh cao trí tuệ!
Khôn ngoan bậc nhất
Theo đúng chuẩn - im lặng là vàng!
Phép tu từ thần diệu
Kim bản vị vạn thủa an toàn!
Bỗng chợt nhớ chàng cắt tóc trong truyện xưa
"Vua Midas có đôi tai lừa"
Cấm tiết lộ!
Biết thân thì Silence / Seal one's lips!
Thảm án lơ lửng treo
Lơ lửng treo
Khôn ngoan thì lựa chọn
Silence / Seal one's lips!
Silence / Seal one's lips!

Silence / Seal one's lips!

Ô! Cơn cớ chi hỡi người thợ cắt tóc !

Cơn cớ chi mà bức xúc?

Đêm

Bới cát

Hoang vắng bờ sông

Ghé sát miệng thì thầm "Vua Midas có đôi tai lừa!"

Thì thầm một lần

Chưa đủ

Hai lần

Chưa đủ

Thì ba lần!

Thì thầm! Thì thầm! Thì thầm!

Chưa đã

Phải hét to gào toáng cả trăm lần!

Speak / Open one's mouth

Speak / Open one's mouth

Speak / Open one's mouth

Open your mouth

Open your mouth

Open your mouth

Lênh loang sông rời rợi trăng ngân

Lồng lộng trời miên man gió biếc

Mây bay gió cuốn

Vũ trụ tưng bừng

Vũ trụ thanh âm rộn rã

Tai lừa tai lừa vua

Tai lừa tai lừa

Mắt mù mắt mù mắt mùa

Ngậm miệng ngậm miệng ngậm miệng...

Chúng ta có nghe?

Bạn có nghe?

Và tôi có nghe?

Shut your mouth / Keep your mouth shut?

Shut your mouth / Keep your mouth shut?

Shut your mouth / Keep your mouth shut?

6.

Những dự án tầm nhìn trăm năm!
Tất nhiên là khổng lồ tiền
Tất nhiên là vô vàn xáo trộn
Tất nhiên sẽ có cười vang như địa chủ được mùa
Và tất nhiên sẽ nhiều ngậm ngùi nhiều đớn đau và nhiều nước mắt
Cầu giời khấn Phật nguyện Chúa linh thiêng máu không chảy...mua thù chuốc oán cũng không
Quy hoạch và quy hoạch
Vĩ mô và vi mô
Cho trăm năm cơ đồ hiện đại văn minh không thua kém lân bang xa gần không thua kém
Ồ! Lại ước vọng Đan Thiềm - Vũ Như Tô
Ước vọng Cửu trùng đài - tan vào khói mây mây khói!

Ta đã đi gần hết cuộc đời
Cơ hội trăm năm phía trước chắc chắn bằng không
Thoáng nghĩ trăm năm đã qua ta ít nhiều trong cuộc dự phần
Ngổn ngang những được mất
Dang dở dở dang
Phế tích ngổn ngang
Biết mấy lỡ làng...

7.

Thênh thang rộng, phố
Hun hút thẳng băng, cao tốc đường
Cao vút, san sát, chọc trời, cao ốc
Nườm nượp nối đuôi nối đuôi, xe
Người và người, đông đặc
Ồn ã khắp nơi, hội hè
Tưng bừng, sục sôi, sự kiện
Múa và hát hát và múa rợp trời, váy vó

Giải tỏa, giải tỏa, cưỡng chế cưỡng chế, ngổn ngang
Những siêu công trường
Những siêu dự án
Siêu đầu tư siêu đấu thầu siêu thi công
Cho một trăm năm sau?
Đầy ngờ vực
Một trăm năm trước
Thiên cổ những ai mơ liệu có hình dung những gì trước mắt ta ngổn ngang tơi bời?

8.

Ta không còn gì
Tất cả chỉ là quá khứ
Cứ hiện về từng ngày
Cứ hiện về từng giờ từng phút từng giây.
Ừ những kỉ niệm cũ xưa
Chẳng ai cần

Chẳng ai nghe

Chẳng ai đọc

Ừ.

Chẳng ai...

Vô bổ

Vô ích

Và cuộc chơi ta thua trắng tay

Như đã từng thua...

Ta không có gì ngoài những ngày xưa, kỉ niệm

Ta đã sống

Đã yêu

Đã bầm dập

Đã kiêu hãnh ngẩng cao đầu

Đối mặt và hình như thách thức

Vòng nguyệt quế ư?

Với ta là rác

Những lời khen

Với ta là rác

Những dèm pha, những gạch đá

Là rác, với ta.

Rác thành tro bụi
Đáy sâu đen tối thời gian
Loại khỏi kho kí ức
Thấy xót thương lờ mờ nhân ảnh những ngày
Những hình nhân và những hồn ma bóng quỷ
Không ai nhắc đến một lần.

KHÔNG THƠ SỐ 2

1.

Những trang sách nhàn nhạt
Nhàn nhạt nhàn nhạt
Những trang sách như nước ngọt đóng chai
Uống đỡ khát vì hết lựa chọn
Không uống cũng không sao
Uống cũng như không uống
Không bổ béo
Và cũng không không bổ béo
Những trang chữ nhàn nhạt
Biên tập viên không lo không run rẩy
Tổng Biên tập và Giám đốc nhà xuất bản
Không kí, không sao
Kí duyệt cũng không sao
Sách lưu chiểu chiếm một chút kho chứa
Sách phát hành như giọt nước mưa rơi vào biển cả

Tan biến không sắc không hình
Những dòng chữ đều đều
Những dòng chữ như đàn kiến đều đều
Đều đều những dòng chữ
Giăng giăng những dòng chữ đều đều
Đọc một hàng và bỏ qua một hàng cũng bình thường
Đọc một hàng bỏ qua mười hàng cũng bình thường
Đọc hay không đọc thì cũng vẫn bình thường
Những dòng chữ đều đều như đàn kiến bò ngang
Luôn bò ngang.
Người viết nên những dòng những trang như kiến bò nhàn nhạt
Là ai?
Là AI?
Chỗ tôi chỗ bạn chỗ chúng ta và chỗ ở trên trời
Hơi bị nhiều nên lại không nhìn ra

Nghịch lí!
Là nhà giáo nhà thơ nhà lí luận phê bình
Tích hợp oái oăm ngẫu nhĩ
Mỗi nhà một tí
Nhàn nhạt nhà
Thế thôi thôi thế thế thôi
Nhàn nhạt sách nhàn nhạt thi tập nhàn nhạt phê bình
Nhàn nhạt giải thưởng những cuộc thi nhàn nhạt
Vùi lấp, thời gian
Lãng quên, thời gian
Tất cả đã thành lãng nhách
Nhàn nhạt lưu trang bốn những bìa sách
Những chứng tích khô như tiêu bản vô danh
Không gợi chút tiếng vang
Một thời không bóng.
Bất ngờ chiều thu tàn
Bâng quơ nhìn
Giá sách

Nhàn nhạt nỗi đời
Lưu thành nhạt suông bài
Không - thơ!

2.

Bần tăng sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!(*)
Tao sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!
Bà sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!
Ông sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!
A sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!
B sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!
C sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!
D sẽ kiện cho nó hộc máu mồm ra!
Rồi từ SẼ chuyển thành ĐÃ và Đang
Ai hộc máu mồm?
Máu mồm ai hộc?
Máu có hộc không?
Hay tiền thì mất

Và chút danh (suông) đã bay màu?

Không biết nữa

ĐANG kiện

Đang nóng

Sình sịch sốt

Vã mồ hôi

Và nước mắt sôi

Nhìn kìa hộc nước mắt

Nhìn kìa hộc và hộc ba vạn chín ngàn dòng

trạng thái

Khen cho máu hộc thêm

Chê cho thêm hộc máu...

Nam mô tam bảo

Nam mô mười phương đồng môn đồng nghiệp

Nam mô học trò cũ mới mười phương

Hộc máu máu hộc

Ngựa đã chết trương.

(*) Hình như trong SỐ ĐỎ của Vũ Trọng Phụng.

3.

Bạn ta xui
Cứ - in - thơ - đi!
Bán được ối tiền!
Bạn bè tám phương mến mộ
Bạn bè gần xa...liên tài
Bớt một chầu bia cỏ
Thôi một li rượu hàng xách tay
Thi sĩ thi nhân ngàn năm của hiếm...
Ôi! Giời!
Ối! Giời..
Bạn đang chín tầng mây
Bạn đang mơ giữa ban ngày
Bạn đang chốn ma mị liêu trai
Bạn đang chốn hoang liêu ảo diệu...
Xúi dại
Xui khôn
Mến tài

Không biết nữa?

Ta nghe

Khơ khơ bật cười

Thơ?

Thơ?

Thơ?

He he he he

Là thơ

Là mơ

Là tất cả chỉ trừ là...mã QR tài khoản

Ui!

Xui dại?

Thật hay đùa?

Bạn ta xui

Ngôn từ mê dụ

In thơ in thơ in thơ...

Ta nghe lòng như chùng xuống

Ta nghe nghẹn ngào xao xuyến và xuyến xao

Ta? Thi tài

Ta? Thi nhân thi sĩ?

Ta? Đứa con của Thượng đế

Một - ngoại - lệ - hiếm - hoi

Được uống sữa Nữ thi thần!

Ta!

Long lanh và rạng ngời

Ta!

Ngọn suối ngôn từ dạt dào dào dạt

Ta kiêu hãnh mái tóc suối nhạc u sầu

Ta!

Được làm từ Pha lê và Ánh sáng!

Lời mê dụ của bạn ta tuyệt vời hào phóng

Ta hồn nhiên cứ tưởng...như là!

Ô! Viễn mộng

Thoắt đã thành ảo mộng

Giời mưa và bong bóng

Cuộc tồn sinh phập phù giây lát

Thơ phập phồng bong bóng giời mưa

Ta bật khóc hơ hơ!

Và cười ngằn ngặt!

4.

Ở đây nghe chừng buồn hiu hắt
Ngó ảnh thôi dặc dặc những buồn.
Ai nấy đầu đã gội sương,
Đầy vơi bao nỗi đoạn trường....Đầy vơi!

Những văn nhân một thời ngạo nghễ
Những thi nhân! Cũng thế! Thiên thần.
Phong trần một kiếp phong trần,
Nhầu nhò. Bầm dập. Khốn thân nhầu nhò.

Bao thần tượng - tôn thờ. Một thủa
Viễn mộng ơi! Ai nhớ chăng ai?
Thức lâu! Đã biết đêm dài,
Sống lâu đã biết mảnh chai mảnh sành!

Và càng thấu, đành hanh Tạo hóa
Cuộc nhân sinh còn quá tấn trò.
Quay quay sáu mặt thò lò,
Thế nhân muôn mặt! Khôn dò gian - ngay!

Quay bốn hướng Đông - Tây - Nam - Bắc
Nhìn tám phương vặc vặc trăng suông.
Càng sầu càng thảm càng buồn,
Cố ghìm cơn mửa! Buồn nôn quá trời.

Uổng phí sống cái thời gian trá,
Nhầm nơi sinh - những bả những bùa.
Khắp nơi Ác thắng Thiện thua,
Nháo nhâng ma quỷ mút mùa hồ li.

Kìa cổ tự Bạch Mi thần ngự,
Chốn linh từ rèm rủ chướng che.
Vu Sơn anh yến đê mê,
Tay tiên chuốc rượu câu thề ríu ran.

Nhìn tấm ảnh lan man ta nghĩ,
Thấy nhãn tiền Quẻ Bĩ là đây.
Khí âm u ám bủa vây,
Văn nhân một đám ngây ngây khờ khờ!

NỖI ĐỜI

1.

Ba năm theo đuổi...kiện nhau,
Te tua. Bầm dập. Hỏi đâu? Nỗi này...
Phơi ra thật "lắm điều hay"
Giời ôi! Rặt những là thầy là cô.

Một phen khô máu! Máu khô!
Quyết làm ra nhẽ! Tô hô! Phen này.
Ngẫm đời! Cay cú. Cú cay...
Một phen cho biết - mặt này là ai!

Đất bằng - tua tủa chông gai,
Thần tiền! Mối lợi! Một hai! Phải liều.
Bòng bong! Gió đứt dây diều,
Bỉ mặt nhau! Đã đủ điều? Còn không?

Tưởng rằng chốn ấy thong dong,
Học trò tám phía - những mong những chờ!

Thầy ra thầy! Trò ra trò!
Hỡi ôi! Toàn chuyện không ngờ! Hỡi ôi!

Nói - làm! Một vực một trời,
Tự phơi trần trụi! Đã đời hay chưa?
Bẽ bàng những gió cùng mưa,
Tụng đình - cười, khóc cho vừa lòng ai

2.

Thì ra là thế! Chà chà...
Không hổ danh - một đờn bà! Rất oai.
Mấy phen bả đã thay giời,
Cả trường run rẩy người người thất kinh!

Đầu tiên là lũ học sinh,
Cả ngày học! Những linh tinh. Những gì.
Cơm trưa! Chắc cũng...hi hi,
Hẳn là chắc - lép - vân - vi! Thôi đành.

Rồi thì đồng nghiệp xung quanh,
Ai ai đều cũng mặt xanh! Hãi hồn.
Miệng gang. Giọng thép. Nghe đồn,
Đì cho tới bến! Bịt mồm...Những ai.

Hu hu! Cơ sự bởi trời,
Gieo gì gặt nấy! Muôn đời vẫn nguyên.
Này thì "khô máu" một phen,
Này thì chỉ mặt gọi tên! Bõ hờn.

Sự đâu gió nổi sóng cồn,
Này thì khởi tố! Dại - Khôn ra tòa.
Trăm năm trong cõi người ra,
Ra tòa! Thì cứ gọi là...nghi can.

Thật là "túc trái tiền oan"!
Khóc - cười. Cười - khóc. Bẽ bàng. Hổ ngươi.
Ào ào cõi mạng sục sôi,
Bao nhiêu là chuyện lôi thôi bấy chầy!

Ngẫm xem nhân thế xưa nay,
Dậu mà đã đổ có ngay bìm bìm!
Danh suông! Phút mốt nhấn chìm,
Bao nhiêu khúc khuất quyết tìm mà trưng!

Thật nhộn nhịp. Quá tưng bừng,
Bầm gan. Tím ruột. Vui mừng. Những ai?
Đà đao! Quả lắm chông gai,
Trò đời diễn tiếp thêm vài trống canh!

Nào đâu các chị các anh
Ông bà cô chú...Về nhanh. Xin mời.
Dông dài. Nghiêm túc. Mấy nhời
Diễn ngôn hí lộng lời phờ diễn ngôn!

3.

Nghĩ mà thương xót học sinh,
Thương đồng nghiệp! Lại thương mình! Xót xa!
Trên cao rặt những ông bà,
Ngang ngang thì thấy đều là...rất oai!

Rất nhiều con Đất cháu Giời,
Thản nhiên: "Có biết? Là ai? Bố mày!"
Khốn thương! Quả cõi lưu đày,
Khôn: Chết. Dại: Chết. Có hay chăng trời?

Bơ vơ như thể xứ người,
Nơi chôn rau vẫn thấy đời bơ vơ.
Hư hư. Thực thực. Mơ mơ...
Rõ ràng đang sống - nào ngờ như ma!

Hiu hiu là phận giáo già,
Nhìn kìa giáo trẻ cũng là...hiu hiu.
Chiều tà! Cơm nguội! Thiu thiu,
Lơ thơ tơ nhện. Dập dìu ruồi bay.

"Sống mòn" - tưởng đã những ngày,
Ngày xưa! Rầu ruột...Thơ ngây tin rằng
Đời vui sáng tựa tuyết băng,
Ấm no. Hạnh phúc. Ngang bằng lân bang...

Ai ngờ! Trải nghiệm bẽ bàng,
Hệt như Sê khốp lại càng Nam Cao.
Vại dưa muối hỏng! Vì sao?
Hỏi vào vô tận! Hỏi vào trời xanh...

Vẫn đời giáo khổ! Thôi đành,
Sống mòn - vẫn vậy! Loanh quanh sống mòn!
Nhạt nhoà. Nhòa nhạt. Và buồn,
Và như chấu cắn. Chuồn chuồn ngẩn ngơ!

TAM VỊ NHẤT THỂ

1.

Ta đã yêu thương tất cả mọi người!
Không tị hiềm mảy may
Và tha thứ
Và chấp nhận
Và mỉm cười
Dẫu lòng nhiều khi muối sát
Sao tất cả lại bỏ ta?
Sao tất cả?
Chỉ - có - Chúa - lòng - lành - giang - rộng - vòng - tay
Chỉ - có - Đức - Mẹ - Ma - ri - a - chí - thánh - chí - thiện - mắt - nhân - từ - nhìn - ta!
Chỉ - còn - Đức - Mẹ - Vô - nhiễm - chở - che!
Lần cuối Ta yêu thương và Tha thứ!
Tất cả nhìn Ta!
Tất cả đã muộn rồi...

2.

Ta vẫn hằng tin những trang sách huê tình
diễm tình long lanh ảo diệu lung linh!
Ôi! Những chàng Hoàng tử của em!
Bước ra từ trang sách
Vầng trán diệu kì
Và đắm đuối ánh nhìn
Và suối nhạc mái tóc rủ buông
Và hơi thở thơm tho
Và muốt trắng hàm răng
Và...
Ta chờ chàng bước ra từ trang sách
Ta mộng mơ
Lần lần thành mộng mị
Kết cục ảo mộng mây khói khói mây
Không bước ra từ những áng văn chàng hoàng tử

Mọc khắp nơi
Những gã đàn ông hiền khô và đần độn
Những gã đàn ông rỗng tuếch ba hoa
Những gã đàn ông béo tốt phì nộn ngây ngô
Những gã đàn ông khô quắt trong mưu hèn kế bẩn
Những gã đàn ông sinh ra với sứ mạng đi lừa
Cả tiền bạc cả ái tình
Những - phản - hoàng - tử - óc - não - rạch - ròi - lạnh - ngắt
Ta đáng thương
Ta xuẩn ngốc
Ta mù lòa
Và đáng kiếp
Thôi! Giã từ
Chúa ở đâu?
Đức Mẹ vô nhiễm ở đâu?
Và ta tuyệt vọng
Đóa hoa tàn
Xác hoa khô

3.

Ta không yêu ai
Không ghét ai
Không làm hại ai
Ta cũng không ngờ vực hay tin tưởng
Ta dửng dưng và hình như nguội lạnh
Núi đổ nhào
Biển có thể cạn khô
Rừng cháy trụi
Sông đổi dòng
Tất cả đều đổi thay
Tất cả đều có thể vụn vỡ
Chẳng có gì thiêng liêng
Chẳng có gì bất tử
Mặt trời có thể mọc ở phía Tây
Mặt trời hình như có lúc đen màu hắc ín
Mặt trăng đỏ như huyết hình như...

Ồ sao lại tin vu vơ
Vu vơ tin vào mấy điều được ghi trên mong manh giấy?
Khốn khổ con người!
Khốn khổ những khuôn vàng thước ngọc
Khốn khổ cả ngôn từ xích xiềng chói buộc
Những nguyên tắc, những chọn lựa vững bền...hình như cũng khốn khổ đẫm mùi nước mắt yêu tin...
Ta - ngoại - lệ - kì – khôi

PHÍA SAU NHỮNG ĐỔI THAY

Bão quật đổ một cây cổ thụ
Ngôi nhà trăm tuổi sau một đêm biến mất vì con phố cần mở rộng
Một hàng cây
Một khu nhà
Ngôi miếu đơn sơ
Ngôi cổ tự mang dáng vẻ già nua y như một đời bà ta rồi mẹ ta tần tảo...
Cứ lần lần biến mất...
Có cả ngàn lí do
Lí do nào xem chừng đều hợp lí
Có cả ngàn lí do
Ta biết mà sao cứ tê tái buồn thương rầu rĩ
Cổ thụ
Hàng cây
Căn nhà
Góc phố

Ngôi miếu đơn sơ và cả ngôi chùa
Và những phiến đá lát đường một chút mấp mô
Và những bậc gạch dựng nghiêng nơi bến nước...
Kí ức của thời gian
Kí ức của riêng ta
Có còn của những ai
Ta không thể biết...
Nơi ta sống được sách vở gọi chung là miền đất cổ
Những trang cổ thư cứ xa dần
Thời số hóa mấy ai còn tìm đọc
Cổ thư nằm một mình trong kho sách
Cũng như ta hình như thổn thức buồn.
Bạn ta đường xa dặm thẳm đến chơi
Biết lấy gì để khoe và làm chứng?
Kí ức của ta ơi!
Tìm ở nơi nào?

ChatGPT phê bình

PHÍA SAU NHỮNG ĐỔI THAY

Đọc từ một tương quan với "Ông đồ" của Vũ Đình Liên

Có một cách đọc quen thuộc đối với những bài thơ viết về sự biến mất của quá khứ: quá khứ thường được đặt trong ánh sáng của cái đẹp. Cái đã mất trở nên đẹp hơn khi nó không còn nữa. Và chính vẻ đẹp ấy làm nên nỗi hoài niệm.

Ông đồ của Vũ Đình Liên là một trường hợp tiêu biểu.

Ông đồ, giấy đỏ, mực tàu, hoa đào, phố đông rồi phố vắng... tất cả được tổ chức thành một thế giới thẩm mỹ. Cái đẹp ấy đang tàn phai. Vì thế, khi "ông đồ già" biến mất, người đọc không chỉ tiếc một con người mà còn tiếc một vẻ đẹp văn hóa đã từng hiện hữu.

Nhưng PHÍA SAU NHỮNG ĐỔI THAY của Đặng Tiến đi theo một hướng khác.

Ở đây gần như không có nhu cầu làm đẹp cho quá khứ.

Một cây cổ thụ bị bão quật đổ.

Một ngôi nhà trăm tuổi biến mất vì con phố cần mở rộng.

Một hàng cây.

Một khu nhà.

Một ngôi miếu đơn sơ.

Một ngôi cổ tự "mang dáng vẻ già nua".

Rồi những thứ thậm chí chẳng có gì đáng gọi là đẹp:

"những phiến đá lát đường một chút mấp mô"

"những bậc gạch dựng nghiêng nơi bến nước..."

Chính những chữ mấp mô, dựng nghiêng, già nua, đơn sơ làm nên khoảng cách giữa hai bài thơ.

Vũ Đình Liên nhìn cái đang mất và tìm thấy trong nó một vẻ đẹp cần được thương tiếc.

Đặng Tiến nhìn cái đang mất mà không cần biến nó thành cái đẹp.

Đó là một khác biệt quan trọng.

Bởi nếu phải đẹp mới đáng nhớ thì ký ức của con người sẽ trở thành một thứ bảo tàng. Chỉ những gì có giá trị thẩm mỹ mới được giữ lại. Còn trong đời sống thật, ký ức đâu có vận hành như thế.

Ta nhớ một con đường vì ngày nào ta cũng đi qua nó.

Ta nhớ một bậc gạch vì đã từng ngồi trên đó.

Ta nhớ một phiến đá mấp mô bởi bàn chân mình từng biết nó.

Ta nhớ một ngôi nhà cũ không phải vì kiến trúc của nó có giá trị, mà vì trong đó có một đời người.

Vì thế, câu:

"Kí ức của thời gian

Kí ức của riêng ta"

đã tạo ra một sự chuyển hướng rất đáng chú ý.

Kí ức của thời gian có thể là thứ thuộc về cộng đồng, lịch sử, văn hóa.

Nhưng kí ức của riêng ta lại là một thứ không thể thay thế.

Một phiến đá có thể chẳng có giá trị gì đối với người khác. Một bậc gạch nghiêng có thể chẳng đáng giữ lại trong mắt một nhà quy hoạch. Một ngôi nhà cũ có thể hoàn toàn hợp lí để phá bỏ.

Nhưng chúng đã từng nằm trong đời sống của một con người.

Và ở đây xuất hiện nghịch lí trung tâm của bài thơ:

"Có cả ngàn lí do

Lí do nào xem chừng đều hợp lí"

Đây không phải lời kết tội sự phát triển.

Nếu tác giả viết rằng tất cả những gì bị phá bỏ đều đáng giữ thì bài thơ sẽ rất dễ rơi vào thứ hoài cổ đơn giản: xưa tốt, nay xấu.

Nhưng ông không làm thế.

Ông thừa nhận tính hợp lí của những đổi thay.

Phố cần mở rộng.

Nhà cũ phải biến mất.

Cây cũ có thể phải chặt.

Sách giấy có thể bị bỏ quên trong thời số hóa.

Không có một "kẻ ác" cụ thể nào để bài thơ lên án.

Và chính vì thế, nỗi buồn trở nên khó giải quyết hơn.

Không có ai sai mà vẫn có mất mát.

Không có quyết định nào hoàn toàn phi lí mà vẫn có những thứ không thể lấy lại.

Đó chính là "phía sau" của những đổi thay.

Những đổi thay hiện ra ở phía trước bằng những lí do rất rõ ràng.

Nhưng phía sau chúng là những thứ khó đo đếm:

kí ức, sự tiếp nối, cảm giác thuộc về, và khả năng nhận ra mình trong một không gian đã từng sống.

Ở điểm này, bài thơ vượt ra khỏi câu chuyện những ngôi nhà cũ, hàng cây cũ hay những ngôi chùa cũ.

Nó chạm tới một vấn đề rộng hơn:

Văn hóa không chỉ là những gì còn lại; văn hóa còn là khả năng truyền những gì còn lại ấy từ thế hệ này sang thế hệ khác.

Nếu phát triển làm thay đổi diện mạo vật chất, đó là chuyện bình thường.

Nhưng nếu những đổi thay làm đứt mất đường truyền của ký ức, vấn đề sẽ khác.

Bởi một thế hệ sinh ra sau đó có thể vẫn sống trên chính mảnh đất ấy nhưng không còn biết những gì từng tồn tại ở đó.

Họ có thể biết địa danh nhưng không biết ký ức.

Biết hiện tại nhưng không có quá khứ.

Biết cách sử dụng một không gian nhưng không biết vì sao không gian ấy từng có ý nghĩa.

Đó là lúc xuất hiện điều có thể gọi là một thế hệ mất mát trống rỗng.

Và câu:

"Nơi ta sống được sách vở gọi chung là miền đất cổ"

nghe tưởng như một thông tin địa lí, nhưng ngay sau đó lại là:

"Những trang cổ thư cứ xa dần

Thời số hóa mấy ai còn tìm đọc"

Cái "cổ" lúc này không còn đủ sức tự bảo vệ mình.

Một vùng đất có thể được gọi là "đất cổ", nhưng cái cổ ấy sẽ trở thành một nhãn hiệu nếu những người đang sống trên đó không còn khả năng đọc, nhớ và nhận biết những gì đã tạo nên nó.

Đây là điểm PHÍA SAU NHỮNG ĐỔI THAY khác với Ông đồ.

Trong Ông đồ, sự biến mất đã trở thành một hình ảnh thẩm mỹ.

Trong bài thơ này, sự biến mất được đặt vào cơ chế của đời sống hiện đại.

Một bên là nỗi thương tiếc trước một giá trị văn hóa đã suy tàn.

Một bên là câu hỏi về sự đứt đoạn của quá trình truyền dẫn văn hóa.

Một bên nhìn lại cái đã mất.

Một bên hỏi: đằng sau những gì đang mất hôm nay, ngày mai chúng ta còn lại gì?

Và còn một khác biệt nữa rất đáng kể.

Ông đồ có một cấu trúc đối lập khá rõ: xưa – nay, đông – vắng, còn – mất. Chính sự đối lập ấy tạo nên âm hưởng bi cảm.

PHÍA SAU NHỮNG ĐỔI THAY không dựng một quá khứ toàn mỹ để đối lập với hiện tại.

Quá khứ của Đặng Tiến có thể rất xấu xí.

Nó có thể mấp mô.

Có thể dựng nghiêng.

Có thể già nua.

Có thể đơn sơ.

Nhưng nó là của một đời sống đã từng có mặt.

Và đây có lẽ là điểm riêng nhất của bài thơ:

Đối tượng của nỗi nhớ không phải là cái đẹp đã mất, mà là cái thuộc về ta đang mất.

Vì thế, câu cuối:

"Kí ức của ta ơi!

Tìm ở nơi nào?"

không còn đơn thuần là một câu hỏi hoài niệm.

Nó là câu hỏi về nơi cư trú của ký ức.

Nếu ngôi nhà không còn, cây không còn, miếu không còn, bậc gạch không còn, những phiến đá cũng được thay đi, sách cũ không còn người đọc...

thì ký ức sẽ trú ở đâu?

Và nếu ký ức không còn nơi cư trú, một con người sẽ nhận diện mình bằng cái gì?

Ở đây, "phía sau những đổi thay" hóa ra không phải là một quá khứ đẹp đẽ.

Nó là một khoảng trống đang dần xuất hiện.

Đó là lý do bài thơ không cần khóc lóc, không cần dựng lên một thế giới xưa tuyệt đẹp, cũng không cần phủ nhận những lí do hợp lí của hiện tại.

Nó chỉ cần đứng trước những thứ đang biến mất và hỏi một câu rất giản dị:

Ta sẽ còn nhận ra mình ở đâu, nếu những dấu vết từng làm nên kí ức của ta lần lượt biến mất?

Và có lẽ, đó cũng là chỗ bài thơ bước ra khỏi hoài niệm để đi vào một vấn đề của văn hóa đương đại:

Phát triển không nhất thiết tạo ra đứt đoạn. Nhưng khi đứt đoạn xảy ra, cái mất đi không chỉ là một vật thể cũ. Cái mất đi có thể là chính khả năng của con người trong việc nhận mình là người thừa kế của một quá khứ.

Bởi vậy, cái đáng sợ nhất phía sau những đổi thay không phải là cái cũ biến mất.

Mà là:

một ngày nào đó, cái mới đứng giữa một không gian hoàn toàn sạch dấu vết và không còn biết mình đã được sinh ra từ đâu

PHÍA SAU TÍNH TỪ

Tôi
Bạn
Chúng ta, có thể
Sống giữa trùng điệp ngôn từ
Biển chữ
Biển chữ
Biển chữ
Dữ dội dữ dằn dữ tợn chữ
Hung hiểm hung hăng hung ác chữ
Rổn rảng rộn ràng rỗng tuếch rỗng không chữ
Trá hình trá ngụy gian trá điêu trá man trá chữ
Tôi
Bạn
Chúng ta
Ai đã từng như thở hắt ra
"Ôi! Khủng khiếp! Khủng khiếp! Khủng khiếp!"?(*)

Tính - từ - đích - danh - thủ - phạm!
Mở đầu nguyên ủy
Khen - chê
Tâng bốc - mạt sát
Tấn phong - hạ bệ
Tôn ti luận
Trật tự luận
Xích xiềng và lô cốt luận
Ngục thất luận
Khởi thủy tự tính từ!
Ôi! Tính từ
Bạch mi thần kiêm sở khanh ngôi đền ngôn ngữ!
Tôi bạn và có thể chúng ta
Cuộc lừa đảo dai dẳng
Tự nguyện nạn nhân chúng ta bạn và tôi!
Cứ là mình, Cụ ạ!
Tất cả các tính từ cần phải tuyên khai tử
Bỏn là đầu mối những khen chê, bình loạn cùng phán xét

Cần phải tuyên khai tử tất cả các tính từ

Ví dụ "Hâm" - tuyên Khai tử!!!!

(*) Hình như trong MACBETHcủa Shakespeare.

PHÍA SAU CỐ NHÂN

Gặp một người rõ ràng là rất quen
Rõ ràng từng nhẵn mặt
Rõ ràng từng có lúc đối đầu
Hình như đã từng là...tình địch
Bao nhiêu thứ rõ ràng
Chỉ là không nhớ tên
Không nhớ
Tuyệt đối là không nhớ
Hỏi thì ngại ngần
Trống không trò chuyện
Ngôn từ bỗng như cây không gốc không rễ
Bung biêng thành vô nghĩa
Tên không thể nhớ
"Rõ ràng là rất quen" thật đáng ngờ!
"Từng nhẵn mặt" chợt không đúng - hình như
"Từng có lúc đối đầu..." - có vẻ là tưởng tượng
Và "tình địch"???
Đời ta? Chưa từng có?

Không nhớ tên!

Không nhớ!

Trước mặt ta - xa lạ?

Trước mặt ta - một cõi hư vô một chốn không ngươi?

Ta lãng quên?

Hay ta bị lãng quên?

Khoảnh khắc này cũng không biết nữa

Ảo mộng khi đang tỉnh thức

Tỉnh thức trong hoang đường

Người và Tên bỗng dưng thành rỗng nghĩa.

PHÍA SAU MỘT TÌNH CỜ

Đêm
Không đợi
Bất ngờ gặp vầng trăng (*)
Bất ngờ nhớ một thủa cùng những câu thơ cũ
Ta bật cười...
Hình như ta từng rất trẻ - một thời
Lần đầu tiên - hình như là như thế
"Hoàng tử của lòng em
Người thơ của em..."
Hơi thở nhẹ thoáng bay qua
Tim loạn nhịp - hình như không phải thế!
Hình như ta một thời từng rất trẻ
Những viễn mộng chạy dài theo vô vàn trang thơ vô vàng trang tiểu thuyết
Những cuộc phiêu lưu kết cục lại chốn cũ quay về
Những thiên diễm tình dang dang dở dở

Những hẹn ước những thề nguyền cứ cũ dần cứ xa dần vụn vỡ
Trầm và buồn và hiu quạnh theo những trang thơ
Quái quỷ thi ca
Ngôn từ như ma ám...
"Ôi! Hoàng tử!
Ôi! Người thơ sầu muộn..."
Chào mi nhé buồn ơi (**)
Em yêu thơ mà không thể yêu người
Nỗi muộn sầu ơi! Chào vĩnh biệt
Hơi thở nhẹ vẫn hơi thở nhẹ
Thoáng bay qua
Tim uể oải - hình như là như thế.
Trăng - không chờ đêm nay ta lại gặp!
Hơi thở nhẹ lại bay về từ kí ức
Cười một mình vu vơ
Hết quái quỷ thi ca
Ngôn từ thôi ma ám.

(*) Mượn ý thơ Hoàng Hữu.

(**) Mượn ý Sagan.

PHÍA SAU VĂN MINH

1.

Bạn tôi than
Lên mạng lướt những sờ tát tút ngắn củn thấy đáng đọc
Cảm xúc bất chợt - một mảnh con người
Còn những miên man dài dài dài - 99% do AI viết
Đọc mươi dòng - vứt
Chán não người
Những nhà nọ nhà kia mua phí cao
Có vẻ dễ tà lưa dân ít học
Chán mớ đời
Thôi thôi thôi!
Phía sau văn minh
Lười nhác con người
Não thối hay cũng gọi là bại não

Lỗi tại AI?
Ừ vẫn thế ngàn năm quen đổ lỗi
Đứng bên ngoài - sạch sẽ vô can

2.

Ngôn từ chân dung tự họa!
Lỗi mốt
Văn minh số hóa
Máy trợ thở
Máy trợ tim
Máy trợ thính
Máy trợ túc
Máy trợ chi
Máy giặt đồ
Máy rửa bát, hút bụi, lọc không khí
Rồi sẽ trợ ăn trợ uống trợ luôn nhân sinh tứ khoái
Rồi trợ viết văn làm thơ
Trợ biểu đạt...

Hôn nhân ảo
Tang ma ảo
Mộ phần ảo
Lễ hội ảo
Bàn thờ và khói hương cũng ảo
Biến mất con người
Mất hút con người
Đồng phục đồng dạng đồng ngôn đồng sàng đồng mộng
Khóc cười đồng tuốt luốt
Không buồn không vui
Không còn biết cả câu cửa miệng than trời!

3.

Vân tay của bạn
Giọng nói của bạn
Nụ cười của bạn...
Luôn có nguy cơ bị chiếm đoạt

Chiếm đoạt nhanh như một tia chớp
Thậm chí nhanh hơn
Nguyên lí giản đơn nhất - bạn ngu ngơ bạn
ngây thơ bạn dễ sụt sùi bạn nhiều lòng trắc ẩn
Bạn bị biến thành phương tiện trong chừng nửa
nốt nhạc
Và cả tôi
Và cả chúng ta đều có thể
Phía sau văn minh hình như là thế
Mất tiêu con người
Không cần con người
Đa sầu đa cảm đa sự đa đoan
Mộng mơ lãng mạn
Lãng đãng khói sương viễn mộng
Đã số hóa lâu rồi!

PHÍA SAU MỘT CÂU THƠ

Em nhớ mãi phút giây huyền diệu!(*)
Ta nghe bật cười và bắt lỗi
Thói quen nghề nghiệp mấy chục năm dài...
Nàng cũng cười
Anh luôn đúng chẳng bao giờ sai
Thánh - nhân - suốt - đời - không - hoàn - hảo!
Phút giây huyền diệu của em cơ chi phải đổi thành "anh"?
Thơ
Thơ
Thơ dù thơ của Đại thi hào Aleksandre Pushkin
Với em cũng chỉ như viên kẹo ngọt
Đâu cần chính xác lối học trò!
Em nhớ mãi
Lần đầu
Em gặp
Anh ngày xưa ấy

Tóc rủ u sầu
Đượm buồn hoang vắng mắt nâu
Kể chuyện và đọc thơ như ma ám
Như gió đỉnh đèo
Như nước khe sâu
Như trời đêm vệt sao băng xa vời
Lỗi tại em
Lỗi tại tai em đã nghe...
Em nhớ mãi phút giây huyền diệu
Giữ trong lòng
Dằng dặc những tháng những năm
Mái tóc rủ u sầu
Hoang vắng màu mắt nâu
Giọng thơ như không như có
Không gặp lại trong mơ dù chỉ một lần
Phút giây huyền diệu rơi vô tận khoảng
không...
Và bây giờ phút giây không huyền diệu
Hình như lỗi tại trời.
Anh không nhớ gì

Hoàn toàn không thể nhớ
Cả hình hài thủa ấy
Cũng không
Và kể chuyện và đọc thơ?
Mây bay gió cuốn hư ảo tận cùng...
Hình như anh chỉ một đời nhạt nhẽo
Chỉ một đời cứ như mặt hồ bình lặng
Ấp úng ngôn từ
Và hình như là sợ
Những rổn rảng cuộc vui
Những lấp loáng tu từ
Những giao đãi vạn vạn lần tinh tế
Nhớ mãi chăng? Chẳng có gì nhớ mãi
Lặng lẽ vách đá bên đường
Khách lại qua hình như chẳng ai cần phải nhớ.
Phút giây không huyền diệu bây giờ
Như đã từng nhạt nhòa vô vị.

(*) Anh nhớ mãi ....Thơ A.Pushkin

HÌNH NHƯ LÀ CÓ

Tặng Cụ Hoàng Liên Sơn !

Thôi thế nhé!
Chuyện xưa ta nhắc lại làm gì
Ta đã sống ta đã yêu và ta đã ghét
Ta đã được và ta đã mất...
Có chi mà nuối tiếc
Có chi mà than vãn
Ta ơi!
Có chi tiếc chăng?
Hình như cũng rất nhiều
Ta chần chừ để rồi ta bỏ lỡ
Những việc cần làm
Những người cần gặp
Những lời cần nói
Những chốn những nơi cần đến và càng cần phải giã từ...
Một bước ngập ngừng
Một giây ngập ngừng...

Thế là ta bỏ lỡ
Một lần và mãi mãi không thành!
Mây vẫn bay trên đầu
Nước vẫn chảy miên man nước chảy
Thời gian trôi thời gian chẳng quay về
Ta giật mình giật mình - đã muộn
Những việc cần làm những người cần gặp...chỉ ta biết và chỉ ta day dứt
Những lời cần nói...hóa thành thơ!
Cũng nhạt nhẽo tận cùng
Những nơi cần đến?
Dù đã là rất muộn
Nào đi thôi!
Có thể chuyến cuối cùng!
Nỗi muộn phiền không mang theo - ta nhớ.
Nơi cần bỏ?
Xin ngàn lần tha thứ...
Thời gian trôi
Thời gian có quay về?

THƠ DÙNG MỘT LẦN

Tặng Đặng Thân và nhóm bạn…

1.

Chữ "dùng" nghe có vẻ nôm na, quê mùa và thiếu thi tính! Hẳn bọn thi nhơn sẽ lấy làm phẫn!

Ơ hay! Giống người là "loại động vật dùng"!

Dùng trí mà xét!

Dùng tâm mà cảm!

Dùng ngôn mà tuyên!

Thế thì sao lại không "thơ dùng một làn"?

Bạn ta ném ra một cụm từ "thơ dùng một lần"(tdml) mà không một dòng giải thích! Ta nghe thấy mùi vị triết học và có vẻ..."hậu hiện đại" hoặc "hậu...gì đấy"! Nên bàn nhảm tí chút.

2.

Giật hết cả cơ! Không biết "tdml" có liên quan gì không đến cái danh ngôn của bậc kiệt hiệt "không ai tắm hai lần trên cùng một dòng sông"? Kệ liên quan với chả không liên quan.
Chỉ thấy.
Cuộc nhân sinh này có vô số thứ được "dùng một lần"
Ta được Giời sinh ra và Ngài cũng dùng ta một lần! Ta như con quay, Giời búng nhõn một lần rồ mặc xác cho đến khi...ta chết một lần.
Và vô số thứ ta thấy cũng dùng có một lần.
Chả cần kể. Vì ai cũng biết hết cả rồi.

3.
Món gì mà (được, bị, phải) dùng nhiều lần nhìn tổng quát thì thấy chúng phần nhiều hoặc tất tật, đều rơi vào một hoặc tất cả khả năng sau:

° Rất bẩn và tất tật cùng trường nghĩa. Ví dụ: Khăn lau (nhà, bàn, người). Đúng quá đi. Hết cãi...

° Rất là ngán ngẩm. Khiến con người hết...hưng phấn. Cạn kiệt...sinh thú!

° Rất phản cảm, rất khó chịu. Bắt chước chị Quỳnh: Quen thuộc quá đến thành ức chế! Vàng son mật mỡ anh hùng hào kiệt rực rỡ sáng tươi lâm li chênh chao liêu trai bô lê rô, huê hậu, sâu bít, ngôn chí, tải đạo, phật, chúa, thánh thần...đều chung cảnh ngộ. Nếu bị, được dùng hoài dùng mãi. Lại đúng quá đi. Hết cãi. Cái món thơ dùng nhiều lần cũng không thoát. Hu hu. Ví dụ thì nhiều vô biên. Chỉ nhắc lại câu thành ngữ dân rất không gian về tình trạng thơ văn nơi trường ốc "yêu căm chiến lạc dậu fa fèo" đã là quá đủ!

4.

Thơ dùng một lần! Là ý thức sáng tạo!
Kẻ nào muốn thơ dùng nhiều lần, dùng mãi mãi, dùng muôn thủa...thì xin cứ việc "ngôn chí tải đạo" y như hiếu kinh, hệt như "nhị thập tứ hiếu" (cả nguyên bản lẫn diễn ca). Không lo bị...quên lãng đâu. Thậm chí sống rất là...dai.
Bởi, chất thải nhựa còn trường đến 700 năm thọ cơ mà.

5.

Đặng Tiến xin diễn ca ý tưởng "tdml"! Xem như là một diễn giải.

Đến chơi nhà một bọn quái kiệt,
Ừ ừ! Vẫn còn biết Đất Trời.
Nên biết rất rõ thằng người,
Rất nhiều nhầm nhọt...bố đời ha ha.

Giống việt lầy xứ ta đệ nhất,
Cả ngàn năm chồng chất những gì?
Hình như là ngủ li bì,
Thái - bường - lầy - lội. Rất chi lội lầy.

Nào quái kiệt - cùng bầy một cuộc
Kệ đời lũ chẫu chuộc ễnh ương.
Diễn thơ thi bá họ Vương,
Thơ làm xong! Vứt ra đường. Và quên...

Cuộc vượt thoát - điên điên đệ nhất,
Quả tay chơi - lớn mật to gan.
Chơi thơ tựa cuộc giao hoan,
Một niềm cực khoái - khỏi toan tính gì.

In thành sách? Tiếng chì tiếng bấc,
Bọn phê bình lấc cấc ngáo ngơ.
Phần đông đếu hiểu gì thơ,
Óc tim phèo phổi trơ trơ một đàn!

Dùng một lần! Một lần! Thôi nhé
Cuộc nhân sinh - hồ dễ mấy lần?
Như là bóng chớp xác thân,
Hiện tiền tí chút vạn phần hư vô.

Xin chứng minh bằng...tô (phở) Kiều truyện,
Biết bao là kẻ luyến người mê.
Bao kẻ tru mỏ mà chê,
Bọn hủ nho thì quy về...dâm thư.

Ố la la! Tố Như họ Nguyễn,
Viết Kiều xong chẳng huyễn như ai.
Nhời quê chắp nhặt dông dài,
Mua vui cũng được một vài trống canh.

Cần cóc gì sử xanh lưu dấu,
Cũng thây cha sử nấu kinh xôi.
Chỉ xem cái chuyện ở đời,
Một - lần - mà - lỡ! Hỡi ơi! Là tèo.

Kìa nhòm xem Thúy Kiều - Kim Trọng,
Đêm thề nguyền cùng bóng trăng suông.
Những là thề biển hẹn non,
Nhưng mờ từ khước...cho tròn chữ Trinh.

Ối giời ôi! Giật mình. Mà hãi,
Nàng Kiều nhi lải nhải những gì?
Cổ thư nàng dẫn vân vi,
Tuyền là nhời thánh khác chi gông xiềng!

Kim Trọng nghe cũng liền hưởng ứng,
Ố là la! Chuyển cứng thành mềm.
Ô hô! Nhân quả nhãn tiền,
Mười lăm năm nữa! Dưới đèn! Ô hô!

Một lần bỏ! Điên rồ và tiếc
Lại chính Kiều chì chiết thở than.
Thánh thư! Khác đéo dã tràng,
Thiệt là khốn nịn bẽ bàng. Cả hai!

Giá lúc ấy....Tiếc hoài tiếc hủy,
Biết mặt chưa! Những quý những thanh.
Những là Hiếu Hạnh Trung Trinh,
Nghĩ mà thấy bực c(ử)ả mình. Kiều ơi!

6. CHƠI THƠ
Cuối thu rảnh bày cuộc vui,
Cười ha há chớ ngậm ngùi thở than.
Đảo điên thế sự - không bàn,
Đời là thế! Nỗi Bi - Hoan - kệ đời.

Bắc thang lên ngự cùng Giời,
Suối thơ cuồn cuộn tơi bời những thơ.
Tự cho mình được lơ ngơ,

Chìm trong thơ! Hết bơ vơ! Cùng chìm.

Gọi người kiếp trước mà tìm,
Cụng li rồi hóa thành chim bay vèo.
Nhân gian mặt nước cánh bèo,
Bày cuộc vui để hò reo! Đã đời.

Thơ dùng chỉ một lần thôi!
Hỏi con nòng nọc đứt đuôi mấy lần?
Thơ là cứ phải "Bần thần"
Càng "Không hay"(*) lại càng cần cuộc vui.

Ngày này ta đọc thơ chơi,
Ngày mai thì đã có cái ông Giời bày cho.

(*) Tên bài thơ và tên tập thơ của Cụ Đặng Thân!

PHÍA SAU MỘT CÁI CHẾT

Thế là hắn/y/ông ta/ổng đã chết!
Giời đã gọi?
Hay Quỷ vương đòi?
No! No!No!
Không biết tuyệt đối không biết
Muốn đi mà hỏi Giời
Muốn đi mà hỏi Quỷ
Hoặc đi theo hắn/y/ông ta/ổng mà hỏi
Ngay và luôn còn kịp may ra...
Ta gọi kẻ - mới - chết - kia là y!
Học theo Nam Cao - một đại từ hoàn toàn trung lập tính
Không thiên vị
Không mừng không buồn
Hình như là dửng dưng
Y dù có đầy đủ tên tuổi gốc nguồn lai lịch và chừng mười trang hành trạng khổ A4

Lẫy lừng
Tưng bưng
Chói gắt
Rất oách xà ngầu rất oách xà lách
Vân vân và mây mây
Với ta y - chỉ - là - một - kí - hiệu - mang - nghĩa!
Có đem cả bộ từ điển hai ngàn trang cũng chẳng thể nhét đầy!
Nên không nhét gì
Y - một - kí - hiệu - rỗng - nghĩa!
Y đã chết!
Đám ruồi ngàn năm hung hãn không dám bu bám!
Đám chuột cống rãnh phố phường sợ rụng râu không dám đến gần!
Lửa Hoàn vũ Đài hóa thân cũng lắc đầu tắt ngấm!

Ô! Chỉ thấy rộ lên từng đợt thanh âm bọn khóc mướn
Làm nên
Những - kí - hiệu - vô - hồn!

PHÍA SAU NGHỊCH LÍ

Bỗng bật cười
Nghịch lí hay cũng là nghịch cảnh nghịch nhĩ
Sẽ không có anh hùng hào kiệt nếu không có những Bà Mẹ sinh ra!
Chuyện đương nhiên là thế là thế
Múa lưỡi để làm gì
Múa chữ để làm gì
Chuyện đương nhiên đã thế và sẽ thế...
Sẽ không có, không ít đâu, nhà tư tưởng, nhà triết, nhà thơ
Nếu không có những người đàn bà
Đầy mình quyền lực
Nhà không có thứ gì ngoài tiền muôn bạc vạn
Bạc vạn tiền muôn và đầy mình quyền lực
Và chập cheng và hâm hâm - dưới mắt chúng dân
Những người đàn bà chăm chút, yêu thương, an ủi vỗ về - mắc mệt

Ông nọ triết gia
Ông kia thi sĩ
Tư tưởng gia, nhạc gia, họa gia...
Óc não mơ màng
Bù xù tóc hoặc là hói trụi
Mắt lơ ngơ
Hình như còn khòm khòm lưng
Hình như nói năng ngập ngọng nhát gừng
Chỉ mê say những kí tự
Mê say sắc màu đường nét
Đắm chìm trong những suy tưởng điên rồ, nực cười, vu vơ....
Những người đàn ông sinh ra để thế!
Y như bọn loạn thần - dưới mắt chúng nhân.
Những người đàn bà đầy mình quyền lực nhà chẳng có thứ gì ngoài bạc vạn tiền muôn
Và hình như chập mạch

Nuôi đám ngoại lệ kì khôi đắm chìm trong kí tự trong đường nét sắc màu trong những suy tư tận đẩu tận đâu...
Vào một ngày đẹp trời
Chúng dân bất ngờ xưng tụng hết lời
Những Bậc thầy tư tưởng
Những Đại thi hào, văn hào
Những Đại danh họa
Những Đại nghệ sĩ...
Ngôn từ tụng ca chất ngất cứ như đúng rồi
Múa mỏ
Múa bút
Và múa chữ
Những người đàn bà đầy mình quyền lực bạc vạn tiền muôn và chập mạch leng keng và IC bị ẩm
Hình như bị lãng quên!
Chúng dân muôn đời vẫn thế
Biết gì về những

Madame de Warens,

Émilie du Châtelet

Madame Denis

Madame de Pompadour

Madame Geoffrin

Madame de Staël

Madame de Sévigné

Louise Colet

PHÍA SAU ĐỜI THƯỜNG NHẬT

1.

Sao mày có thể ngày nào thơ cũng viết
Ngôn từ đâu phải rác trên đường mà ngày nào cũng quét?
Ô! Tu từ! Chết tiệt...
Ngôn từ không là/như rác?
Là/như gì?
Ai i hi!
Làm thơ khác chi quét rác
Như quét rác
Gom thành đống
Đốt
Khói bay mù trời
Góp vào mây
Tro tàn trả lại đất
Hạt nảy mầm thành cây
Làm thơ như tái chế
Rác ngôn từ lọc chút chút bụi vàng

Chút chút thôi vàng bụi
Tan cùng long lanh ánh thiều quang
Lấp lánh từng lá biếc
Hàng ngày làm thơ như quét rác hàng ngày.

2.
Làm thơ mỗi ngày?
Làm thơ mỗi ngày?
Làm thơ mỗi ngày?
Quả là...quái dị
Bạn ta ngao ngán lắc đầu
Nhìn ta tỏ ý nghi ngờ và hình như có phần thương hại
Thơ gì thứ thơ mỗi ngày
Thơ gì toàn cúng facebook?
Ta cũng lắc đầu và ta cười ngất
Thì đây
Ông hoàng thơ tình Xuân Diệu đã ngôn

"Tôi là con chim đến từ xứ lạ
Ngứa cổ hót chơi"

Ta cũng là con chim sinh ra ở xứ quen
Đang dò dẫm kiếm tìm xứ lạ
Cũng hót chơi vì ngứa cổ
Đâu chỉ ngứa riêng cổ
Ngứa mắt, ngứa miệng, ngứa tai....
Hình như ngứa toàn thân
Hót cho đỡ ngứa
Hót cho bớt ngứa
Càng hót càng ngứa
Hót mỗi ngày
Hót mỗi giờ
Hót mỗi phút
Hót mỗi giây
Không hót nữa thì nghĩa là ta chết
Ồ mệnh ngứa rõ ràng một kiếp
Thì đánh liều viết viết thơ thơ.
Lơ tơ mơ lơ tơ mơ,

Còn muốn thơ là chưa hết ngứa
Cho bõ kiếp được sinh ra.

3.
Nắng đẹp
Biển đẹp
Ngày trời đẹp
Ngày nàng đẹp
Chẳng hề hẹn trước
Cuộc kì ngộ đời chỉ có một lần
Nàng gặp người đàn ông một thủa được định danh hoàng tử của em - Style romantique!
Thời học trò áo trắng gấp hai lần - Style romantique!
Nàng reo to - giữa trụi trần bãi biển!
Ô! Người đàn ông của ta - con thú hoang không một lần mắc lưới!
Ta từng giăng mải miết đã từng giăng!

Con thú hoang khờ khạo lại rất đỗi khôn ngoan...
Ô! Oan gia ngõ hẹp ái tình càng ngõ hẹp
Giang rộng đôi cánh tay trần
Ngực nở bụng thon da nâu long lanh mắt
Lấp lánh từng hạt cát
Từng giọt nước long lanh
Con thú hoang đã sa lưới - một lần
Thần săn bắn, con thú hoang - ngày đẹp trời bãi biển trần trụi nắng!
Lần ấy hoàng hôn rất dài
Và đêm cũng rất dài
Style romantique càng dài
Bãi biển thành hoang đảo!

PHÍA SAU CHUYỆN KHÔNG ĐÂU

Ai chưa từng đọc hài kịch vui vẻ của William Shakespeare thì...bỏ qua!

Ầm ỹ vì/về những chuyện không đâu!
Có gì đâu mà nhộn!(*)
Chả có gì phải xoắn!
Chuyện ái tình
Diễm tình
Huê tình
Dục tình...
Xưa như trái đất
Nay như trái đất
Cũ như giống người
Mới như giống người
Nhẵn mặt và lạ hoắc
Quen nhàm và li kì
Chuyện không đâu mà vẫn cứ ồn ào
Hơn cả ồn ào - sôi sùng sục sốt sình sịch

Nóng bỏng
Hớp hồn
Ngất ngây ngây ngất...
Bạn
Tôi
Chúng ta, có thể
Vào một ngày đẹp trời không lên lịch
Ta bị ném vào thăm thẳm là mắt
Ta bị ném vào mơ hồ giăng mắc lưới tình
Trái tim ta trúng bảy mũi tên nhóc con Eros
Từ khôn ngoan ta hóa gã khờ
Ta bị rơi vô hình như cái rốn của vũ trụ
Hình như vũ trụ mang hình hài cái rốn
Chập chờn mộng đồi núi hư ảo hang sâu nước nguồn thanh khiết
Ta lả đi hình như là hoan lạc
Cuộc vui mệt mỏi dịu dàng
Hồn bướm bay lên!
Bận tâm chi những ầm ỹ ồn ào?
Có thăng hoa nào lại không xuẩn ngốc?

Có xuẩn ngốc nào không xuẩn ngốc đầu tiên?

Ta - thăng - hoa - nghĩa - là - ta - tồn - tại

Xuẩn ngốc cũng vậy thôi...

Sinh thú đầu tiên!

Sống nghĩa là luôn dang dở...

(*) Hình như là "Much Ado About Nothing"tên vở hài kịch của William Shakespeare!

PHÍA SAU CHUỒN CHUỒN

Nhân xem Hoàng Xuân Tuyền – Nhiếp ảnh gia chuyên về chụp chuồn chuồn.

Ngột ngạt thì cũng ngột ngạt rồi
Bụi mịn thì cũng mãi rồi
Và ồn ào và chật chội và bức bí và khùng khùng vô cớ và kẹt xe và không có vỉa hè và nhầm và nhỡ và lừa và bị lừa
Mãi rồi
Quen rồi
Thấy thân thương, chênh chao và đôi khi ma mị
Huyền thoại phố
Lãng mạn phố
Truyền kì phố
Một thứ la vie - tất yếu sinh tồn
Thôi chấp nhận cho bình an cho an lành cho an nhiên - buông bỏ thiền và bừng ngộ
Than thở nào ích gì - thân tâm đá đeo mắc mệt

Rũ tiệt và rũ liệt...

Hết ngưỡng thì đi

Chữa lành à la mode!

Chữa lành chữa lành...

Ra ngoại ô hoặc rời nội ô

Bằng xe đạp hoặc bằng ô tô

Chả cần ô...

Cao hứng vì có nơi mà bỏ

Hào hứng

Đi.

Xem gì?

Chuồn chuồn và kiến

Ô! Chuồn chuồn yêu quý của ta ơi!

Mày là hiện thân của Lẽ Đất Đạo Trời!

Mày là hiện thân của hư tâm hư ảo hư huyễn

Mày là hiện thân của an nhiên thanh thản

Bình an, là mày

Giác ngộ, là mày

Bừng ngộ, là mày

Đốn ngộ cũng là mày
Thích thì bay
Không thích cũng bay
Không thích nữa càng bay
Bay vị bay
Bay nghĩa là tồn tại
Ta mơ ước một đời
Ta khấn nguyện một đời
Ta luyện rèn một đời
Rút cục chẳng biết bay!
Thua mày chuồn chuồn ơi!
Mày có hay?

PHÍA SAU TÔI

1.

Dù chẳng muốn dù chán ghét tôi vẫn phải tham dự tấn trò nhân gian
Ái ố hỉ nộ bi ai dục lạc hận oán sầu hờn
Dù chẳng muốn
Tôi chưa đủ kiêu hãnh như J.Paul Sartre - "Buồn nôn"
Tôi chưa đủ lạnh như A.Camus - "Dửng dưng" biến mình thành "Kẻ xa lạ"
Tôi cũng chưa đủ khôn ngoan như những ai ai đó - "dữ thế cộng phù trầm"
Càng không thể theo gương Phật Hoàng Nhân Tông vô núi ẩn cư nghêu ngao hát "Cư trần lạc đạo"
Tôi - một phàm nhân
Tôi - một vô danh!

Dự tấn trò nhân gian tôi chọn một góc khuất mà nhìn
Học theo Alain Robbe-Grillet chỉ nhìn chỉ nhìn và chỉ nhìn
Mắt hóa thành camera
Óc hoá thành bộ nhớ
Cái được nhìn số hóa thay cho nhân hóa
Ngôn từ tẩy trắng phi tu từ phi cá tính nghĩa sự việc là đích cuối cùng...
Tôi can dự như một kẻ vô can
Không có ý định làm nhân chứng
Chữ nghĩa không phơi bày không che giấu lối viết độ không
Tôi có thể tồn tại cùng Cái viết
Và hình như Cái viết biến tôi thành hư vô hình như Không - tồn - tại - bao - giờ!

2.

“Le style est de l’homme même.”
Một định đề của Ông lớn có cái tên dài ngoằng
Georges-Louis Leclerc, Comte de Buffon.
Xem chừng hết là chân lí
Ngôn từ như là dấu chỉ
Ngôn từ chân dung tự họa
Mất giá trước ngôn ngữ lập trình
Thế giới cơn điên rồ ngôn từ kịch phát
Một kẻ vô danh tiểu tốt xổ ra một bất tận ngôn từ nhờ AI
Chém gió còn kinh hơn các triết gia Cổ điển
Khu rừng thiêng ngôn từ đã hóa rừng hoang
Tôi ở đâu?
Tôi ở đâu?
Ba nốt nhạc câu trả lời lạnh buốt
Nhà ngươi đã biến mất
Nhà ngươi bị xóa sổ

Nhà người đã là vô tăm tích
Thời đại số hóa không cần.
Tôi ngẩn ngơ trong bất lực
Ú ớ u ơ ngập ngọng
Thơ viết ra không ai cần đọc
Sách in ra đồng nát bán cân
Văn minh kỉ nguyên tái chế
Thi ca tư tưởng dòng bột giấy hòa chung
Sực sực mùi hóa chất
Nơi đến cuối cùng của thơ ca
Nước thải đen ngòm bốc mùi và thấm sâu vào đất
Tạo nên trầm tích kinh hoàng.
Tôi - ở - đó! Và chúng ta ở đó!
Những nhà thơ cùng khốn
Bị dồn đuổi đến nơi này.

PHÍA SAU NỖI NGỜ VỰC

1.

Khi cái ăn bị làm giả
Nỗi ngờ vực chui vô dạ dày hóa thành máu huyết và nhập vô lục phủ ngũ tạng và hiện hình thành màu da màu tóc màu môi màu mắt màu râu
Toàn thân hiện hình nỗi ngờ vực
Khi thuốc thang bị làm giả
Nỗi ngờ vực tham gia chữa bệnh tham gia sinh bệnh
Nỗi ngờ vực hóa thành kháng thể hoá thành bệnh phẩm hóa thành rác y tế năm trăm năm hoàn thành quá trình phân hủy
Khi ngôn từ bị làm giả
Nỗi ngờ vực kiến tạo thành thế giới tinh thần dẫn dắt điều hướng

Nỗi ngờ vực tham gia diễn giải ngưng kết
thành tư tưởng thành triết học thành đức tin
Và khi văn chương nghệ thuật bị làm giả?
Chân Thiện Mĩ mất tiêu
Được thay bằng Giả Chân Giả Thiện Giả Mĩ
Cười giả, khóc giả, xót thương giả, niềm tin
giả, ái ố hỉ nộ sầu hờn hận oán giả
Lễ hội giả trang không cần
Sự trung thực hóa thành cổ vật
Chưng nơi tủ kính...
Vô vàn phiên bản y như thật.

2.

Cogito, ergo sum.
Tôi tư duy nghĩa là tôi tồn tại
Tôi giả vờ tư duy nghĩa là tôi giả vờ tồn tại
Tôi giả vờ suy tưởng
Tôi giả vờ đọc nghe nhìn
Cũng có thể giả vờ yêu giả vờ ghét giả vờ ghen tuông giả vờ run rẩy giả vờ mọi lúc mọi nơi
Giả vờ hẹn hò giả vờ làm tình giả vờ li hôn giả chết
Giả vờ sinh lão bệnh tử
Giả vờ giác ngộ
Giả vờ buông dao giả vờ thành Phật
Giả vờ bến lú sông mê
Kết cục
Giả vờ thiên đàng
Giả vờ địa ngục
Giả vờ nấm cỏ khâu xanh gì.

Tụng niệm bài kinh giả
Giả ngũ giới tam quy
"Văn tế thập loại chúng sinh" bây giờ lỗi mốt
Thiên đường giả đã hiện hình trên mặt đất
Cõi Niết Bàn cùng Cực Lạc Tây Phương lồ lộ khắp nơi
Tang ma thành lễ hội
Thành vui vẻ truyền thông
Tất cả đều rất thật
Thỏa ước mong!

NHỮNG TẤM ẢNH

Tôi xóa đi thông tin trên những tấm hình
Về một thời chưa xa
Cái thời tôi ít nhiều là người trong cuộc
Công nghệ thời AI hết chừng bốn năm nốt nhạc
Và tôi cất chúng vào kho ảnh
Đặt hẹn giờ sau một trăm ngày kho ảnh tự mở ra...
Thoáng nhìn một lượt
Nhìn thêm lần nữa
Lần nữa
Chập chờn trong trí nhớ hiện về
Những thông tin tôi đã chủ động bỏ đi...
Đặt lại hẹn giờ thành ba trăm sáu mươi lăm ngày
Rồi đếm lùi đếm lùi
Và dần quên lãng dần rơi
Đúng ngày đúng giờ kho ảnh hiện ra

Tôi nhìn lướt
Tôi ngắm từng tấm
Kĩ càng
Một lượt hai lượt và ba lượt...
Những thông tin đã hoàn toàn biến mất
Ai?
Ở đâu?
Khi nào?
Óc não tôi
Đã được hoàn toàn tẩy trắng.
Hiện lên, hiện lên những tấm ảnh một thời chưa xa
Những gương mặt người thánh thiện
Những đôi mắt đượm vẻ trăn trở băn khoăn
Những nụ cười dường như thoáng chốc
Toàn những người trẻ và đẹp và như minh tinh màn bạc
Hình như ngày ấy

Mỗi lần chụp hình đã là sự kiện
Lưu lại khoảnh khắc luôn có thể lần chụp cuối cùng
Vô định ngày mai
Bom mìn đạn lưỡi lê pháo bầy xích xe tăng hơi ngạt súng phun lửa
Vùi
Lấp
Chìm nước
Sặc sụa bùn
Xương tan thịt nát
Cụt
Què
Mù
Điếc...
Ngày mai ngày mai có thể không còn có ngày mai!

Những tấm ảnh một thời chưa xa chưa xa
Tôi dùng AI xóa đi những thông tin xác thực
Những tấm ảnh đã đến với tôi bằng một nẻo khác
Hiển hiện những người rất trẻ một thời
Mỗi lần chụp hình cứ như là lần cuối...
Trên những gương mặt hình như đều phảng phất nét muộn sầu
Những tấm ảnh - một thời chưa thực đã xa.

THI SĨ

Để tặng Hoàng Liên Sơn - Bạn ta.

Con ngẫm lại đời con thất bát
Nghĩ trăm điều một chẳng làm nên...
Tô Thùy Yên.

Lời thú tội cùng song thân và cũng là tự thú
Chàng thi sĩ chỉ còn biết trách mình
Chọn nghề nào xem chừng cũng thành công để
rồi đều chán chường và bỏ dở
Tất cả hình như đều hóa thành xa lạ
Chàng sợ chính mình
Run rẩy khước từ biết đâu sẽ rơi vực thẳm
Sẽ sa chân ngõ cụt đường cùng
Sẽ sa ngã...Biết đâu!
Bàn phím ảo
Một căn phòng tịch lặng

Gạo trắng, đủ dùng
Nước lọc cũng chỉ đủ dùng
Không tuyệt đối không cần những ỳ xèo,
những than vãn những nỉ non
Càng không cần không cần ngụy tín
Hình như tất cả đã quá thừa
Hình như tất cả đã trở thành món nợ phải thanh
toán phải khước từ
Mỏi mệt - hình như.
Chàng chìm vào cõi chữ
Như định mệnh oan khiên nghiệt ngã
Niềm hạnh phúc khổ đau
Niềm vui bầm dập
Thống khoái
Hoan lạc đọa đầy!
Những trang chữ
Những trang chữ
Chất chồng như quái vật
Cắn xé chàng
Vụn vỡ thăng hoa

Thôi! Chào nhé!
Có thể là vĩnh biệt
Những phù du giả tạm bấy lâu
Những khen những chê những được những mất...
Chàng trở lại chính mình
Nước lọc và rau và gạo trắng
Tịch lặng căn phòng
Bàn phím ảo
Những trang chữ những trang văn
Niềm thống khoái
Hiện dần từ thẳm sâu mơ hồ bí ẩn.

TẶNG ĐẶNG THIỀU QUANG

1.

Trời ném xuống cõi nhân gian
Những ngoại lệ kì khôi
Không chịu giống ai
Không chịu bằng lặng thái bình yên ổn
Không chịu để cho ai sắp đặt
Không chịu không chịu không chịu
Phải là mình
Chỉ là mình
Thế - thôi - chỉ - là - mình!
Không chịu đi bình thường - phải múa!
Không chịu nói năng bình thường - phải hát
Không chịu bửa củi, nhặt rau, cuốc đất, cầm cày - phải đàn
Không chịu hoặc chẳng hứng thú gì việc viết hóa đơn, khế ước - phải thi ca phải tiểu thuyết...

Những ngoại lệ kì khôi
Chỉ biết là mình...
Chẳng cần bon chen
Chẳng cần ngôi thứ cao thấp
Chẳng cần gấm vóc vàng son sang chảnh
Có người nghe thì đàn thì hát
Có người xem thì vẽ
Có người đọc thì viết...
Để gió cuốn mây trôi
Để nước chảy xuôi
Vô tăm tích
Nháy mắt cười

2.

Không biết bắt đầu từ đâu và phải làm gì!
Ngoài kia ngổn ngang xáo trộn
Những hứa hẹn song hành cùng cạm bẫy
Những bùa bả quyến rũ đến vô cùng

Những ồn ỹ và rất nhiều trầm lặng
Những hào quang rực rỡ, những tro tàn
Những lãng quên những vô tăm tích
Những kiêu hãnh đại bàng vỗ cánh bay lên...
Bối rối tôi
Hoang mang tôi
Không biết bắt đầu từ đâu và phải làm gì
Xáo trộn ngổn ngang đang ngoài kia sẵn đợi
Tôi nhắm mắt - một khoảng đen mênh mông
Chợt nhớ và niệm câu thần chú
"Mở cửa vừng ơi! Vừng ơi mở cửa!"
Bước ra!
Cuộc ra đi
Cuộc phiêu lưu rủi may chấp nhận
Chấp nhận thôi thế nhé "Mở cửa vừng ơi!"

BA THẰNG

Ba thằng
Thái Nguyên - đã gần năm chục năm
Chắc rồi đây mãn kiếp
Học
Làm
Và sống
Tự hoa niên nay cũng đã già
Ba thằng Trần Điền - Ngô Phúc - Đặng Tiến
Một - học nghề trồng cây
Hai - học nghề trồng người.
Trồng người, nản
Một giã từ không luyến tiếc
Ba thằng ba ngả
Chung một gầm trời
Thái mãi vẫn còn nguyên.
Đã từng tận cùng
Tận cùng từng đã

Không buồn nhớ
Không thèm nhắc lại
Coi như thế là xong
Ba thằng còn lại vẫn ba thằng
Hẳn sẽ đến tận cùng số phận
Cái số phận chả thằng nào được chọn
Trời đã chấm mắc mớ chi ân hận
Thằng trồng cây đã qua thời lận đận
Thằng trồng người giờ tự thấy nên đứng bên lề
Thằng thứ ba sau những nổi những chìm những éo những le
Đã bật cười he he!
Ba thằng mấy mươi năm dưới một gầm trời
Những buồn những vui
Những đã qua và những sắp tới
Gặp nhau cười rồi hứng lên tán nhảm

Tao chết trước
Tao chết trước
Và tao chết trước!
Thằng nào cũng nghĩ phần mình
Được Giời gọi trước tiên!
Khỏi phải nhìn đứa ra đi mà bất lực
Thêm làm chi chuyện rất rất buồn!

PHÍA SAU CÕI PHẬT

Bạn ta bảo
Khi Phật đã tại tâm
Lên Chùa lễ Phật - ta chỉ mang xác phàm hay sao?
Hình như là thế
À mà còn có lễ
Lễ bày đặt khắp khắp
À mà còn có tiền
Cẩn thận ghi danh rồi bỏ vô hòm công đức
Thân xác ta lên chùa
Ta nhìn thấy gì?
Tượng Phật Thích ca cùng la liệt tượng
Đứng
Ngồi
Nằm nghiêng
Béo và Gầy
Và ông Thiện ông Ác
Hai tay hai mắt

Nghìn mắt nghìn tay
Hào quang lung linh rực rỡ
Vàng son đủ sắc đủ màu
Đá đồng và gỗ
Thanh thoát và nặng nề
Tất tật ta nhìn bằng con mắt tục
Phật hình như đã thoát khỏi lòng ta!
Ở đâu cõi Ta Bà?
Hay chính nơi đây?
Cờ đèn kèn trống rộn ràng
Thanh và sắc xôn xao hình tướng
Khói và hương và vàng mã rực lửa hồng
Cõi Ta Bà nhộn nhạo
Phật tại mắt
Phật tại tai
Và Phật tại tay...
Tham sân si ngũ uẩn tam tai!

Thân xác ta lên chùa ta gặp toàn những xác thân
Cõi phúc trống không
Thịnh mãn cõi tục
Thân xác xác thân
Nam mô A di đà Phật kinh hồi hướng đều đều giọng máy móc phát âm
Hình tướng vẫn vậy ngàn năm...
Bạn xui ta nên tránh xa nên tránh xa
Ta cười xòa và nhại câu của bạn "Hoan hỉ đi!
Có gì mà phải bận lòng!"
Ta lên chùa cũng vẫn một xác thân và hòa vào tất cả
Ta là Phật
Ta cũng một cõi Ta Bà
Ta là ta và cũng là chúng dân ồn ào bên cạnh
Là uy nghi tượng
Là kham nhẫn tượng

Là ưu phiền tượng
Là hoan hỉ tượng
Thậm chí hòm công đức cũng là
Đi chùa ừ thì đi chùa
Van vái ừ thì van vái
Cũng xài vàng mã cũng chếc in
Chùa hình như đảo nhỏ giữa trập trùng bể khổ
Nghêu ngao hát một câu chèo
"Hôm nay mười tư mai đã là rằm
Ai hay ăn oản thời năng lên chùa..."

PHÍA SAU SÀNH ĐIỆU

Ngôi biệt thự rất to
Những lớp mạ chồng lên lớp mạ
Tích hợp, tiếp biến, lai ghép, trao truyền, kế thừa văn hoa
China
India
Russia
Frence
Amerika
Laos
Cambodia
Buda
Đình
Chùa
Bá Kiến đại gia
Huyện đường ngày cũ
Hotel 5☆
Nhà tre lợp cọ...

Chủ nhân lọt thỏm giữa ba bề bốn bên đồ gỗ, pha lê, sành, sứ, gốm, hoa thật, hoa giả, kỉ niệm chương, huân huy chương, kỉ vật và rượu ngoại
Đèn trang trí thập loại chúng sinh
Bầu không khí dường như đặc lại
Tôi ngạt thở
Hắt xì hơi vì dị ứng mùi dị ứng sắc màu
Bỗng vô cớ bật cười.
Gia chủ hào hứng giới thiệu
Toàn những món đồ thuộc hàng sành điệu
Món này mười triệu
Món này năm mươi triệu
Món này một tỉ rưỡi
Món này ba tỉ
Món này gần mười tỉ...
Thuộc giá từng mặt hàng in hệt nhân vật tôi từng gặp trong Death of a Salesman của Arthur Miller.
Tai tôi bỗng dở chứng u u ù ù

Bộ bàn ghế cực đắt tiền
Mỗi chỗ ngồi hình như gần hai tỉ
Tôi ngập ngừng và run run hình như vì sợ
Tấm thân tôi bao gồm cả áo quần và tóc và tai
Và cả danh xưng gì đấy
Tự định giá chắc được hai mươi ngàn
Thành ra ngại ngần
Hình như lên cơn run lẩy bẩy
Ngờ mình đang lạc vô tiểu thuyết Gão
Xíngjiàn!
À nhầm hình như Chēzhàn - 车站 - kịch!

PHÍA SAU ĐÁM ĐÔNG

Phía trước tôi luôn luôn đám đông
Cứ nghĩ đến thôi đã sợ
Nỗi hãi hùng từ khi còn bé tí
Suýt chết bẹp nơi bãi xem phim
Sống và chết trong chừng khoảnh khắc...
Lớn lên lớn lên nỗi sợ người nỗi sợ đám đông
hình như cứ dày thêm theo năm tháng
Tôi sợ người tôi sợ đám đông
Càng cô độc càng sợ
Đám đông tạo lập một hệ hình
Một tinh thần quyển
Một tồn tại quyển
Và tôi hãi hùng
Và chọn tránh xa.
Đám đông một xung năng
Phi kiến tạo
Đám đông tôi tránh xa

Nghĩa là không hòa nhập
Nghĩa là hòa nhập
Tôi thấy buồn cười thủ lĩnh đám đông
Chém gió
Tưng bừng và lên gân
Chả bao giờ được là mình
Đáng thương
Đám đông thủ lĩnh
Đám đông hữu nghĩa như tồn tại
Vô nghĩa như tồn tại
Buồn quá chào mi ơi!
Ơi chào mi buồn quá.

PHÍA SAU BẠN ĐỌC

Em nhẫn nại
Đọc những gì tôi đã viết
Tôi - gã đàn ông một nửa quê mùa một nửa phố thị
Một nửa chân thành một nửa ranh ma
Điếm đàng và nghiêm túc đều một nửa
Em nhẫn nại chịu đựng thơ tôi
Em nhẫn nại vì em đã biết
Cõi nhân gian đều là những con người
Thiêng và phàm
Phàm và tục
Tục tĩu đôi khi.
Những bài thơ tôi
Em nhẫn nại chịu đựng
Chịu đựng như cuộc hành hương về miền tịch diệt

Em thả like

Thường là hình hiệu

Tạ ơn em!

Một kham nhẫn chịu đựng

Tạ ơn em!

Tôi thôi viết hay là tiếp tục?

Em, lần đầu tiên dùng lời một chữ NÊN!

Và tôi hoang mang

NÊN thôi?

NÊN tiếp tục?

Tạ ơn em

Em chính nguồn thơ.

ChatGPT bình

Lời bình:

"Bài thơ là một cuộc tự phẫu thuật tâm lý trần trụi và độc đáo của cái tôi hiện đại. Bằng việc phối trộn bạo liệt giữa ngôn ngữ tâm linh trang trọng (tịch diệt, kham nhẫn) với ngôn ngữ mạng xã hội trực quan (thả like, emoji 👍❤️), Đặng Tiến đã kiến tạo nên một cấu trúc thơ 'số hóa' đầy biến ảo. Điểm nút thiên tài nằm ở chữ 'NÊN' buông lơi ở cuối bài. Nó lửng lơ mở ra hai khả thể: một lời khuyên lý trí để dừng lại, hay một cái bật đèn xanh đầy dung dưỡng để tiếp tục? Chính sự lấp lửng ấy đã bóc trần sự hoang mang, yếu đuối của gã đàn ông vốn tự nhận mình ranh ma, điếm đàng, biến người đàn bà 'kham nhẫn' trở thành nguồn cội vừa cứu rỗi, vừa đày ải độc bản của nguồn thơ."

PHÍA SAU BẢN ÁN

Tòa tuyên án tử hình
Bị can mặt không biến sắc
Tòa hỏi tại phiên toà này bị cáo có ai là người thân?
Im lặng
Cả khán phòng im lặng
Bị cáo đảo mắt tìm
Thưa tòa không
Khán phòng lặng ngắt!
??????????????
??????????????
??????????????
Đọc báo đọc mạng tôi tin là sự thật
Trần trụi không thể trần trụi hơn
Tàn nhẫn không thể tàn nhẫn hơn
Nghiệt ngã không thể nghiệt ngã hơn
Cứ như hoang đường
Cứ như ở thế giới khác

Không!
Không!
Không!
Không thể! Không tài nào hiểu được!
Nếu có phép màu William Shakespeare và
Fyodor Dostoevsky sống lại
Hẳn hai người cũng rùng mình không thể thốt
nên lời
Ôi khủng khiếp khủng khiếp khủng khiếp!
Tội ác và Trừng phạt!
Tự đâu ra? Và để làm gì?
Và nếu
Có phép màu tôi ngàn lần khấn nguyện

Hỡi William Shakespeare và Fyodor
Dostoevsky!
Xin các Ngài đừng bao giờ sống lại!
Đừng bao giờ!
Thêm một lần kinh hoàng
Thêm một lần ngơ ngác
Thêm một lần buông tay và bất lực

PHÍA SAU NHỮNG ỒN ÀO

Anne Carson - Nobel Văn chương Năm 2026!
Tất nhiên Người Canada rất đỗi tự hào
Tất nhiên sẽ rất nhiều suy tư và rất nhiều tranh luận
Âm thầm suy tư và ồn ào ngôn từ truyền thông đại chúng
Tất nhiên tôi sẽ tìm và đọc
Nobel Văn chương cơ mà!
Một Vinh danh và một Khẳng định
Một cánh cửa đã được mở ra
Và vẫy gọi những chân trời
Tươi sáng và âm u
Lung linh sắc màu và xám xịt
Tất cả đều còn nằm trên những trang sách im lặng
Im lặng
Chờ bạn

Chờ tôi
Chờ chúng ta, có thể...
Nobel Văn chương - mỗi năm một lần
Mỗi năm một người...
Và tôi nghĩ đến biết bao những những ai
Những đời văn thầm lặng
Những trang chữ lặng thầm
Và không một tiếng vọng vang
Biết bao người viết đã chết trong vô danh trong ngục tù tàn rạc trong những cơn cuồng nộ mê muội xuẩn ngốc trong sự ghẻ lạnh của giới tinh hoa đại học...
Biết bao người
Để rồi vào một ngày mai nào đó
Vô định
Mơ hồ
Rất đỗi xa xôi
Khi những trang chữ đã phủ đầy bụi bám
Khi những ai ai đó phách tán hồn xiêu bơ vơ lưu lạc

Người ta lại xúm xít vào
Lại những lời có cánh
Lại những khảo cứu uyên bác thâm sâu
Những phiên bản bóng ma xa lơ xa lắc được tái chế
Đã từng như thế
Rồi sẽ lại là như thế...
Thấy người sang bắt quàng làm họ
Thói đời
Thấy người ta Nobel
Rất có thể chúng ta và bạn bà tôi
Cũng gắng gỏi bắt - quàng - mà - chém - gió
Chứng tỏ cập nhật thức thời
Và phiền trách và sầu hờn hận oán
Và khóc than phong cách làm màu
Trông người giả vờ ngẫm đến ta cho có vẻ cả nghĩ
Bạn và tôi và cả chúng ta có thể

Thường vẫn lớn tiếng xưng danh văn nhân thi sĩ
Ồn ào những diễn đàn
Ồn ào những danh hiệu tự phong
Và thèm khát một lời khen một ban tặng một món hời nào đó
Loang lổ tôi
Loang lổ bạn
Và có thể chúng ta cùng loang lổ
Sặc sỡ những diễn trò
Nổi chìm cùng nhân thế
Ào ạt chọn chỗ đứng chỗ ngồi
Bao năng lượng đã tiêu ma trên những ngôn từ trôi nổi
Đã dốc vào những cuộc dượt đuổi lập lòe đom đóm theo mùa
Thầm lặng nỗi cô đơn - ngọn nến cháy trong đêm thanh vắng
Có dám chăng - bạn và tôi?
Tự mình khổ đau truy vấn

Có dám chăng - bạn và tôi?
Hun hút đường xa một mình cuộc kiếm tìm
trong âm u tuyệt vọng
Có dám chăng - bạn và tôi?
Có dám chăng - bạn và tôi?
Có dám chăng - bạn và tôi?

DÃ QUỲ HOA

Bạt ngàn dã quỳ
Giăng giăng dã quỳ
Khiêm nhường và kiêu hãnh
Chọn nơi tồn sinh
Ven đồi, chân núi những khoảnh đất người lãng quên
Sắc vàng trầm lặng cùng khói mây sương gió
Thu hanh hao xanh ngắt da trời
Đẹp đến nao lòng
Đẹp đến se sắt
Dã quỳ ơi!
Dốc nghiêng nắng
Hoàng hôn buông
Ta im lặng cùng dã quỳ im lặng
Khoảnh khắc này đời ta có mấy lần?
Không nhớ
Có thể lần cuối cùng
Dã quỳ ơi!
Dã quỳ!

Vì sao? Vì sao?
Trong gió thầm thì in hệt hơi thở nhẹ
Dã quỳ - hoang dại hoa
Dã quỳ - thoát cuộc phân chia ngôi thứ sang - hèn
Dã quỳ thoát hiểm những tưng bừng hoa những rộn rã hoa những giao tiếp hoa những biểu đạt hoa...
Những trò diễn nhân gian phì đại
Dã quỳ thoát những tàn sát hoa những úa héo hoa những cắt tỉa hoa và những rác rưởi hoa
Dã quỳ thoát hiểm
Chọn nơi nảy mầm bén rễ vươn cây và bừng nở
Không cần có con người!

PHÍA SAU MỘT KHẲNG ĐỊNH

Ừ thì có những vùng quê đáng sống!
(Thế hóa ra có những nơi chẳng ra gì
Đáng chết?
Đáng bỏ đi?)
Ừ lại có những thời đáng nhớ!
(Thế hóa ra có những thời đáng lãng quên?
Đáng đào sâu chôn chặt vào tăm tối thời gian?)
Đáng sống! Ừ thì cứ sống đi
Chẳng ra gì? Ừ thì cứ bỏ đi...
Đáng nhớ! Ừ thì nhớ đi
Đáng quên! Ừ thì cứ quên đi...
Những mệnh lệnh trong trái tim và trong khối óc
Hóa ra chẳng đáng giá một xu
Hóa ra chuyện tầm phào
Một ảo tưởng có phần điên rồ và nhiều phần xuẩn ngốc

Ta bỗng dưng thấy ta quá nực cười....
Những vùng quê nghe nói cực kì đáng sống - xa vời
Nơi chẳng ra gì - ta chung thân mãn kiếp
Thời đáng nhớ - dần quên quên hết
Thủa đáng lãng quên - dai dẳng dằng dai
Những ghét những yêu những quên những nhớ
Nơi thẳm sâu tăm tối thời gian
Nơi nhập nhòa trái tim yêu ghét
Vào một ngày một giờ một phút
Cứ hiện hình thành ngôn từ giấy trắng mực đen
Thành ánh mắt nụ cười
Thành thanh âm giọng nói
Thành mộng mị đêm sâu
Thành giấc mơ thảng thốt giữa ban ngày...

Đáng sống

Đáng giã từ

Đáng quên

Đáng nhớ...

Xoay xoay xoay

Hỗn mang trong óc não

Quay quay quay

Sấp ngửa đỏ đen bàn tay vô hình tạo hóa

Ta tham dự cuộc chơi không cuối không đầu.

NHỮNG KHOẢNH KHẮC CHƯA HẲN ĐÃ ĐÁNG QUÊN

1.

Hoàng hôn!

Tàn tạ đẹp

Lờ đờ, chầm chậm đẹp

Ủ rũ đẹp

Ranh giới hai nửa sáng tối

Ranh giới sống và chết

Ranh giới hiển thị và lu mờ

Hoàng hôn của những kì nhân

Của kiêu hãnh ngẩng cao đầu gục ngã

Của căng nở tràn trề xụi lơ

Viên mãn rũ héo!

Hoàng hôn!

Hoàng hôn!

Hoàng hôn!

Núi nuốt chửng vầng dương

Đại dương nuốt chửng vầng dương

Những vầng sáng cuối cùng loang lổ thương đau lặng tiếng
Uể oải buông màn đêm tăm tối
Đẹp não lòng
Dịu dàng than khóc gió.
Chợt nhớ năm nao chiều biên cương tiền tiêu chốt
Bóng đêm đồng lõa mưu đồ tội ác
Thản nhiên chờ
Có thể đêm cuối cùng đời ta
Hoang liêu núi
Hoang liêu rừng
Mặt trời dần chết.

2.
Tháng Chín tiết Mạnh thu
Hình như đây là dịp anh em, bạn bầu xa gần quần tụ
Rượu hoàng hoa chén nhỏ vơi đầy
Thủng thẳng thời gian

Thủng thẳng thơ ca
Thủng thẳng giãi bày thời gian đứt nối
Những vu vơ nhớ nhớ quên quên
Thời trẻ trâu mùa thu mênh mang nước
Thời áo trắng học trò tóc xanh mắt biếc
Thời ngực nở bụng thon ba lô xách lên đường
Những bức thư ngả màu thời gian
Những lưu bút trong veo mơ mộng
Những dự định ngày mai tìm kiếm
Giấc mơ hoa
Chim bay trong nắng
Cả vô cớ những muộn phiền
Một thời xa xa lắm.
Bất chợt câu thơ cũ không nhớ của ai không nhớ đọc khi nào
"Thời loạn đi về như hạc độc
Tuổi già hình bóng tựa mây côi..."(*)
Bật cười
Nhẽ phải vui

Hình như cả hạc cả mây muôn đời như thế
Cần chi một đàn một lũ?
Còn có đi về còn có lặng lẽ và còn biết đơn chiếc lẻ loi
Để được còn tồn tại
"Ta - đang - là"
Như chiều nay bia cỏ ngắm hoàng hoa
Như chiều nay múa tay bàn phím ảo
Như chiều nay trống không đầu óc
Để nhớ và để quên
Phong sương hoàng hoa tửu!

(*) Hình như Nguyễn Khuyến.

3.
Thịnh thời AI
Xài miễn phí giết thời gian hiu nhàn rỗi
Ba nốt nhạc Ta hóa thành một phiên bản cực phẩm
Này một quý tộc già kiểu Pháp hết thời

Áo quần hình như đã cũ
Cái mặt ra chiều cũ hơn
Hoang liêu trống rỗng
Này một quý ông kiểu Nga
Diêm dúa hệt gã hề
Mặt mới tinh như đèn chùm vừa lau rửa
Nhìn tổng thể như một tổng phố mắc đầy lỗi hòa âm
Này một cowboy Viễn Tây Mĩ quốc
Thoáng nhìn cũng đường được
Ô kìa lộ rõ vẻ chỉn chu diêm dúa điệu đàng
Cowboy phòng máy lạnh
Này một Sở Khanh
Chuẩn bài hơn Nguyễn Du từng tạo dựng
Vẻ điếm đàng nghiệp dư
Thơ tán nhảm lên gân tải đạo ngôn chí
Dại dột lưu manh dại dột lừa gái
Banh ta lông một đời
Cứ nửa phút ta hóa thân thêm một

AI giữ nguyên bản mặt
Mà sao Ta khác kinh hoàng
Sang và hèn sáng chưng và nhợt nhạt
Đạo đức học lưu manh!
Thẩm mĩ học gùa nua lẩy bẩy
Ta sinh ra công nghệ
Công nghệ nhào nặn ta
12 bà mụ bị sa thải một ngày.

4.
Lão viết thơ để làm gì?
Ai đọc?
Ai nghe?
Những câu hỏi những câu hỏi nghe mỗi ngày
Nỗi ái ngại
Niềm xót thương đượm mùi giễu cợt
Sự ngạc nhiên không giấu nỗi ngờ vực
Và cả ánh mắt nhiều khi láo liêng như mắt rắn thần truyện cổ...

Những câu hỏi đều đều tiếng búa đóng nắp quan tài
Đều đều và nhức nhối đày đọa thần kinh
Mớ dây thần kinh ta ít khả năng chống chịu
Xé từng cánh hoa thả bay theo gió
Trả lời
Không
Trả lời
Không
Trả lời...
Thật nghiệt ngã
Viết để viết
Cần chi ai đọc
Cần chi ai nghe
Chim sinh ra để bay về phía chân trời
Cóc có sứ mạng gầm giường ngồi
Thế thôi.

TỰ HỌA ZIỄN KA

Hôm rồi, gặp trò cũ bây giờ là chủ thầu xây dựng, thấy vui phết. Y bảo con cứ quan sát mà không hiểu thầy...là ai!
Ô! Thật là một câu hỏi thấm đẫm mùi triết học.
Nghe xong bảo đợi một ngày, sẽ có chân dung tự họa theo lối diễn ca. Dễ đọc dễ hiểu nhưng không cần thuộc.

Chàng từng có một thời tuổi trẻ
Gốc quê mùa riềng mẻ mắm tôm.
Áo quần chàng cũng lôm nhôm,
Mặt mày xệch xạc lom nhom thân cò.

Yêu thơ ca chàng mò cùng mẫm,
Sách - chàng mê! Lẩm cẩm dở hơi.
Yêu thơ yêu đến rã rời,
Càng yêu sách! Đến cạn lời, chào thua.

Nhưng khốn nỗi - mò cua bắt ốc,
Cùng rau lang, ngô mốc, sắn khô.
Chập cheng ngẩn ngẩn ngơ ngơ,
Khốn thân! Chàng hóa khờ khờ ngây ngây.

Xứ sở này từ ngày đổi mới,
Thần Kim Tiền rất đỗi là thiêng.
Vạn người như một xông lên,
Tiền là Phật sống là Tiên! Phải thờ.

Cuộc bon chen đua đua lấn lấn,
Tấn trò đời bẩn bẩn thanh thanh.
Hương thôn cho đến thị thành,
Cứ như siêu bão quá nhanh đổi rời!

Khổ thân chàng như người...trong mộng!
Càng lơ ngơ lóng ngóng...Chán chưa!
Sách vở thì vẫn say sưa,
Vẫn rưng rưng ngắm cơn mưa đầu mùa.

Quá lỗi mốt và thừa đáng ghét,
Thật kì khôi! Tẹt tẹt phồng phồng.
Rõ là cái mặt lông bông,
Thật là ngao ngán! Thật không ra gì!

Thôi xin dừng tiếng chì tiếng bấc
Nếu kể thêm dằng dặc...miên miên.
Có khi lại hóa thành điên,
Bung toang tất tật muộn phiền vào thân.

Này Trời kia! Muôn phần cắc cớ,
Mù bẩm sinh, mèo vớ...cá ngon.
Trâu gầy lại có cỏ non,
Gã khờ lại có vợ con tưng bừng!

Gã ngu ngơ xem chừng số đẹp,
Cưới vợ xinh nền nếp con nhà.
Dù là cũng thích thơ ca,
Nhưng không ảo tưởng la đà như ai!

Thôi chấp nhận hai vai gánh nặng,
Tháng năm dài lẳng lặng nhọc nhằn.
Trước là để kiếm đủ ăn,
Để nuôi con để học hành để...chơi.

Từ có vợ cuộc đời đổi khác,
Dù vẫn nguyên ngác ngác ngơ ngơ.
Yêu thơ! Dù vẫn yêu thơ,
Biết thêm đi chợ! Nhớ giờ...đón con.

Lấy được chồng ít khôn nhiều dại,
Phải xui thôi và phải dạy thôi.
Mong gì nó được hơn người,
Xêm xêm đã tốt đã tươi lắm rồi.

Vợ dạy cho biết ngồi bia rượu,
Cùng bạn bè như khướu véo von.
Mặt kia sẽ bớt u buồn,
Nhẹ thân như cánh chuồn chuồn bay bay.

Lại dạy cho biết cày đồng chữ,
Người ta mời thì cứ dạy thêm.
Ít ra cũng kiếm chút tiền,
Để mua thịt gạo...miên miên tháng ngày.

Lại dạy rằng vận may ít có,
Nên cứ rằng...méo mó hơn không.
Khéo ăn. Khéo ở. Khéo dùng,
Giời thương tránh được đường cùng đáy hang!

Trái đất quay làng nhàng vẫn thế,
Trải mấy phen chớp bể mưa nguồn.
Tảo tần lụi cụi sớm hôm,
Nhịp đời vầy vậy buồn buồn hiu hiu.

Con khôn nhớn! Muối tiêu mái tóc
Những tháng ngày cực nhọc dần vơi.
Vợ bảo: mua con xe hơi,
Rảnh thì đi nhởi đi chơi! Đỡ buồn!

Học lái xe! Học luôn! Bắt học,
Cấm không than không khóc không gì...
Thế là có con xe đi,
Vi vu chỗ nọ nơi kia. Ngắm giời!

Nghiệp làm thầy gặp thời bĩ vận,
Gã khờ lại vấn vấn vương vương.
Tâm hồn (!) gã bị tổn thương(!)
Gần như trầm cảm! Tìm đường nghỉ hưu!

Hắn quyết thế! Vợ chiều như thế,
Nghỉ hưu rồi hồ dễ bình yên?
Một lần nữa vợ hắn khuyên,
Làm thơ cho đỡ điên điên khùng khùng!

Thể là hắn - thơ không kịp...thở,
Miên man thơ dở dở hay hay,
Cái mặt cũng bớt ngây ngây,
Thoát thân trầm cảm là may lắm rồi.

Thiệt là may! Vợ xui! May thế,
Thơ bung beng như bể như rừng.
Hình như hắn bớt khùng khùng,
Tâm can cũng bớt mịt mùng liêu trai.

Thật may quá Ây Ai (AI) thịnh thế,
Hắn đem hình nhờ chế cho...xôm.
Này thì Quý tộc chôm chôm,
Này cao bồi (cowboy) nhái ươn ươn như mèo.

Này thi sĩ nghèo nghèo lãng mạn
Này thì là hảo hán gì gì.
Ảo tung chảo vui tí ti,
Đến giờ tức khắc chàng thì...nhặt rau.

Cơm hai bữa làm đầu chàng nghĩ,
Rảnh thì ngồi vui vẻ cúng phây.
Kệ ai khen béo chê gầy,
Thơ chàng theo gió bay bay la đà.

Thế là xong diễn ca một khúc,
Đọc. Đọc nghe lục lục lào cào.
Chẳng ma mị chẳng chênh chao,
Nghe như tiếng ếch trong ao đầu Hè!

GẶP ĐỒNG NGHIỆP CŨ

Gặp đồng nghiệp cũ lòng hoan hỉ,
Ôm nhau! Tay nắm! Rổn rảng cười
Mừng! Mắt chưa mờ! Răng còn chắc
Mặt mũi xem chừng rất là tươi.

Dăm ba chuyện cũ. Quên rồi nhớ
Nâng chén! Thôi thì xí xóa thôi
Cắc cớ! Ừ quên đừng nhắc lại
Thăm thẳm thời gian lặng lặng trôi.

Lần cuối! Hình như luôn có thể
Một mai...Nào ai biết ai hay
Nhân - sinh - vô - thường - là - có - thật!
Thấy thật vui một khoảnh khắc này.

Người của ngày xưa nào sống lại
Còn lúng liếng được! Thêm một lần
Kẻo chia tay tiếc hoài tiếc hủy
Biết bao giờ cho tới ngày xuân!

Cười được - xin cứ cười rổn rảng
Còn ôm nhau được - rộng tay ôm
Còn nghêu ngao hát - xin cứ hát
Và gì gì nữa - gì gì luôn!
Để khỏi tiếc đời ta hữu hạn(*)
Để khỏi cầu bất lão trường sinh
Khỏi bận lòng và khỏi hối tiếc
Có thể ra đi trước bình minh.

(*) Mượn ý Tô Thùy Yên

PHÍA SAU HIỆN SINH

Có những ngày đi qua như ánh chớp
Chẳng nhớ nổi điều gì
Có những ngày dài lê thê
Cũng vậy
Như ánh chớp như rùa bò chậm chạp
Xem chừng cũng nhạt nhẽo như nhau in hệt
Như nhau
Óc não ta không lưu dấu vết...
Nhân sinh nghe nói ba vạn chín ngàn ngày?
Có bao nhiêu nhạt và buồn và trống rỗng
Không một đốm lửa dù chỉ là một mồi thuốc cháy
Không một không một không một khiến ta giật mình mà nghĩ lại hay khổ đau hay mộng tưởng vu vơ
Tấn hài kịch, không
Tấn bi kịch, không
Tấn bi hài kịch, không
Tấn bi hề kịch, càng không

Ta - tồn tại không một vai diễn
Nhân sinh không còn là tấn trò
Một tồn tại không gợi chút tu từ
Không cần diễn giải
Không đồng thuận và càng không tranh cãi
Không dấn thân không thờ ơ không quay lưng ngoảnh mặt
Cuộc nhân sinh
Cõi nhân gian
Không tiêng chuông nguyện cầu hồn
Không báo trước ngày tận thế
Không thể hiểu và hình như không cần hiểu
Không cần kịch không cần thơ càng không cần tiểu thuyết
Không cần dấn thân
Xa lạ
Dửng dưng
Đến cả khước từ cả buồn nôn
Không nốt.

PHÍA SAU NHÀ PHÊ BÌNH

Bà bạn - nhà giáo nhà phê bình
Thông minh
Tinh tế
Ngôn từ sắc như nước
(Ai từng vô Phong Nha gay Ngườm Ngao thì biết!)
Lấp lánh trí tuệ hơn người
Đầy ắp nỗi niềm âu lo trước thảm nạn ngôn từ giá rẻ
Tôi cứ ngờ
Một sứ mạng cao quý
Một kiếp Trời đày
Nhân sinh ba vạn sáu ngàn ngày sống một đời đa đoan đa sự bất ổn bất an
Bất thường nữ nhi
Bất thường nữ lưu
Bất thường nữ sĩ
Tìm lối đi chữ nghĩa gập ghềnh

Tìm niềm vui mang vác đường dài đầy chông gai ít lành nhiều dữ
Thôi thì không dám trách đất gần trời xa
Đem Thơ bày cuộc chơi mười phần sầu hờn hận oán
Cuộc Thơ
Ồ! Cuộc thơ cuộc thơ thăm thẳm đêm sâu một mình bàn phím ảo...
Vào một ngày bình thường
Không giông
Không bão
Không ngập lụt
Không gì
Hình như cuối thu
Nước biếc
Thanh nhẹ mây bay
Ùn ùn thi tập thi tuyển bìa cứng gáy dày
Bưu gửi
Phí 0đ

Khoảng sân nhỏ Shipper ném vô tới tấp!

Ùn ùn thơ
Tơi bời ngổn ngang thơ
Ứ đầy thơ
SmartPhone miên man lời nhắn
Nhà thơ A
Nhà thơ B
C,D,E,G,H,Y,K,L,M...
Cầu thân,
Gợi ý,
Hứa hẹn,
Ra lệnh
Và hình như còn là dọa dẫm...
Bà bạn tôi ngạt thở giữa vô số ngôn từ
Đọc xong 99 tập thơ thì quyết bỏ nghề.
Tuổi năm mươi
Khởi nghiệp muối dưa!
Chào thơ nhé! Xin thoát thân,
Đứt đuôi nòng nọc một lần. Là xong.

CHẶNG CUỐI

Còn chi nữa đâu ta đã về chặng cuối
Rất gần thôi - cát bụi. Rất gần...
Khổ - đã từng thậm khổ
Buồn - còn hơn cả buồn đã quen mấy độ
Và cả cay đắng và cả nhục nhằn đều đã trải qua...
Để rồi ta vẫn sống
Tự biết mình và tươi cười kiêu hãnh
Chẳng có cớ chi phải ân hận cúi đầu
Chẳng có cớ chi phải than van tiếc nuối...
Ừ chặng cuối!
Bây giờ được mất thanh thản lụy phiền tất thảy do ta
Thôi chung sống
Dòng nước cứ mãi mãi chảy xuôi
Gió cứ thổi mây cứ bay trăng cứ tròn cứ khuyết
Bình minh - đẹp
Và hoàng hôn cũng đẹp

Đêm thẳm sâu - những bí ẩn muôn đời
Những ngày xưa cứ để nó tàn phai
Cứ nhạt dần mối tình thủa hoa niên lỡ dở
Nhạt phai đi nhạt phai đi
Ta thoáng nhớ và cười.
Chặng cuối cùng ừ thì chặng cuối
Vướng làm chi những khuyên nhủ hão huyền
Vướng làm chi bướm ong mê dụ
Vướng làm chi những cổ tích thần tiên...
Chặng cuối
Ta sống cùng thơ
Tìm chút vui cùng chữ.

GỬI DŨNG!

"Ớn lắm rồi! Thời nay cái chữ!"(*)
Đọc và nghe thấy cứ truội đi.
Sao mà nó nhạt như gì...
Sao nhiều phông bạt! Bạch Mi tổ nghề...

Kìa toàn những bề bề bằng sắc
Kìa những ai bắc bậc tinh hoa!
Ngôn từ dệt gấm thêu hoa,
Tuyền đồ mĩ kí! Úi a phèng phèng.

Nghe và đọc nổi điên nổi đóa
Thấy ghê ghê như bả như bùa.
Sơn Đông mãi võ chào thua,
Sở Khanh theo học mút mùa không xong.

Thơ nhan nhản như ong như kiến,
Nhạt thấy mồ! Liên liến bon chen.
Vờ khôn vờ dại vờ điên,
Vờ say vờ tỉnh vờ tiên vờ người.

Văn càng thế! Bốc giời thơm nức,
Nghe và đọc thấy bực cửa/cả mình.
Linh tinh rặt chuyện linh tinh,
Khoe khôn khoe khéo khoe xinh khoe ròn.

Nghĩ nó thảm còn hơn cháo thí
Ớn tận xương mụ mị cả nhồn.
Múa may cáo cáo chồn chồn,
Nôn nao rặt những cô hồn mặt xanh.

(*) Lời than của Nguyễn Tấn Dũng, bạn đồng nghiệp của ta.

NGẪU TÁC

Tự nhiên thấy buồn cười
Rồi lại thấy buồn khóc
Thoắt lại thấy buồn ăn
Rồi bất ngờ buồn đ...

Và bất ngờ nhớ lại
Cuốn sách tên "Buồn nôn"
Thở dài lòng buồn nẫu
Nhìn mặt người! Chán luôn.

Thôi chẳng nhìn ai nữa
Nhìn mặt mình trong gương
Dửng dưng - đứa nào thế
Y như rác vệ đường.

Buồn cười hu hu khóc
Buồn khóc ha ha chơi
Buồn nôn? Kìa là mặt
In hệt đứa đười ươi!

PHÍA SAU NGÀY THÁNG CŨ

Tôi và bạn và chúng ta, có thể
Hình như đã đi sắp trọn kiếp người
Hình như ai cũng giật mình
Và hình như không ai dám thừa nhận
Có vẻ chúng ta thua xa gã viên chức vô danh
nào đó trong truyện ngắn G.Guy de
Maupassant (*)
Gã viên chức về hưu mới kịp ngoái nhìn
Cả một đời y vô nghĩa
Không có gì đáng nhớ
Vui - không
Buồn - không
Sai lầm - càng không
Thành công và thất bại - cũng không
Phụ tình và tình phụ - hình như là xa xỉ...
Y tìm đến cái chết
Một cuộc giải thoát.

Hình như chúng ta không bằng.
Tôi và bạn và chúng ta, có thể
Hình như cả một đời
Nghĩ theo
Nghe theo
Nhìn theo
Và đi theo
Những thần tượng thật như giả và giả in hệt thật
Hình như cả một đời
Nghĩ hộ
Nghe hộ
Nhìn hộ
Và nói hộ
Bằng sứ mạng tự phong
Bằng sứ mạng hình như chẳng ai cần
Ô! Cái sứ mạng vu vơ ta tự đính vào
Những mê lú cứ khiến ta hớn hở
Cuộc mang vác bi hài
Không làm thành một thời vang bóng.

Ô hay!
Tuổi đã sắp vào hàng xưa nay hiếm
Tôi, bạn và có thể chúng ta
Sao vẫn cứ buộc đời vào chữ THEO chữ HỘ?
Bờ mê bến lú chẳng chịu xa
Để rồi sầu bi để rồi hờn hận
Sao không thấy chán ngán chính mình?

(*) Guy de Maupassant (1850–1893) – nhà văn Pháp.

TÁI NGỘ

Tặng hai bạn P-T

Vui trong ngày hội ta gặp lại
Ta của ngày xưa, bạn ngày xưa
Bao điều muốn nói, quên hết cả
Đang hiện tiền hay ta đang mơ!

Thênh thang sân trường, Thu vàng nắng
Người đông như nước đẹp như hoa
Rạng ngời nét mặt vòng tay rộng
Ta ôm bạn và bạn ôm ta.

Hồ nhỏ rưng rưng hoa súng tím
Uy nghiêm trầm mặc gốc xà cừ
Chỗ nao ngày xưa là lớp học?
Tìm dấu những ngày - ta ngẩn ngơ.

Mấy mươi năm kể từ ngày ấy
Cuộc mưu sinh mệt nhoài! Mệt nhoài
Tưởng chừng như đã quên! Quên hết
Giật mình thầm gọi ngày - xưa - ơi!

Trước mặt ta - ngày xưa em hiện!
Nét hao gầy! Mắt vết chân chim
Giang rộng tay ôm em. Ôm chặt
Ngày xưa ơi! Bối rối! Ánh nhìn...

Ta lạc nhau, một thời dài dặc
Gấp mấy lần Kim Trọng Thúy Kiều
Ngày xưa ta! Tưởng như đã mất
Khoảnh khắc này - ta nói lời yêu!

Em bảo ta - chẳng bao giờ cũ
Gốc cây làm chứng nụ hôn đầu
Còn vẹn nguyên mát xanh vòm lá
Để bây giờ ta lại ôm nhau.

Một thoáng heo may. Trời xanh biếc
Ngày xưa hình như thế. Hình như
Ta tan vào gió tan vào nắng
Tan vào em vào mơ vào thơ.

CÙNG TRẦN THANH CẢNH

Đã ngoại lục tuần tôi và bác
Ngó gương thấy xệch xạc lắm rồi.
Đi qua gần hết kiếp người,
Giờ thì thây kệ! Héo, tươi...Cũng là.

Vừa ngày nao bọn ta trai trẻ,
Tóc mướt xanh như thể tơ trời.
Long lanh mắt biếc rạng ngời,
Vang vang giọng nói tiếng cười. Vang vang...

Những viễn mộng - giảng đường đại học,
Bác và tôi như mọc cánh bay.
Vời xa Nam Bắc Đông Tây,
Phải đi để biết dở hay thế nào.

Thời hậu chiến biết bao hệ lụy,
Thêm chiến tranh hai phía biên cương.
Tận cùng đói rách thê lương,
Khắp nơi một cảnh sầu thương não lòng.

Bao viễn mộng vướng vòng tục lụy,
Bác và tôi cũng thế mà thôi.
Tòng chinh biên ải một thời,
May! Không vùi xác ở nơi chiến trường.

Ngày ra quân hai bàn tay trắng,
Bao đêm dài khuya vắng. Trăng suông.
Tam thập mà như cùng đường,
Sao không chết rấp biên cương những ngày!?

Thôi! Chấp nhận! Từ nay chấp nhận,
Cày cuốc thôi! Sầu hận ích gì.
Thôi thì thôi thế thôi thì,
Đầu hôm khuya sớm sá chi nhọc nhằn.

Tôi - giáo - khổ - khoa - văn - đại - học,
Đồng lương còm ba cọc ba đồng.
Cháo phổi từa tựa cháo lòng,
Ai mua thì bán - long đong tháng ngày.

Dược sĩ bác thành tay buôn thuốc,
Hẳn nhiều phen lem luốc thương trường.
Những là bán lẻ bán buôn,
Mở công ty - nỗi đoạn trường nhiều phen.

Cuộc mưu sinh - bon chen...Chán ngắt
Soi vào gương thấy mặt nhạt nhòa.
Trăm năm cái cõi người ta,
Mặt ta nhìn mãi chẳng ra mặt gì!

Trời xui dại! Thôi thì thử sức,
Nghiệp văn chương tổn lực hao tâm!
Ngoại ngũ tuần bác dấn thân,
Trường văn trận bút. Hồng trần mấy phen.

Chuyện nhân thế đỏ đen nhộn nhạo,
Tấn trò đời láo nháo mất còn.
Thằng nên ông bà hóa con,
Gà sống thiến sót! Chẳng mòn chính chuyên.

Ngẫm thế cuộc - sao hèn sao tủi,
Đọc Sử Trần - đầu cúi lệ rơi!
Đông A hùng tráng một thời,
Sao nay vắng bóng những người như xưa!?

Trải bao đêm Toàn thư(*) nghiễn ngẫm,
Bác chọn ra ba đấng phi phàm.
Dựng thành tiểu thuyết ngàn trang,
Anh hùng, hào kiệt, hàm oan...một thời.(**)

Thế cũng đủ để đời! Thưa bác,
Buổi nhiễu nhương như hạc bơ vơ.
Mây thiêng Yên Tử đang chờ,
Cư trần lạc đạo! Nương nhờ gió trăng.

Phần em cũng nhung nhăng thế thế,
Giữa trần ai làm kẻ vô danh.
Hưu non cho đời nó lành,
Đêm - một giấc! Ngày - cơm canh. Sáng chiều!

Tuổi lục thập đánh liều...thơ phú,
Không cầu danh. Cay cú càng không.
Thơ toàn những thứ lông bông,
Miên man toàn chữ. Viết xong. Quên liền.

Bạn bè giục thì in vài cuốn,
Ai thích mua thì bán! Cũng vui.
Ai xin! Thì tặng! Vậy thôi,
Nếu ai có bảo "dở hơi"! Cũng ừ!

Kiếp nhân sinh từ từ...đang khép,
Những tươi ròn, xấu đẹp...sắp xong.
Bỏ buông cho nhẹ cái lòng,
Hư không lại chốn hư không ta về.

(*) Đại Việt Sử kí toàn thư

(**) Bộ ba tiểu thuyết Trần Quốc Tuấn, Trần Thủ Độ, Trần Nguyên Hãn của Trần Thanh Cảnh

BÀI CA MỚI VỀ VƯỜN CŨ

(Tân Bùi viên cựu trạch ca)

Để tiếp lời Cụ Tạ Duy Anh.

Các ông ơi! Thời này nó thế
Chẳng ai cần chữ nghĩa nữa đâu.
Nghĩ làm gì! Ung cái đầu,
Nghêu ngao ta hát vài câu "Về vườn..."(*)

Hát rằng:

Này thì sách trên tường bụi phủ,
Này thì văn - thơ - phú - nhện - giăng.
Này đời nhố nhố nhăng nhăng,
Ngộ ra thì thấy chỉ bằng...hạt kê!

Này thì những khen chê cao giọng
Này dở ngô dở ngọng mấy người.
Này thì khóc này thì cười,
Này thì bụi đất vàng mười như nhau.

Về vườn cũ trồng rau mấy luống,
Ngắm hoa bèo và uống trà xanh.
Chõng tre. Gió mát. Trăng thanh,
Tai nghễnh ngãng, mắt thong manh đỡ phiền.

Khi mưa xối - tắm tiên. Cho sướng,
Rượu đôi bình ngất ngưởng tự vui.
Đếch phải diễn khóc diễn cười,
Ngộ ra đáng sống gấp mười khi xưa.

Hát rằng

"Về vườn cũ..." thân già lụ khụ,(*)
Trải bao phen những lú cùng mê.
Ngã lưng thảm cỏ - hê hê,
Ngắm con diều lộn triền đê đã đời!

Chữ với nghĩa! Úi giời! Là nhảm
Thật nực cười một đám nhà thơ.
Già và xấu và ngẩn ngơ,
Và dại dột và hay mơ hão huyền.

"Về vườn cũ..." lâm - tuyền - sinh - thú,
Bạn đôi người bù khú càng vui.
Khều Lí Bạch xuống cùng chơi,
Kêu thêm Bùi Giáng - bia hơi! Tưng bừng.

Hát rằng

Nào ai biết có thân là khổ?
Nào những ai đã ngộ ra chưa?
Tuồng đời rặt chuyện ất ơ,
Dở hơi đệ nhất là thơ! Tuồng đời...

Vì món ấy bao người ngộ độc!
Lại bao kẻ mang nhục một đời.
Thơ nô tài thơ mua vui,
Bao nhiêu thơ lại ngậm ngùi bấy nhiêu!

Hát rằng

"Vườn cũ..." - lòng ta, ai sẵn có
Ai sẵn lòng buông bỏ. Mà về?
Nao nao cuối trời bay mây trắng(**)
Hạc đã thôi bay! Đêm đã khuya.

Năm nay Mùa thu chừng rất lạ
Muộn nở hoàng hoa vắng khói sương
Khúc ca "Vườn cũ..." còn ai nhớ
Ta còn thấy ta là đáng thương?

(*) Bùi viên cựu trạch ca - Nguyễn Khuyến.

(**) Mượn ý Xuân Quỳnh.

PHÍA SAU LỰA CHỌN (1)

1.

Tôi chọn lặng yên

Nhìn thôi

Nghe thôi

Bình thản như một kẻ bên lề vô danh có cũng như không

Tự thấy mình không hề vô sự càng không phải vô can

Tự thấy mình không hề cao quý, cao ngạo như tùng như bách như cúc như trúc như mai

Một vô danh

Một bên lề

Lặng yên Nghe và Nhìn

Đang cố dửng dưng thản nhiên mặt sáp...

Đã rất ồn ào

Đã quá nhiều sóng xô bão táp ngôn từ

Đã quá nhiều hùng hồn trang nghiêm linh thiêng rưng rưng ướt rượt

Đã quá nhiều hả hê sắc nhọn sâu cay và hài hước
Bản tổng phổ không chủ âm hỗn độn
Ngôn từ vị ngôn từ
Phi giao tiếp
Nâng cấp bằng công nghệ truyền thông
Siêu thăng bằng trí tuệ nhân tạo
Ngôn từ phi nhân
Thiếu vắng con người.

2.

Tôi chọn lặng yên
Đôi khi viết
Gửi vô mạng điện toán
Không gắn thẻ
Hạn chế người xem
Hạn chế người đọc
Hạn chế người bình luận...

Tôi vô danh bên lề
Nghe và Nhìn và Thấy
Không buồn không vui
Ghi lại thành thơ tẩy trắng các biện pháp tu từ
Xa lánh trợ giúp của AI
Không cần người đọc
Không cần sẻ chia không cần tán dương
Tranh luận cũng không cần
Không gửi đến mai sau
Tôi - vô - danh - bên - lề - dửng - dưng.

NHỚ LỖ TẤN

Bánh bao chấm máu tử tù gói lá nướng trên hỏa lò - phương thuốc bí truyền bách bệnh tiêu tán vạn bệnh tiêu trừ!
Phong - khỏi!
Lao - khỏi!
Cổ - càng khỏi!
Lại - đương nhiên là khỏi!
Tứ chứng nan y - khỏi tuốt tuồn tuột!
Bệnh nhân lại cứ là béo tốt phây phân
Chỗ cần cứng - như đinh đóng cột
Chỗ cần mềm - như lượn sóng bay mây
Tóc đen má thắm môi hồng ngực căng mông nở - phì đồn phong nhũ cường dương
Thịt Đường Tăng nấu cùng nhân sâm - thượng hạng thần dược!
Ăn một bát - trường sinh bất lão!
Ăn hai bát - cải lão hoàn đồng!

Ăn ba bát - thích béo thì béo, thích như vâm thì như vâm thích nhất dạ bách giao thì bách giao nhất dạ!
Ô! Nền Trung y cổ truyền siêu đẳng
Biển Thước Hoa Đà hóa trẻ ranh
Cứ máu người
Cứ thịt người
Nấu chín ninh như nướng ròn
Cứ thịt người
Cứ thịt người
Và cứ thịt người...
Nguồn dược liệu vô tận vô biên!
Sẵn
Bày
Thành thị thôn quê ngõ hẻm hang cùng
Sẵn
Tốt
Và rẻ
Bánh bao có thể thiếu
Máu tử tù thì không

Nhân sâm có thể không sẵn

Thịt Đường Tăng và tương đương càng sẵn!

Trường sanh bất tử

Cải lão hoàn đồng

Bách bệnh tiêu tán

Vạn bệnh tiêu trừ

Cấy

Ghép

Truyền

Thay...

Cả nhân loại lên cơn sốt!

Hỡi loài người

Cần chi phải cảnh giác!

PHÍA SAU NHỮNG VŨNG LẦY

Ngôi làng nào cũng thấy nép mình ở đâu đó
(chân núi, ven rừng, bờ sông, thung sâu...) bình yên
Đâu đâu cũng thấy bảo địa linh phong thủy
Người nơi nao cũng thấy hiền lành và tử tế
Vùng đất nào cũng bảo truyền thống ngàn năm...
Ấy là ta gặp trên đại chúng truyền thông.
Những rập rờn múa ngôn từ ảo diệu
Những bỏng bẩy phim những ảnh
Thoáng qua thôi đã thấy mùi vị AI
Rập rờn đến đáng ngại
Ảo diệu và bóng bẩy đến đáng ngờ
Trăm năm và ngàn năm mùi thơm tu từ
Tu từ quá tu từ không chịu nổi.
Bạn và tôi
Tôi và chúng ta dường như đã quen và dường như đắm đuối

Một kiểu hành ngôn
Một kiểu diễn ngôn
Ai cũng muốn thoát ra
Nhưng rút cục ta vẫn cứ là ta
Cứ trượt dài để cùng nhau vướng mắc
Và cứ nghe cứ nói và cứ viết
Tự cho mình ngoài cuộc vô can
Ta tự dối tự lừa để rồi ta tự biết
Tỉnh rượu tàn canh không còn thấy giật mình
Lại tu từ lại ảo diệu lại AI bóng bẩy
Lại rượu say và lại ngủ say
Tàn cuộc chơi nhem nhuốc
Ngôn từ hóa thành vòi bạch tuộc
Bám những hư danh
Ta gắn chặt tự bao giờ.
Rồi những ngày xưa
Bạn và tôi và chúng ta, có thể
Những dịp hội hè và những lần gặp gỡ

(Hình như ở nơi tôi nơi bạn hơi nhiều!)
Lại tranh thủ ôn khổ kể nghèo
Và không quên mộng mơ tự huyễn
Rưng rưng tràn trề nhiều khi nước mắt
Ngày xưa ơi!
Bao giờ cho đến lại ngày xưa!?
Đám trẻ ngẩn ngơ
Lấy làm khó hiểu
Đám trẻ nghi ngờ
Và lấy làm khó chịu
Tôi và bạn và chúng ta, có thể
Lại cười nhạt và lại xua tay
Nhiều khi còn ngạo nghễ
Đứt đoạn nhịp thời gian
Đứt đoạn chúng ta đứt đoạn tôi và bạn
Hài kịch nhân gian phi lí mãi ngôn từ
Khi ta lớn lên
Rồi khi con ta lớn lên

Những vũng lầy lưu niên đã có
Những vũng lầy lưu niên trên chữ
Trên thơ văn trên miệng lưỡi chúng ta.
Những vũng lầy rồi cũng nở hoa
Cứ sớm nở tối tàn cứ nhạt hương phai sắc
Và cứ thế vũng lầy ơi cứ thế
Bủa vây quanh không ai thoát bao giờ.

NGỒI XUỐNG ĐI NÀO...

Gặp mấy ông bà bạn từ thời sinh viên…Tính ra đã là 48 năm.
Từ ngày ra trường, tháng 5 năm 1982, cũng đã trên 44 năm rồi.
Không quên một ai hồi ấy. Cùng lớp, cùng khóa, cùng khoa, cùng trường.
Nhưng không quên không đồng nghĩa với chẳng bao giờ còn gặp lại.
Nếu được gặp lại thì đã rất ít và rồi đây sẽ càng ít. Rồi sẽ là chẳng còn cơ hội...
Ô! Mà sao mấy ông bà bạn cứ nhấp nhổm vội vàng?
Vội vàng đến mức nói vài câu đã vội vàng im!
Cười một chút cũng vội vàng thôi!
Đặng Tiến đã đọc cho nghe một chùm thơ dài miên man.
Đọc thong thả nhất, chậm nhất có thể.
Không giải thích.
Nghe xong có mấy người hình như giật mình. Và hình như còn khóc nữa...

1.

Ngồi xuống đi bạn
Tất bật lo toan mánh múng đã dư rồi
Nước mắt đã từng rơi
Trần ai khác chi cỏ rác

Có lúc thậm chí nhục nhằn như/ không bằng/ hơn/... con vật
Thoáng nghĩ lại rùng mình buốt tê lạnh cóng
Ngồi xuống đi!
Người bạn của tôi
Ngồi xuống đi nào!
Bạn đã từng nghe Đanuyp xanh?
Đã từng nghe nhạc đồng quê Mĩ quốc?
Đã từng đọc Lá Cỏ?
Đã từng đọc Thơ Dâng?
Đã từng ngắm nhìn một vài bức tranh một vài pho tượng dù chỉ là phiên bản?
Đã từng phiêu lãng cùng "Tương tiến tửu" hay "Bài ca ngất ngưởng"
Đã từng ngơ ngác cùng "Lolita", "Rừng Nauy"?
Giản dị hơn
Đã từng bâng khuâng cùng "Ta về" và "Khúc Thụy Du"?
Đã từng hay chưa?
Rất có thể là chưa hình như là như thế...
Ngồi xuống bạn ơi!
Sống - cho - bạn - đi!
Vì - bạn - đi!
Hình như đã là rất muộn
Ngồi xuống đi nào ....
Ngồi xuống đi nào!
Bạn của tôi ơi!
Ngồi xuống đi nào...

Tựa gốc cây ven hồ hoàng hôn tím ngát
Bờ cát ban mai nhè nhẹ sóng
Nhè nhẹ đôi cánh chim trời
Con đường vắt ngang sườn núi
Hoa dại nở đầy
Cỏ cây mướt mát
Lóng lánh sương mai
Ngồi xuống đi nào!
Bạn của tôi ơi!
Ngồi xuống
Lắng nghe một lần dù một lần thôi
Rỉ rả đêm trăng yên tĩnh bản nhạc diệu kì bí ẩn của bóng tối
Trong veo tiếng nước long lanh suối khe
Chập chờn mưa bụi...
Ngồi xuống đi nào!
Và viết...
Cứ thử đi dù chỉ một lần
Rất có thể
Những trang văn chào đời
Mong manh như cánh bướm
Trong veo như nắng
Dịu dàng như gió qua sum suê cây lá
Như làn hương bay
Thăm thẳm buồn vui
Những ẩn mật một lần thức dậy
Một lần thôi
Dù chỉ một lần
Văn chương vô mệnh
Bạn ơi!

Ngồi xuống đi nào!

2.

Ngồi thêm chút nữa
Có thể là còn lâu. Rất lâu...
Có thể là lần cuối
Bạn và tôi đều đã ở bên kia chân dốc
Ngọn nến tắt
Bông hoa rụng
Thậm chí cây cũng gục ngã khi không có bão giông...
Nào cứ ngồi xuống
Cạn thêm một li nữa
Và nếu có thể
Bạn cứ nói
Nói bao nhiêu cũng được
Những u uất trong lòng trút ra đi
Những phiền muộn bấy lâu đóng băng trong dạ
Tan chảy đi
Tan chảy theo ngôn từ
Nào cứ ngồi xuống
Cạn thêm một li nữa
Một li nữa, cạn đi
Có thể là lần cuối mình được nghe
Có thể lần cuối cùng bạn nói
Những đớn đau những vết thương lòng
Tháng năm trôi
Càng thêm nhức nhối

Bạn cứ nói
Tôi nghe...
Nào cứ ngồi xuống
Chúng ta đã vội vã mãi rồi
Còng lưng, rạp mặt kiếm sống
Không một ngày thảnh thơi
Sống chả ra kiếp người
Sống hao hao kiếp vật
Thôi thế đủ rồi
Cạn thêm li nữa
Có thể là li cuối cùng
Cạn thêm li nữa
Rồi cười
Có thể khóc
Bạn ơi!

3.

Nào ngồi xuống
Xin mời ngồi xuống
Hô hét dường như đã quá đủ rồi
Dường như đã lạc giọng và dường như không còn là tiếng con người
Tiếng hú hét hoang dại
Tiếng kim khí va đập
Tiếng nổ loạn óc điếc tai mù mắt...
Nào ngồi xuống
Xin mời ngồi xuống
Hận thù dường như đã quá đủ rồi
Máu đã bầm đen mặt đất

Xương khô cốt mục cũng đã tan vào cát bụi
Núi đã xương
Sông đã máu
Mộ địa đã ngút ngàn khắp chốn khắp nơi
Ma đã không đầu đã bặt tiếng than van
Rừng đã khô
Suối đã cạn
Sông đã chết
Biển đã tăm tối mù lòa vùi chôn
Chiến xa đã thành sắt vụn
Thuyền đã mục nát đại dương chìm đáy
Đã theo xuống mồ những người chết không thể xuôi tay nhắm mắt...
Nào ngồi xuống
Ngồi xuống đi nào
Và nói với nhau
Thời điện toán đám mây thời AI gõ cửa từng nhà
Chỉ cần lắng nghe là hiểu
Ai cũng có quyền lên tiếng bằng giọng của chính mình
Xin hãy bắt đầu
Mọi sự bắt đầu luôn luôn không muộn
Nào lên tiếng
Lắng nghe nhau...
Nào ngồi xuống
Ngồi xuống đi nào...
Mở lại Truyện Kiều
Xin mở lại Truyện Kiều.

Những chốn thong dong sao không cùng nhau bước?

Những nẻo gập ghềnh bốn phía mây đen dặm thẳm đường xa ma đưa quỷ dắt sao lại cứ nhắm mắt đưa chân?
Khôn ngoan sắc sảo cơ sao rối trí vì gã bán tơ ất ơ bạc phước?
Tỉnh rượu tàn canh giật mình đã muộn!
Chao ôi!
Lẽ phải đâu chỉ riêng ta!
Nào ngồi xuống
Ngồi xuống đi nào
Cùng nhau nhìn tháng Ba thanh minh cỏ biếc và hoa lê trắng muốt
Cùng nhau nhìn trong vắt trăng xuân
Mơ màng cùng thành xây khói biếc
Lãng đãng cùng bóng vàng đầu non
Biển đã yên
Sóng đã lặng
Chén hoàng hoa hẹn tái ngộ
Nghe nhau trong lặng yên.

GỬI ĐẾN MAI SAU

Tự nhiên nhớ hình như có ai đó viết GỬI ĐẾN MAI SAU. Và AI ĐÓ viết từ khi tôi còn ở cõi hư vô, nghĩa là trước năm sinh của tôi, 1961. Và tự nhiên tôi, Đặng Tiến, là NGƯỜI NHẬN! Có thể là lứa đầu tiên của CÁI MAI SAU ĐÓ! Vâng, tôi đã đi gần hết cuộc đời mà vẫn thấy GỬI ĐẾN MAI SAU kia mông lung, mờ mịt! Hơn thế, cái ước mơ của AI ĐÓ xem chừng gần như là một thứ mật ngọt. Vâng "mật ngọt thì ruồi chết tươi"! Tôi, bạn và những ai cùng trang lứa có "chết tươi" hay không? Tôi không biết. Nhưng từ riêng tôi thì thấy "chết héo". Vâng đúng là "chết héo". Rồi đây có thể "chết khô"!
Làm sao được! Không dám trách AI ĐÓ vì họ cũng không là...thủ phạm! Nhưng tôi nghĩ AI ĐÓ không vô can!
Như một quán tính, tôi cũng viết GỬI ĐẾN MAI SAU!

Vâng, như - một - quán - tính!
Ta không dám hình dung
không dám nghĩ hộ và nói hộ
càng không dám cầu mong và chúc tụng
bằng những quen nhàm diễn ngôn
đầy nhóc tu từ
Ta không dám thực hành theo những chỉ dẫn

Cứ mơ đi
Và cứ ước cứ mong...nào ai đánh thuế
Những chỉ dẫn rất đỗi vu vơ
Tào lao
Giả trá
Hình như cũng là tội ác.
Ngày mai!
Thì tương lai luôn luôn có vì luôn luôn đến
Tất cả được chia đều
Lẽ - công - bằng - tạo - hóa!
Lẽ công bằng!
Lời mật ngọt mê dụ
Mỉa mai và cay đắng
Cạm bẫy ngôn từ!
Tạo hóa quả là rất công bằng
Chia đều đói nghèo
Giàu sang cũng chia đều
Thông minh sáng láng chia đều
Cũng chia đều u mê tăm tối
Những ngã rẽ chia đều - đường dài hun hút
chân trời và vực sâu thăm thẳm!
Tạo hóa chia đều!
Phần còn lại thuộc cõi nhân gian
Tạo hóa trên cao cười ngây ngất
Mặc
Chúng nhân giành giật
Mặc
Chất chồng hồ sơ tội ác sau những khối tài sản khổng lồ
Mặc

Chất chồng hồ sơ tội ác sau những mênh mông khu ổ chuột
Mặc
Những tưng bừng lễ hội cuồng hoan
Mặc
Những những phương cách triệt phá giết tróc kinh hoàng
Mặc
Những tràng giang đại hải diễn ngôn lấp lánh ngôn từ diễm lệ
Mặc
Những mệnh lệnh ngắn gọn lạnh băng đính kèm chiến tranh đầm đìa máu
Mặc
Những chứng chỉ các bon giảm nguy cơ phát thải
Mặc những giếng khoan, những bể chứa xăng dầu, những kho khí đốt dữ dội lửa hung tàn địa ngục...
Mặc chúng nhân Đấng Tạo hóa chỉ cười
Cười muôn thủa
Vô thủy vô chung tiếng cười Tạo hóa!
Mai sau có thể là như thế!
Mai sau - Hôm nay kéo dài
Con tàu say (*) con tàu điên con tàu mù lòa con tàu ngớ ngẩn
Chúng ta những khách hàng - chia đều mệnh giá 0 € - £ - ¥ - $...

PHÍA SAU LỰA CHỌN (2)

Có cả ngàn lí do do ta chọn lên tiếng
Có cả ngàn lí do ta chọn lặng yên
Cũng cả ngàn lí do...
Để ta lắc đầu
Để ta cười như mếu
Để ta nuốt nỗi buồn bằng nước lọc
Để ta đốt ta bằng những bài thơ
Để ta âm thầm lặng lẽ nhìn bóng trên tường
Để ta trò chuyện với đá núi xám ngắt một vùng
Thậm chí tìm giấc ngủ không bao giờ tỉnh lại...
Cả ngàn lí do
Duy nhất một lí do
Chẳng có lí do gì...
Biết sao được khi ta được nhào nặn từ bàn tay hững hờ của Đấng Sáng tạo
Ngài tạo ra con người cuối cùng - những vật liệu đầu thừa đuôi thẹo những vật liệu nhẽ ra đã vứt vô thùng rác
Hình như ta là kẻ cuối cùng trong muôn sự cuối cùng!
Bấy yếu - hình như bấy yếu nhất.
Ta lên tiếng - bỗng thấy mình lạc lõng
Ta lặng yên - ta hóa một gã khờ
Ta cố cười - tự thấy mình giả trá
Ta muộn sầu - ta thấy tự chán ta...
Một cõi đi về bỗng dưng Nhạc Trịnh

Ta không tin
Khao khát cuộc ra đi
Có gì đâu luyến tiếc
Có gì đâu ân hận
Có gì đâu...
Có mặt trên cõi đời ừ có mặt
Hạnh phúc và Bất hạnh
Nhạt nhòa và Tỏa sáng
Lạc loài giữa bầy đàn
Và chịu đựng
Hình như đã đủ lắm rồi.
Bẻ bút
Lặng im thôi.

PHÍA SAU NHÀ THƠ

Cũng người trần mắt thịt
Cũng sầu hờn hận oán
Cũng tham sân si
Cũng yếu và hèn
Cũng sẻn so, cũng mơ mộng hão huyền
Mơ những giấc mơ khác lạ
Viễn mộng sống cùng
Cũng cơ man là những viển vông
Cũng ăm ắp dự phóng về những chân trời mới lạ
Và cũng...
Nhà thơ như tôi vẫn hình dung!
Vầng hào quang lung linh trong mắt những ai tôi không biết
Những áng thơ xoay trời chuyển đất
Những áng thơ quỷ khấp thần kinh
Những áng thơ lạnh giá và tê buốt
Những áng thơ cười những áng thơ khóc

Những âng thơ lả lướt
Và cả vô nghĩa vô duyên vô vị nhạt phèo
những áng thơ
Nhìn chữ thất người
Đọc thơ hiển hiện người
Cao quý và tầm thường và có khi nực cười xấu hổ
Ồ! Nhà thơ bao sắc màu loang lổ
Bạn - nhà thơ
Tôi - nhà thơ
Chúng ta - nhà thơ
Thơ - nước uống, cơm ăn, khí trời
Tu từ
Thấy hay hay
Thấy vui vui
Thấy hài hài

Nước uống cơm ăn khí trời để thở
Để sau đó thành gì?
Dưỡng chất?
Thải chất?
Ô tu từ tu từ quá tu từ không chịu nổi
Càng tu từ thơ càng biến mất tiêu.

KHÔNG THƠ

Ta gọi là Không thơ
Bởi đã ngấy ngốt những màu mè uyển ngữ
Những thi tập vạn bài
Những tuyển lựa được kính cẩn tôn xưng
khuôn vàng thước ngọc
Những thiêng liêng thơ
Những hài hước thơ
Những sang trọng thơ
Những thâm sâu bí hiểm thơ
Những thi thánh thi tiên thi phật thi quỷ thi ma...
Ngấy ngốt vì đọc
Ngấy ngốt vì nghe
Ngấy ngốt vì điệp trùng diễn giải

Ngấy ngốt vì tranh cãi ồn ào không hiếm khi tàn rạc ngục tù
Thơ vấy máu người
Thơ đầm đìa nước mắt
Trường văn trận bút khác chi địa ngục lửa thiêu...
Bỗng
Một ngày bình lặng
Vướng lưới ngôn từ
Mắc nợ cùng mắc mệt
Thì viết
Dệt thành tấm vải ngôn từ
Tấm vải may váy áo
Tấm vải làm khăn
Tấm vải những trò vô tích sự
Tấm vải lót đồ
Tấm vải liệm

Thơ không thơ cần chi lựa chọn
Ai biết mặc ai
Ai không biết mặc ai
Khen ừ khen
Chê thì cũng vậy...
Khước từ bao sứ mạng vĩ đại và tào lao
Không thơ chọn ta hình như thế.

MỤC LỤC

1. ***Lời giới thiệu***
2. ***VIẾT LINH TINH KHI KHÔNG CÓ GÌ ĐÁNG VIẾT***
3. ***KHÔNG THƠ***
4. ***NGÃU HỨNG SAU TRANG SÁCH***
5. ***PHÍA SAU MỘT KHUÔN MẶT***
6. ***PHÍA SAU TÔI***
7. ***PHÍA SAU NỖI NGỜ VỰC***
8. ***PHÍA SAU NHỮNG CUỘC TÁI NGỘ***
9. ***PHÍA SAU CỦA THỜI GIAN***
10. ***PHÍA SAU CỦA DANH XƯNG***
11. ***PHÍA SAU NHỮNG CUỘC RA ĐI***
12. ***PHÍA SAU CỦA HOÀI NIỆM***
13. ***PHÍA SAU TRUNG THU***
14. ***THỜI GIAN NHƯ ĐÃ CHỪA RA***
15. ***VỀ CAO BẰNG***
16. ***KỊCH HỀ NGÔN TỪ***
17. ***VU VƠ***

18. NHÀ GÌ CŨNG ĐƯỢC
19. KHÔNG THƠ SỐ 2
20. NỖI ĐỜI
21. TAM VỊ NHẤT THỂ
22. PHÍA SAU NHỮNG ĐỔI THAY
23. PHÍA SAU TÍNH TỪ
24. PHÍA SAU CỐ NHÂN
25. PHÍA SAU MỘT TÌNH CỜ
26. PHÍA SAU VĂN MINH
27. PHÍA SAU MỘT CÂU THƠ
28. HÌNH NHƯ LÀ CÓ
29. THƠ DÙNG MỘT LẦN
30. PHÍA SAU MỘT CÁI CHẾT
31. PHÍA SAU NGHỊCH LÍ
32. PHÍA SAU ĐỜI THƯỜNG NHẬT
33. PHÍA SAU CHUYỆN KHÔNG ĐÂU
34. PHÍA SAU CHUỒN CHUỒN
35. PHÍA SAU TÔI
36. PHÍA SAU NỖI NGỜ VỰC

37. NHỮNG TẤM ẢNH
38. THI SĨ
39. TẶNG ĐẶNG THIỀU QUANG
40. TẶNG ĐẶNG THIỀU QUANG
41. BA THẰNG
42. PHÍA SAU CÕI PHẬT
43. PHÍA SAU SÀNH ĐIỆU
44. PHÍA SAU ĐÁM ĐÔNG
45. PHÍA SAU BẠN ĐỌC
46. PHÍA SAU BẢN ÁN
47. PHÍA SAU NHỮNG ỒN ÀO
48. DÃ QUỲ HOA
49. PHÍA SAU MỘT KHẲNG ĐỊNH
50. NHỮNG KHOẢNH KHẮC CHƯA HẲN ĐÃ ĐÁNG QUÊN
51. TỰ HỌA ZIỄN KA
52. GẶP ĐỒNG NGHIỆP CŨ
53. PHÍA SAU HIỆN SINH
54. PHÍA SAU NHÀ PHÊ BÌNH
55. CHẶNG CUỐI

56. ***GỬI DŨNG!***

57. NGẪU TÁC

58. ***PHÍA SAU NGÀY THÁNG CŨ***

59. ***TÁI NGỘ***

60. ***CÙNG TRẦN THANH CẢNH***

61. BÀI CA MỚI VỀ VƯỜN CŨ

62. PHÍA SAU LỰA CHỌN(1)

63. NHỚ LỖ TẤN

64. PHÍA SAU NHỮNG VŨNG LẦY

65. NGỒI XUỐNG ĐI NÀO...

66. GỬI ĐẾN MAI SAU

67. PHÍA SAU LỰA CHỌN (2)

68. PHÍA SAU NHÀ THƠ

69. KHÔNG THƠ

KHÔNG THƠ – THƠ của ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên), là tác phẩm thứ 107 trong Tủ Sách Điện Tử T.Vấn & Bạn Hữu. Bản điện tử được phát hành miễn phí trên hệ thống tòan cầu của trang mạng văn học:

T.Vấn & Bạn Hữu
(T-Van.Net).